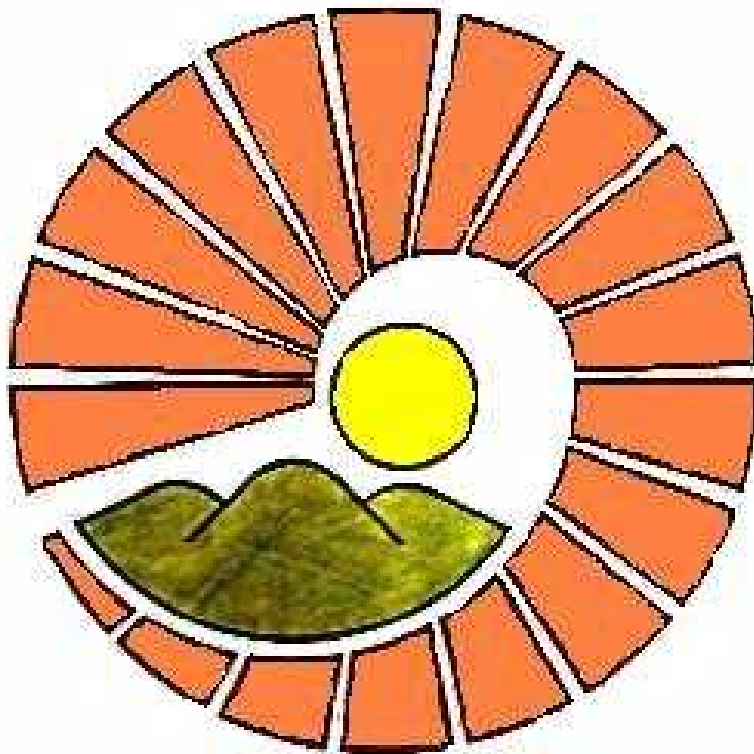

KOMLÓI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS KISTÉRSÉGI KÖZOKTATÁSI FEJLESZTÉSI TERVE

2007-2012.

A KISTÉRSÉG FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

A többcélú kistérségi társulás alapadatai

Régió:	Dél-Dunántúli	
Kistérség neve:	Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás	
KSH azonosító:	0200019	
Kijelölt önkormányzat:	Komló Város Önkormányzat	
Kistérségi azonosító	3201	
Ssz.	A kistérség települései	Tagja-e a többcélú társulásnak (I/N)
1.	Bodolyabér	Igen
2.	Egyházaskozár	Igen
3.	Hegyhátmaróc	Igen
4.	Hosszúhetény	Igen
5.	Kárász	Igen
6.	Köblény	Igen
7.	Liget	Igen
8.	Magyaregregy	Igen
9.	Magyarhertelend	Igen
10.	Magyarszék	Igen
11.	Mánfa	Igen
12.	Máza	Igen
13.	Mecsekpölöske	Igen
14.	Szalatnak	Igen
15.	Szávszár	Igen
16.	Szárász	Igen
17.	Tófü	Igen
18.	Vékény	Igen
19.	Komló	Igen

AKözoktatási feladat-ellátásban Bikal, Nagyhajmás és Alsómocsolád községek az Egyházaskozári székhelyű közoktatási intézményfenntartó társulás tagjaként részt vesznek.

Tartalomjegyzék

A. HELYZETFELTÁRÁS

I. Alapvető gazdasági, társadalmi és migrációs folyamatok a Komlói Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulásban	6
II. Közoktatási intézmények kistérségben	9
2.1. A bölcsődei és óvodai feladatellátás jellemzői a kistérségben	9
2.1.1. A bölcsődei és óvodai feladatellátás intézményi és szervezeti keretei	9
2.1.2. Bejárók, a gyermekcsoportok társadalmi összetétele	10
2.1.3. Intézményi létszámok, férőhelyek: gyermeklétszámok	16
2.1.4. Épületállomány, infrastrukturális felszereltség	17
2.1.5. A bölcsődei és óvodai alkalmazottak	17
2.1.6. Programkínálat	19
2.2. Általános és középiskolai, szakképzési, kollégiumi feladatellátás a kistérségben	21
2.2.1. Az iskolai feladatellátás jogi és szervezeti keretei	21
2.2.2. Bejárók, a gyermekek összetétele 2007/2008.	22
2.2.3. Intézményi létszámok	24
2.2.4. A tanulói évfolyamok közti továbbhaladás a kistérség iskoláiban	27
2.3. A feladatellátás fizikai jellemzői	27
2.3.1. Az iskolaépületek jellemzői, eszközellátottság	27
2.3.2. Alkalmazottak	29
2.3.3. Programkínálat	30
2.3.4. Tanórán kívüli foglalkozások	32
2.4. Halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása	33
2.5. Szakszolgálatok	41
2.6. Szakmai szolgáltatás	42
2.7. Szükségletek: fenntartói, szülői, tanulói igények és elégedettség a közoktatási szolgáltatásokkal kapcsolatban	43
III. Az iskolai szolgáltatások eredményessége	46
3.1. Eredményesség az országos kompetenciamérések tükrében	46
3.1.1. Olvasás, szövegértés	48
3.1.2. Matematika, logikus gondolkodás	49
3.1.3. A hozott (családi) érték index	52
3.1.4. A pedagógiai hozzáadott érték (elvárt teljesítménytől való eltérés)	53
3.2. Eredményesség a versenyek tükrében	63
3.3. Eredményesség a továbbtanulási adatok tükrében	65
3.4. Eredményesség az érettségiben	66
3.5. Felsőoktatás	66
B. A KÖZOKTATÁS-FEJLESZTÉSI STRATÉGIA ELEMELI	
1. A kistérség közoktatása	67
2. A célok	68
3. Fejlesztési célú beavatkozások	68
4. A beavatkozások kapcsolódása a Humán SFP-hoz és a régiós közoktatási fejlesztési stratégiához	70

C. KISTÉRSÉGI KÖZOKTATÁSI TERV 2007-2013 (2015)

I. Keretfeltételek	72
1.1. Oktatáspolitikai követelmények	72
1.1.1. Középtávú közoktatás-fejlesztési stratégia	72
1.1.2. 2006- és 2007-es törvényi változások a közoktatásban	73
1.1.3. A Humán Szolgáltatások Stratégiai Fejlesztési Programja – Dél-dunántúli Régió közoktatás-fejlesztési stratégiája 2007-2013	75
1.2. Fejlesztési források körvonalai	77
1.2.1. Az ÚMFT operatív programjai	77
1.2.2. Megyei és egyéb források	77
1.3. Esélyegyenlőség: halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyerekek	78
II. Szakmai megújulás a kistérségekben	83
2.1. Eredményesség a szakmai fejlesztési pályázatokban	83
1.1.1. Óvoda	83
1.1.2. Iskola	85
2.2. A pedagógiai munka megújításának szükségessége és lehetséges irányai a kistérség iskoláiban	85
2.3. Javaslatok a pedagógiai munka megújításában résztvevő lehetséges partnerekre és tevékenységekre: szakszolgálat szakmai szolgáltatás	86
2.4. Javaslat a közoktatási feladatellátás minőségirányításának kialakítására	88
2.5. Közös irányelvek a külső értékelések számára (fenntartói értékelés)	89
2.6. Közös irányelvek a kistérségi minőségbiztosítás számára	89
III. Építmenyi, műszaki fejlesztések, berendezések, járművek	90
1. Bölcsődei, Óvodai fejlesztések	90
2. Általános Iskolai Fejlesztések	91
3. Középiskolai, szakközépiskola és kollégiumi fejlesztése	92
IV. Tervezői állásfoglalás, javaslatok az intézménystruktúrára, és a szakmai fejlesztésekre vonatkozóan	92
4.1. Javaslatok az intézménystruktúra átszervezésére	92
4.2. Javaslat a szakmai fejlesztésekre	96
V. Nyomon követés, értékelés	99

Mellékletek:

1. sz. melléklet:

A Komlói Kistérség többcélú Önkormányzati Társulás Kistérségi Közoktatási Fejlesztési Terve javaslata a Komlói Oktatási hálózat kialakítására A./ változat

2. sz. melléklet:

A Komlói Kistérség többcélú Önkormányzati Társulás Kistérségi Közoktatási Fejlesztési Terve javaslata a Komlói Oktatási hálózat kialakítására B./ változat

3. sz. melléklet:

A Komlói Kistérségben létrehozandó oktatási mikro-centrumok után igényelhető kötött felhasználású állami normatív támogatások várható mértéke 2008/2008. tanévtől, egy évre

4. sz. melléklet:

Középtávú statisztikai prognózis a létszámadatok tükrében

5. sz. melléklet:

Forráslista

A. HELYZETFELTÁRÁS

I. Alapvető gazdasági, társadalmi és migrációs folyamatok a Komlói Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulásban

A kistérség földrajzi helyzete igen változatos képet mutat. A Tolna megyéhez kapcsolódó Kelet, Észak-keleti részeket lefelé haladva a Pécsváradi kistérség követi, melyet a 6-os főközlekedési út köt össze. Ezt követi a Pécsi Kistérség, mint a megye méretét, lakosságszámát és gazdasági potenciálját tekintve meghatározó térség. Észak-nyugat felől pedig a Sásdi Kistérség határolja. A Hegyháti térség lankás vidéke, több tekintetben is hasonló adottságokkal rendelkezik. Földrajzi helyzetéből adódóan a mezőgazdaság súlya kisebb, mint néhány határos területen, de a kiskerti gazdálkodás, a kisárutermelés jelentős a térségben.

Meghatározó jelentőségű változások zajlottak le a rendszerváltást követő években a Komlói Kistérségben, melyek hatása még napjainkban is érezhető. Gyakorlatilag a kőszénbányászatra épülő ipar mellett kevés könnyűipari kapacitás állt rendelkezésre a térség gazdasági szereplői számára. A kilencvenes években fokozatosan leépült a bányászat, igen jelentős szerkezetátalakulás indult meg, melynek során jelentősen megnőtt a munkanélküliségi ráta mértéke. Jelenleg is magas arány 15-17%-os átlagos értéket mutat. Tovább sújtotta a térséget a bányászati tevékenység leépülésével szinte egyidőben jelentkező könnyűipari válságtünetek megjelenése, mely további varrodai, és feldolgozó ipari kapacitások leépülését hozta magával. Jelentőssé vált ennek következtében a női munkanélküliség is.

A térség politikai és gazdasági vezetőinek jelentős lobbizása, érdekérvényesítő munkája eredményeként azonban ez a folyamat mára megállni látszik, a vállalkozások, elsősorban a feldolgozó ipari kapacitások újból kiépülőben vannak, de természetesen új szerkezetben és termékstruktúrában mint az a korábbi időszakra jellemző volt. Jelentős szerepe volt ebben az átalakulásban az oktatási intézményeknek, szakképző iskoláknak is, melyek sok esetben együttműködve más felnőtt képző intézményekkel hozzájárultak a képzettségi struktúra átalakításához és az újabb szakmai területek népszerűsítéséhez.

A Komlói Kistérség infrastrukturális ellátottsága több területen is problematikusnak ítélnélhető. A közlekedésben legnagyobb jelentőséggel a közúti közlekedés rendelkezik, melyben a megyeszékhellyel, Péccsel a legjobban kiépített a kapcsolat. A többi kistérség és azok központjai szintén közúton viszonylag jól megközelíthetőek. A vasúti közlekedés a legproblematisabbnak ítélnélhető. A bányászati tevékenység megszűnésével minimálisra csökkent a teherforgalom, a személyszállítás pedig az alacsony utaslétszám következtében csak veszteségesen működhet. Sajnálatos, hogy a helyben munkához nem jutó szakképzett munkaerő mobilitási lehetőségei is korlátozottak, egyedül a Pécsre való bejárás nevezhető zökkenőmentesnek, de más településekre, vagy távolabbi ingázás a megyehatárokon kívülre már igencsak nehézségekbe ütközik a térség lakossága számára.

Részben ennek a körülménynek a hatására a kilencvenes években megindult jelentős elvándorlás a térségből, mely a munkahelyek megszűnéséből eredeztethető. A migrációs folyamatok ilyen módon egyirányúvá váltak, jellemző lett az elvándorlás. Kezdetben sajátos ingázó munkásjáratok megjelenése volt jellemző, később az elköltözés is megjelent. Az utóbbi időben azonban ez a folyamat kissé mérséklődött, betelepültek a már említett feldolgozó ipari kapacitások, elsősorban a kis és középvállalkozói szintű munkahelyteremtő beruházások. Mindezzel együtt is jelentős a térségben a munkanélküliségi ráta értéke, vannak olyan települések, amelyekben számottevő méretű vállalkozás nem is működik jelenleg. Némi

pozitív hatást jelentett az utóbbi időben a multinacionális kereskedelmi cégek megjelenése a térségben, melynek következtében jelentős munkásfelvételre került sor. A jövőben az árutermelő, értéket létrehozó üzemeket, vállalkozásokat lenne célszerű ösztönözni, segíteni a térségben való terjeszkedés érdekében.

A kistérség lakosainak száma megközelíti a 42.000 főt. Ennek 65%-a Komló városában él. A szerkezeti sajátosságokból adódóan több helyszínen is célszerű a mikro központok kialakítása az ellátás és a színvonal emelése érdekében. Ez a megállapítás igaz a közoktatási, de más egyéb szolgáltatási feladatellátásra is. A térség sajátossága a továbbiakban, hogy a középfokú oktatási intézmények és a szakképző iskolák is megyei fenntartásúak, így a tervezet nem érinti, de a feladatellátás helyszíne tekintetében nagyon is figyelembe veendő a középfokú iskoláztatás minőségi mutatói és a szakképzési irányok tekintetében. Főbb szakképzési irányok megfelelnek annak a gazdasági szerkezetátalakulásnak, mely az utóbbi években a térségben végbement. A szakmák között kiemelésre kívánkozik a faipari szakmacsoport, (bútorasztalos) bolti eladó, és a különféle fémipari alapszakmák, lakatos, szerkezetlakatos képzési szakirányok előtérbe helyezése. A szabó, (női szabó) szakmák, a védőruha készítő, pék, cukrász szakmai területek szintén keresettek, fontos területei a szerkezetváltó gazdaságnak. Az említett szakmákban adott a technikus kimenet is, mely a továbbtanulásra is megfelelő lehetőséget biztosít.

A tanulók és a szülők elvárásai tekintetében azonban még jelentős feladatok vannak. Gyakori az elvárások és a lehetőségek összhangjának hiánya, a nem megfelelő pálya és szakma választás. Fontos követelménynek kell lennie a jövőben a még helyenként meglévő "információs deficit" oldásának és a szemléletváltásnak a rendelkezésre álló eszközökkel.

A térségben a pályakezdő munkanélküliek számaránya stagnáló képet mutat, mely a további leszakadás megállását, a gazdaság fejlődésének élénkülését jelentheti. Jelentős fejlődés mutatható ki a közoktatási és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatások minőségi és mennyiségi összetevőiben is, mely szintén a fiatalok pályabeválását, munkaerő-piaci megfelelésüket növeli.

Kiemelésre kívánkozik és a helyzetelemzésben is értékelendő az a közművelődési tevékenység, mely a kultúra közvetítésén túl a fiatalok hasznos és értékes szabadidő eltöltését, különféle művészeti foglalkozásokat szervezett és szervez jelenleg is. A gyermeklétszám fokozatos csökkenésével járó anomáliák egy része jól kezelhető a közművelődési tevékenység súlyarányának növelésével, ráadásul az iskolán kívüli nevelési színterek bővítésével a nevelési szint is emelhető, adott esetben a munka kultúra, munkához való pozitív viszonyulás is erősíthető.

Hasonló jelentőséggel bír a gyermekjóléti szolgálat a kapcsolt családsegítő szolgáltatásokkal együttesen ellátott kistérségi feladatként való kezelése. A nyári gyermekétkeztetések, a különféle szabadidős és sporttevékenységek, prevenciók előadások szintén segítették a közoktatási intézmények munkáját. A pótvizsgára való felkészítés és különféle tanulmányi programok jelentősége várhatóan tovább fog növekedni a jövőben, így fenntartása és beemelése a közoktatási feladatellátás rendszerébe feltétlenül indokolt és szükséges.

Az alapfokú művészetoktatás és más feladatok ellátása (sport, úszás, stb.) a különféle művészeti ágakban végzi a művészeti nevelést, és fejleszti a gyermekek tevékenységét ezeken a területeken is. Jelentősége messze túlmutat az egyes iskolai programok határain, hiszen a lehetséges transzfer hatások következtében a tanulók más képességeire és fejleszthető tulajdonságaira is pozitív hatással van a művészeti nevelés.

A Komlói Kistérség alapvető gazdasági társadalmi és migrációs folyamatai a kilencvenes években mutatott egyértelműen negatív tendenciák után jelenleg stagnáló illetve kismértékben fejlődő képet mutatnak. A gazdaságban a kis és középvállalkozások súlyaránya növekvő tendenciát mutat, fellendülőben van a kereskedelem, szolgáltató ipar és a feldolgozó

ipar ágazatai, különös tekintettel a fa, műanyag és fémfeldolgozó ágazatokra. A társadalmi folyamatok is ennek megfelelően változást mutatnak. Az ingatlanok értéke növekvő tendenciát mutat, a lakosság képzettségi szintje fokozatosan emelkedik, a közoktatás rendszerében egyre több magas színvonalú szolgáltatás épül be. A migrációs folyamatokban érzékelhető az elvándorlás lassulása, megállása, a természetes szaporulat csökkenése miatt azonban további létszámcsökkenéssel kell számolni a közoktatásban.

A komlói kistérség roma lakosságának helyzete hasonló Baranya megye más térségeiben élő cigány népességéhez. A munkanélküliség körükben közel duplája a népesség egészéhez viszonyított aránynak, kevés a szakképzett munkaerő köztük. További erőfeszítésre van szükség a szakmatanulás és motiváció növelése tekintetében. Speciális képzési programokkal a tapasztalatok szerint sikeresen lehet a felzárkóztatást képzettségi szint emelését segíteni a cigány tanulók között is. A roma népesség beilleszkedésének segítésére több speciális foglalkoztatási és képzési program is indult és jelenleg is tart a kistérségben. A programok jelentős része közmunkához, közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó projekt keretében valósul meg. A jobb hatékonyság érdekében a célcsoportnak megfelelően előtérbe kerültek az olyan tranzit programok, melyek foglalkoztatási, képzési és szociális támogatás elemet is tartalmaznak. Ilyen módon sikeresebb és eredményesebb a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek integrációja a térségben.

Egy település tervezi speciális energia projekt megvalósítását és egy ökofalu megépítését, melyekre jelenleg tanulmány készül. Amennyiben ennek eredményeként munkahelyteremtő beruházások létesülnének az elkövetkező négy-öt évben a térségben, akkor ennek képzési feltételeit is meg kell teremteni. Ehhez elsősorban a középiskolai oktatás feltételeinek javítása, a magas színvonalú szakmai előképzettség biztosítására van szükség. Ezt elsősorban a szakközépiskolai oktatással, egyes területeken pedig a gimnáziumi oktatással lehet megoldani.

Összefoglalva megállapítható, hogy a Komlói Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulásban az alapvető gazdasági, társadalmi és migrációs folyamatok a rendszerváltást követő erősen depressziós állapotból mára a kiútkeresés állapotában vannak. Ennek megfelelően a gazdaság lassú fejlődése megindult, a társadalmi folyamatok a leépülés állapotából a fokozatos építkezés állapotába kerülnek, a migrációs viszonyok pedig az egyértelmű elvándorlásból a stagnálás irányába mozdulnak el. Az iskolai létszámokban ugyan megjelenik a kismértékű csökkenés, de ennek demográfiai okai vannak. A térség kitörési pontja lehet az oktatás, képzési színvonal emelése és az ehhez szükséges feltételek megteremtése. A roma népesség a speciális foglalkoztatási és képzési programokkal aktivizálható, ilyen módon a térség további fejlesztési elképzeléseiben szereplő aktív réteget alkothat.

II. Közoktatási intézmények kistérségben

2.1 A bölcsődei és óvodai feladatellátás jellemzői a kistérségben

2.1.1. A bölcsődei és óvodai feladatellátás intézményi és szervezeti keretei

Feladatellátási kötelezettségüknek az önkormányzatok általában intézményfenntartással tesznek eleget. Költséghatékonyság miatt működik az a gyakorlat, amelyben a kistelepüléseken a többcélú közös igazgatású intézmények, általános művelődési központok szervezeti keretében is működnek szakmailag önálló óvodák.

<i>Intézmény neve</i>	<i>Az intézmény fenntartója</i>	<i>Központ</i>	<i>Telephely, tagintézmény</i>	<i>Intézmény-fenntartás módja</i>
I. Szászvári Kiss György Ált. Művelődési Központ – Hársvirág óvoda Mázai Óvoda	Szászvár, Kárász, Vékény Önkormányz. Máza Önkormányzat	Hársvirág Óv. Szászvár	Mázai óvoda: telephely	Társulási megállapodás
II. Napköziotthonos Óvoda Szalatnak	Szalatnak, Köblény közs. Önkormányz.	Napköziotthonos Óvoda Szalatnak		Társulási megállapodás
III. Magyaregregy Óvoda	Magyaregregy, Kárász Közs. Önkormányz.	Óvoda Magyaregregy		Társulási megállapodás
IV. Óvoda Magyarszék	Magyarszék, Mecsekpölöske, Liget, Magyarhertelend, Bodolyabér	Óvoda Magyarszék	Tagóvoda Magyarhertelend Tagóvoda Liget	Társulási megállapodás
V. Bikal-Egyházaskozár Alapfokú Közoktatási Intézményfenntartó Társulás	Bikal, Egyházaskozár Hegyhátmaróc, Tófü, Nagyhajmás, Szárász, Alsómocsolád Községek Önkorm.	Iskola-Egyházaskozár	Óvoda Egyházaskozár: tagint. Óvoda Nagyhajmás: telephely Óvoda Bikal: tagint.	Társulási megállapodás
VI. Feladatellátási megállapodás - Mánfa		Komló Város közoktatási intézményeiben		Feladat-ellátási megállapodás
Komló I. sz. Óvodai és Bölcsődei Körzet:	Komló Város Önkormányzata	Szilvási Óvoda	Felsőszilvási Óvoda: tagint. Hunyadi u. Óvoda: tagint. Szilvási Bölcsőde: tagint.	Önálló
Komló II. Óvodai Körzet	Komló Város Önkormányzata	Tompa Mihály u. Óvoda	Mecsekjánosi Óvoda: tagint. Belvárosi Óvoda: tagint.	Önálló
Komló III. Óvodai Körzet	Komló Város Önkormányzata	Sallai utcai Óvoda	Gesztényesi Óv. tagint. Körtvélyesi Óv. tagint.	Önálló
Zengő Óvoda Kindergarten Zengő	Hosszúhetény Községi Önkormányzat	Zengő Óvoda Hosszúhetény		Önálló

2.1.2. Bejárók, a gyermekcsoportok társadalmi összetétele:

Bejáró gyermekek

A gyermekek utaztatását többségében az önkormányzatok igyekeznek megszervezni, mely általában iskolabusz, vagy óvodabusz által valósul meg. A kistérség óvodáiban az utazó gyermekek közel 11%-a nem a lakhelyén lévő óvodába jár, így kíséretüket is meg kell oldani. Ez főként a szülői kíséret által, vagy az óvodában dolgozó felnőttek segítségével lett megszervezve.

<i>Intézmény megnevezése</i>	<i>Gyermek lakhelye</i>	<i>Mivel utazik az óvodába?</i>	<i>Kíséret az utazás alatt</i>	<i>Gyermekek létszáma</i>
I. Szászvári Kiss György Ált. Művelődési Központ – Hársvirág óvoda	Kárász Vékény Máza Hegyhátmaróc -	Iskolabusz Iskolabusz Iskolabusz Személygépkocsi	Dajka Szülő Szülő Szülő	6 fő 5 fő 13 fő 1 fő
Mázai Óvoda				
II. Napköziotthonos Óvoda Szalatnak	Köblény	Falugondnoki autóbusz	Óvodapedagógus	10 fő
III. Magyaregregy Óvoda	Kárász	személygépkocsi	szülő	1 fő
IV. Óvoda Magyarszék	Mecsekpölöske Mánfa Barátúr Mindszentgodisa -	Menetrend sz.autóbusz Menetrend sz.autóbusz Óvodabusz Óvodabusz -	Dajka Dajka Szülő Szülő -	8 fő 8 fő 1 fő 4 fő -
Liget tagóvoda Magyarhertelend tagóvoda	Bodolyabér	Óvodabusz - Önkormányzati busz	Gépkocsivezető	9 fő
V. Bikal-Egyházaskozár Alap-fokú Közoktatási Intézményfenntartó Társulás – Egyházaskozár	Tófű Hegyhátmaróc Szárász Máza -	Iskolabusz Iskolabusz Iskolabusz Iskolabusz -	Óvodapedagógus Óvodapedagógus Szülő Iskolás testvér -	2 fő 6 fő 1 fő 1 fő -
Nagyhajmás telephely Bikal tagintézmény				
Komló I. sz. Óvodai Körzet	Mecsekpölöske Kisbattyány	Személyautó Személyautó	Szülő Szülő	2 fő 1 fő
Szilvási Óvoda	-	-	-	-
Felsőszilvási Óvoda: tagint.	-	-	-	-
Hunyadi u. Óvoda: tagint.				
Szilvási Bölcsőde: tagint.				
Komló II. Óvodai Körzet	-	-	-	-
Tompa Mihály u. Óvoda	Mecsekpölöske	Autóbusz,	Szülő	2 fő
Mecsekjánosi Óvoda: tagint.	Mecsekpölöske	Személyautó	Szülő	2 fő
Belvárosi Óvoda: tagint	Mecsekpölöske	Autóbusz Személyautó	Szülő	1 fő
Komló III. Óvodai				

Körzet Sallai utcai Óvoda	Mánfa Mecsekpölöske Kárász	Személyautó, a Autóbusz Autóbusz Személyautó	Szülő, nagyszülő Szülő Szülő	5 fő 1 fő 1 fő
Gesztenyési Óv. tagint. Körtvélyesi Óv. tagint.	- -	- -	- -	- -
Hosszúhetény Zengő Óvoda Kindergarten Zengő	Nincs bejáró gyermek	-	-	-

Forrás: Intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

Gyermekcsoportok társadalmi összetétele:

A szocializációs környezetet befolyásoló területek felmérésének adatai rámutatnak arra, hogy a családi háttér alakító, esetleg negatívan befolyásoló területek minden intézményben jelen vannak.

Az óvodapedagógusok a segítségnyújtásra felkészülten tudnak a lehetséges problémákról, így a gyermekeket is megismerve megelőzhetővé tehetik a negatív következményeket. A pedagógiai munka megszervezése és végzése oly módon történik, hogy a gyermek és szülők jogai érvényesüljenek.

A bölcsődei állapotfelmérés az óvodába lépés előtti időszak szociális, környezeti hatásait tárja fel. Az előzetes helyzetelemzésben levő adatok a bölcsődei szakgondozók és óvodapedagógusok számára a családon belüli kapcsolatrendszer, a szocializációs háttér összegzik.

A hátrányos helyzetű gyermekek gyermekvédelmi szempontból az óvodapedagógusok által regisztráltak, a hátránykompenzáló feladatok – gyermekek készség, képességfejlesztése, családdal, gyermekvédelmi szakszolgálattal történő kapcsolattartás folyamatos.

- intézményfenntartó társulásban működtetett óvodákban:

Szocializációs környezet, családi háttér	I. Kiss György Ált. Műv. Közp.		II. Napk.ott. Ó Szalatnak	III. Magyar-egregy Óvoda	IV. Óvoda Magyarszék			V. Bikal-Egyházaskozár Alap-fokú Közok. Int. Társ.		
	Hárs-virág Szászvár 89 fő	Máza 26 fő	24 fő	11 fő	Magyar-szék 50 fő	Liget 18 fő	Magyar-herte-lend 26 fő	Egyházaskozár 35 fő	Nagy-hajmás 22 fő	Bikal 19 fő
Jelenleg az 50%-os díjkedvezményben részesülő gyermekek	11	1	-	-	4	-	2	6	3	1
Jelenleg ingyenes gyermekek száma	32	12	16	3	16	13	26	15	13	9
Egyedül nevelő szülő	7	5	1	2	9	1	2	1	2	2
Rossz lakásviszonyok	4	3	3	1	1	6	7	2	-	-
Nagycsaládos	22	4	3	-	9	12	10	9	3	3
Munkanélküli szülők	18	9	1	2	4	9	7	-	6	2
Hátrányos helyzetű	31	15	16	3	16	-	17	14	13	9
Halmazottan hátrányos helyzetű	14	3	4	-	-	13	-	-	-	-

Forrás: Intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

- önállóan fenntartott óvodákban

Szocializációs környezet, családi háttér	Komló I. sz. Óvodai és Bölcsődei Körzet				Komló II. sz. Óvodai Körzet			Komló III. sz. Óvodai Körzet			Hosszúhe-tény Zengő Óvoda
	Szilvás 86 fő	Felső-szilvás 73 fő	Hunyadi 70 fő	Szilvási Bölcsőde 45 fő	Tompa M. u. 75 fő	Mecsek-jánosi 25 fő	Belvárosi 72 fő	Sallai 119 fő	Geszte-nyési 23 fő	Körtvé-lyesi 145 fő	
Összes gyermek	86 fő	73 fő	70 fő	45 fő	75 fő	25 fő	72 fő	119 fő	23 fő	145 fő	105 fő
Jelenleg az 50%-os díjkedvezményben részesülő gyermekek	12	9	5	-	5	3	6	6	7	15	19
Jelenleg ingyenes gyermekek száma	11	24	41	-	29	4	19	55	9	57	30
Egyedül nevelő szülő	5	11	9	9	7	3	6	24	-	26	9
Rossz lakásviszonyok	6	6	4	-	-	-	3	6	1	-	9
Nagycsaládos	8	11	23	8	5	3	8	18	7	27	31
Munkanélküli szülők	11	12	17	1	5	3	5	26	-	-	14
Hátrányos helyzetű	6	24	41	12	29	4	4	55	-	56	30
Halmazottan hátrányos helyzetű	2	-	1	1	-	-	-	21	-	4	17

Forrás: Intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

A gyermekvédelem a nevelőmunkia szerves része. Az **óvodákra** vonatkozó óvó-védő, szociális és nevelő-személyiségfejlesztő funkció minden óvodába beírt gyermekre vonatkozik. Az óvodák a gyermekvédelmi intézmények jelzőrendszeri soraiba tartoznak. A prevenció és a segítségnyújtás érdekében fontos a korai és hiteles információgyűjtés. Ennek egy része a bölcsődei helyzetfelméréssel lett előkészítve, A gyermekvédelmi tevékenység koordinálásához, kidolgozásához a szocializációs környezet, családi háttér vizsgálati adatai adtak tájékoztatást. Amennyiben a gyermek testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja, gátolja vagy akadályozza, veszélyeztetettség nyilvánulhat meg. Veszélyeztetettség esetén a szubjektív okok vannak többségben. A kritériumok mindenkori az aktuális állapotot felmérve dönthetők el. Az objektíven nem mérhető és nem mért kategóriák fontosak a veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

intézményfenntartó társulásban működtetett óvodákban:

Szocializációs környezet, családi háttér	I. Kiss György Ált. Műv. Közp.		II. Napk.ott. Ó Szalotnak	III. Magyar-egregy Óvoda	IV. Óvoda Magyarszék			V. Bikal-Egyházaskozár Alap-fokú Közok. Int. Társ.		
	Hárs-virág Szászvár 89 fő	Máza 26 fő	24 fő	11 fő	Magyar-szék 50 fő	Liget 18 fő	Magyar-herte-lend 26 fő	Egyházaskozár 35 fő	Nagy-hajmás 22 fő	Bikal 19 fő
Rendezetlen családi jogállás	3	8	-	-	2	-	2	1	-	-
Nevelési hiányosságok	3	7	2	1	-	10	11	-	-	-
Alkoholizáló családtag	3	2	-	1	1	2	3	-	-	-
Gondozatlanság	3	-	-	-	2	7	4	-	-	-
Etnikum	9	1	8	2	8	15	10	-	7	-

- önállóan fenntartott óvodákban

Szocializációs környezet, családi háttér	Komló I. sz. Óvodai és Bölcsődei Körzet				Komló II. sz. Óvodai Körzet			Komló III. sz. Óvodai Körzet			Hosszúhe-tény Zengő Óvoda
	Szilvás 86 fő	Felső-szilvás 73 fő	Hunyadi 70 fő	Szilvási Bölcsőde 45 fő	Tompa M. u. 75 fő	Mecsek-jánosi 25 fő	Belvárosi 72 fő	Sallai 119 fő	Geszte-nyési 23 fő	Körtvé-lyesi 145 fő	
Összes gyermek	86 fő	73 fő	70 fő	45 fő	75 fő	25 fő	72 fő	119 fő	23 fő	145 fő	105 fő
Rendezetlen családi jogállás	-	2	7	-	2	-	3	2	1	1	4
Nevelési hiányosságok	6	4	8	-	10	-	-	-	-	-	20
Alkoholizáló családtag	2	-	2	-	-	-	-	5	-	-	2
Gondozatlanság	-	-	8	-	-	-	4	6	-	-	13
Etnikum	-	7	12	6	4	2	6	22	3	-	8

Ezeknek nem mérhető, de a preventív munkához jelzőrendszerként összegyűjtött **objektív adatoknak** figyelemfelkeltő szerepük van. A **bölcsődei szakgondozók, óvodapedagógusok, gyermekvédelmi felelősök** a rászoruló gyermekek gondozásához, neveléséhez komplex, célzott, differenciált ellátást biztosítanak, amelyben fő feladataik:

- Az intézmény valamennyi gyermekére kiterjesztve figyelemmel kísérik az általános prevenciók tevékenységeit, minden esetben a gyermek érdekeinek képviseletét.
- Feltárják a gyermek fejlődését veszélyeztető körülményeket, közreműködnek a megszüntetésükben.
- Javaslatot tesznek a gyermek szakszolgálat felé való irányításában.
- Elősegítik az integrált nevelést a gyermekek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában.
- Elősegítik, hogy a gyermekek becsüljék hagyományait, ismerjék meg kulturális értékeit, ne szégyelljék etnikai hovatartozásukat.

2.1.3. Intézményi létszámok, férőhelyek: gyermeklétszámok

A kistérség óvodáiban folyamatosan alkalmazkodtak a gyermeklétszámok csökkenéséhez, mely néhány helyen a csoportmegszüntetést, de több helyen a tagóvodák létrejöttét is eredményezte. A tényleges kihasználtság a 65-82 % között alakul, a várható létszám még mindig kissé csökkenő tendenciát mutat a következő időszakra

<i>Intézmény megnevezése</i>	<i>Csoportok száma</i>	<i>Férőhelyek száma</i>	<i>Jelenlegi létszám</i>	<i>Tényleges kihasználtság 2006. 09.01.-2007.06. 31.</i>	<i>Várható létszám 2008/2009-ben</i>	<i>Homogén csoport</i>	<i>Vegyes csoport</i>
I. Szászvári Kiss György Ált. Műv. Központ –Hársvirág óvoda Mázai Óvoda	4	100	89	74	85	4	-
	2	50	26	24	28	-	1
II. Napköziotthonos Óvoda Szalatnak	1	25	24	14	19	-	1
III. Magyaregregy Óvoda	1	25	11	10	11	-	1
IV. Óvoda Magyarszék Liget tagóvoda Magyarhertelend tagóvoda	2	50	50	41	60	-	2
	1	25	18	12	15	-	1
	1	25	26	24	28	-	1
V. Bikal-Egyházaskozár Alap-fokú Közoktatási Intézményfenntartó Társ. Egyházaskozár Nagyhajmás telephely Bikal tagintézmény	2	50	35	33	32	-	2
	1	25	22	20	18	-	1
	1	25	19	18	14	-	1
Komlói I. sz. Óvodai Körzet Szilvási Óvoda Felsőszilvási Óvoda: tagint. Hunyadi u. Óvoda: tagint. Szilvási Bölcsőde: tagint.	4	100	86	74	95	-	4
	3	75	73	57	53	-	3
	3	75	70	55	70	-	3
	4	40	45	26	40	-	-
Komlói II. Óvodai Körzet Tomba Mihály u. Óvoda Mecsekjános Óvoda: tagint. Belvárosi Óvoda: tagint	3	75	75	52	75	-	3
	1	25	25	23	25	-	1
	3	75	72	54	75	-	3
Komlói III. Óvodai Körzet Sallai utcai Óvoda Körtvélyesi Óv. tagint. Gesztenyési Óv. tagint.	5	125	119	102	106	-	5
	6	150	145	104	140	-	6
	1	25	23	22	23	-	1
Hosszúhetény Zengő Óvoda Kindergarten Zengő	5	125	105	89	123	-	5

Forrás: Intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

2.1.4. Épületállomány, infrastrukturális felszereltség:

Az óvodák épületeiben számottevő változások nem történtek, legfőképpen a folyamatos állagmegóvás, halaszthatatlan felújítások, karbantartás teszik ki a fejlesztések többségét. Indokolttá vált több, nagyobb beruházás melyet az akadálymentesítés, műszaki színvonal, vagy komfortfokozat emelése indokol.

1. Épületállományban történt jelentősebb fejlesztések az elmúlt időszakban:

- Új óvoda építése valósult meg (Magyarhertelend)
- Kizárólag állagmegóvás (Liget, Szászvár, Komló/Hunyadi)
- Az óvoda tetőterében új csoportszobák kialakítása (Magyarszék)
- Tetőtér beépítés, új étkező berendezése, (Egyházaskozár)
- Tornaszoba létrehozása (Egyházaskozár, Komló(Felsőszilvás)
- Sószoza berendezése a gyermekek számára (Magyarszék, Egyházaskozár)
- Nyílászárók cseréje (Máza, Komló/Szilvási)
- Padlózat felújítása (Bikal, Komló/Hunyadi)
- Épület szigetelése (Egyházaskozár)
- Vizesblokk felújítása (Máza, Szalatnak)
- Raktár felújítása (Szalatnak)
- Tető felújítása (Nagyhajmás, Komló/Felsőszilvás)
- Új épüleategységbe költözés – iskola alsó szintjén (Magyaregregy)
- Villanyvezeték korszerűsítése, világítóberendezések cseréje (Komló/Belvárosi, Komló/Gesztenyész)
- Falszigetelés, járda javítása, lámpaburák cseréje (Komló/Mecsekjányosi)
- Terasz tartóoszlopainak cseréje, parketták javítása, cseréje (Komló/Körtvélyesi, Komló/Gesztenyész)

Eszköz és felszerelési jegyzékben szereplő nevelő, oktató munkát segítő eszközök beszerzése:

Mivel az eszköz és felszerelési jegyzékben szereplő oktató, nevelő munkát segítő eszközök beszerzésében elmaradás történt ezért megtörtént az átütemezésük. Tervezett az informatikai háttér kialakítása, bővítése, játszóterek felújítása

Elmarad az ütemezéstől: Magyarszék, Máza, Szászvár, Magyaregregy, Bikal, Nagyhajmás, Hosszúhetény,

Teljesítése ütemezés szerinti: Liget, Szalatnak, Komló I., II., III. sz. körzetek, Egyházaskozár, Magyarhertelend,

2.1.5. A bölcsődei és óvodai alkalmazottak

Az óvodák személyi állományának alkalmazásával a szükséges feltételek többségében biztosítottak Ezeket az óvodai csoportszámokhoz és a gyermeklétszámokhoz viszonyítva minden óvodában a nyitva tartási időhöz kell igazítani. Az óvodapedagógusok alapképzettsége mellett kiemelten szerepel a német nemzetiségi, a fejlesztő pedagógusi és szakvizsgázott óvodapedagógus végzettség is.

Intézmény megnevezése	Óvodai csoportok	Óvodapedagógusok száma	Dajkák száma	Egyéb alkalmazott	Végzettség, képzettség a felsőfokú óvodaped. képzettségen felül	Az óvoda/bölcsőde nyitva tartása	
I. Szászvári Kiss György Ált. Műv. Központ Hársvirág óvoda	4	9 (2 fő heti 16 ó)	4	3	Német nemz. Óv. Ped, Fejlesztő ped. Német nemz. Óv. Ped.	6.30-17.00	10.30 óra
	Mázai Óvoda		1	1		1	6.30-16.00
II. Napköziotthonos Óvoda Szalatnak	1	1	1	2	Német nemz. Óv. ped	8.00 - 15.00	7 óra
III. Magyaregregy Óvoda	1	1	1	1		8.00 – 15.00	7 óra
IV. Óvoda Magyarszék Liget tagóvoda Magyarherotelend tagóvoda	2	3	1	2	vez óv. ped	7-16	9 óra
	1	1	1	1		7-16	9 óra
	1	2	1	-		7-16	9 óra
V. Bikal-Egyházaskozár Alap-fokú Közokt.Intézményfenn.Társ. Egyházaskozár Nagyhajmás telephely Bikal tagintézmény	2	3	1,5	4	Német nemz. Óv. ped gyógytestnevelő	7-16	9 óra
	1	2	1	1	Német nemz. Óv. ped	7-16	9 óra
	1	1,5	1	-	Német nemz. Óv. ped	7-16.30	9.30 óra
Komlói I. sz. Óvodai Körzet Szilvási Óvoda Felsőszilvási Óvoda: tagint. Hunyadi u. Óvoda: tagint. Szilvási Bölcsőde: tagint.	4	9	4		Vez. Óv. Ped, fejlesztő ped. úszóedző Óvodaped. Német nemz, gyógypedasszisztens vezető óv. Ped. Fejlesztő óv. Ped. Szakgondozó, csecsemő és kisgyermek gondozó	5.30-16.30	11 óra
	3	6	3	1		5.30-17.00	11.30 óra
	3	6	3	1		5.30-17.00	11.30 óra
	4	10	-	4		5.30-17.00	11.30 óra
						5.30-17.00	11.30 óra
Komlói II. Óvodai Körzet Tompa Mihály u. Óvoda Mecsekjánosi Óvoda: tagint. Belvárosi Óvoda: tagint	3	7	3	2	Német nemz. Óv. Ped. Fejlesztő óv. Ped. szakvizsgázott óv. Ped. Vez. Óv. Ped. német nemz. Óv. Ped. Fejlesztő ped.	5.30-16.30	11 óra
	1	2	2	-		6.30-17.00	10.30 óra
	3	6	3	2		5.30-16.30	11 óra
Komlói III. Óvodai Körzet Sallai utcai Óvoda Gesztenyesi Óv. tagint. Körtvélyesi Óv. tagint.	5	11	5	4	Vez. Óv. Ped. fejlesztő óv. Ped. min.szakértő Gyógytest.nev. minőségügyi manager Vez. Óv. Ped. fejlesztő óv. Ped.	5.30-17.00	11.30 óra
	1	2	2	1		6.30-16.30	10 óra
	6	12	6	3		5.30-16.30	11 óra
Hosszúhetény Zengő Óvoda Kindergarten Zengő	5	11	6	4	Tanító, német nemz. óv. Ped. szakvizsga, fejlesztő ped.	6.00-17.00	11.00 óra

Forrás: Intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

2.1.6. Programkínálat

Az óvodák helyi nevelési programjai sajátos nevelési célokkal és tartalommal rendelkeznek, melyet a társadalmi igények, a gyermekek összetétele, szociális háttere, és a szülői elvárások is behatárolnak. Mindenekelőtt a szakmai önállóság, a pedagógiai elképzelések alkotó érvényesítése érvényesül. A módszertani szabadság, a differenciált nevelési módszerek preferálása, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően a játékra tették a hangsúlyt.

<i>Intézmény megnevezése</i>	<i>A helyi nevelési program sajátosságai, célok, kiemelt feladatok, specialitások:</i>
I. Szászvári K. Gy. Ált. Műv. Közp.Hársvirág Ó. Mázai Óvoda	Egészséges életmód alakítása, német nemzetiségi óvodai nevelés Egészséges életmód alakítása, német nemzetiségi óvodai nevelés
II. Napköziotthonos Óvoda Szalatnak	Tevékenységek központú óv. nevelés, német nemzetiségi nevelés, hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása – egyéni fejlesztés
III. Magyaregregy Óvoda	Egészséges életmódra nevelés, hagyományok ápolása, természet körforgására épülő tervezés, jeles napok, népszokások kiemelése
IV. Óvoda Magyarszék Liget tagóvoda Magyarhertelend tagóvoda	Nemzeti etnikai kisebbségi nevelés, egészséges óvodai környezet kiemelt szerepe, Etnikai kisebbségi nevelés, hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, identitástudat erősítése, egyéni fejlesztés, integrált nevelés kihangsúlyozása, családdal való együttműködés Nemzeti etnikai kisebbségi nevelés, roma szociális hátrányok, beilleszkedési, tanulási nehézségek kompenzálása, differenciálás
V. Bikal-Egyházaskozár Alapf.Közokt.Int. Társ. Egyházaskozár Nagyhajmás telephely Bikal tagintézmény	Német nemzetiségi óvodai nevelés, hagyományok ápolása, anyanyelvi nevelés/sószoba, egyéni képességfejlesztés, Német nemzetiségi óvodai nevelés, kisebbségi kultúra ápolása, hagyományok továbbörökítése Sokoldalú személyiség fejlesztés, német nemzetiségi óvodai nevelés, hagyományok kétnyelvű környezetben
Komlói I. sz. Óvodai Körzet Szilvási Óvoda Felsőszilvási Óvoda: tagint. Hunyadi u. Óvoda: tagint. Szilvási Bölcsőde	Egészséges életmód, mozgásfejlesztés kiemelt terület, „Mozgáskotta” mozgásfejlesztő módszer alkalmazása, Német nemzetiségi óv. nevelés, hagyományok, szokások, megismerése, identitástudat erősítése Nemzeti etnikai kisebbségi nevelés, Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, fejlesztése, óvodai hagyományok, környezeti nevelés, Zöld Óvoda programja Intézményi feladatok
Komlói II. Óvodai Körzet Tompa Mihály u. Óvoda Mecsekjánosi Óvoda: tagint. Belvárosi Óvoda: tagint	Német nemzetiségi óvodai nevelés, esélyegyenlőség, hangsúlyos megjelenése, differenciált egyéni fejlesztés, sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése Német nemzetiségi óvodai nevelés, környezet megismerése, hátrányos helyzetű gyermekek számára az esélyegyenlőség kiemelt szerepe, differenciált, egyénre szabott foglalkozás, tehetséggondozás
Komlói III. Óvodai Körzet Sallai utcai Óvoda Gesztenyési Óv. tagint. Körtvélyesi Óv. tagint.	Tevékenységekre épülő, egyénre szabott differenciált fejlesztés, etnikai kisebbségi nevelés, egészséges életmódra nevelés, hagyományápolás, jeles napok, család-óvoda kapcsolatának elmélyítése, másság elfogadása, komplexitás, rugalmasság Környezetvédelem, környezeti nevelés, nemzeti, etnikai kisebbségi óvodai nevelés Egészséges életmódra nevelés, kooperációs és nyelvi kommunikációs készségek differenciált fejlesztése, egyéni bánásmód, sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése
Hosszúhetény Zengő Ó. Kindergarten Zengő	Német nemzetiségi óvodai nevelés, sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése

Forrás: Intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

A óvodapedagógusok **szakmai önállósága** biztosított, szakmai ellenőrzések a tanügyigazgatási dokumentumok, óvodai munkaterv tartalma, német nemzetiségi óvodai nevelés megvalósulása terén történtek.

A **sajátos nevelésű igényű gyermekek** óvodai nevelését az óvodák nagy része felvállal, melyet az alapító okirat is tartalmaz. E helyeken a nevelési programok átdolgozása folyamatos. A személyi feltételek, a megfelelő képzettségű pedagógus biztosított, speciális eszközök rendelkezésre állnak.

A gyermekek **további fejlesztése** (logopédia) helybeutazó pedagógussal történik, vagy szülő utazik a gyermekkel a fejlesztés helyszínére.

A szülők igényei alapján szervezett **szolgáltatások** változatosak, főként óvodapedagógus végzi a gyermekeknek szervezett tanfolyamokat.

<i>Intézmény megnevezése</i>	<i>A szülők igényei alapján megvalósuló szolgáltatások</i>
I. Szászvári K. Gy. Ált. Műv. Közp.Hársvirág Ó. Mázai Óvoda	Úszás-vízhez szoktatás Német nemzetiségi nevelés
II. Napköziotthonos Óvoda Szalatnak	Német nemzetiségi óvodai nevelés
III. Magyaregregy Óvoda	-
IV. Óvoda Magyarszék Liget tagóvoda Magyarhertelend tagóvoda	Úszás oktatás - Tehetséggondozás, hagyományápolás (szülőkkel közös programok)
V. Bikal-Egyházaskozár Alapf.Közokt.Int. Társ. Egyházaskozár Nagyhajmás telephely Bikal tagintézmény	Gyógytestnevelés, futball hitoktatás Úszás, hittan, német nyelv
Komlói I. sz. Óvodai Körzet Szilvási Óvoda Felsőszilvási Óvoda: tagint. Hunyadi u. Óvoda: tagint.	Külön-torna, játékos angol nyelv, úszásoktatás Német nemz. „Belső értékeink” tanf. „Égig érő”Játékos énekes fogl. Hittan, úszás
Komlói II. Óvodai Körzet Tompa Mihály u. Óvoda Mecsekjánosi Óvoda: tagint. Belvárosi Óvoda: tagint	Német, úszás úszás úszás
Komlói III. Óvodai Körzet Sallai utcai Óvoda Gesztenyési Óv. tagint. Körtvélyesi Óv. tagint.	Vízhez szoktatás - Angol nyelv, zeneovi
Hosszúhetény Zengő Ó. Kindergarten Zengő	Ovi-foci, néptánc, zene-ovi, gyógytestnevelés

Forrás: Intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

2.2. Általános és középiskolai, szakképzési, kollégiumi feladatellátás a kistérségben

2.2.1. Az iskolai feladatellátás jogi és szervezeti keretei

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás az alapfokú oktatási – általános iskolai és szakszolgálati feladat ellátásnak - a közoktatási és a költségvetési törvény szabályozása értelmében tesz eleget. Komló városa négy, önállóan fenntartott általános iskola - két tagintézménnyel, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és az Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény működtetésével látja el e feladatokat. A kistérség településein három intézményfenntartó társulás tartja fenn Magyarországon, Szászváron, Bikal-Egyházaskozáron az intézményeket. Hosszúhetényben az Önkormányzat által önállóan fenntartott általános iskola működik.

Az intézményfenntartó társulás egy intézményének tagiskolai székhelye a Sásdi kistérséghez tartozik (Bikal), ahol 1-4 évfolyam működik, Alsómocsolád, Nagyhajmás és Bikal településekről is fogad a gyermekeket.

A kistérség nyolc intézménye 1-8. évfolyamos általános iskolaként működik, három intézmény ÁMK feladatokat lát el. (Szászvár, Bikal-Egyházaskozár, Hosszúhetény). Tagintézménye van a komlói Gagarin Általános Iskolának (Ifjúság úti) a 2007-2008-as nevelési év végéig, valamint a Szilvási Általános Iskolának (Felsőszilvási Ált. Isk.)

<i>Székhelyintézmény</i>	<i>Tagiskola</i>	<i>Fenntartói társulás</i>	<i>Az ellátás módja</i>
Kiss György Általános és Művelődési Központ	-	Szászvár, Kárász, Vékény, Szalatnak, Köblény, Máza, Magyaregregy	1-8. évfolyam
Magyarország	-	Magyarország, Liget, Mecsekpölöske, Magyarhertelend, Bodolyabér	1-8. évfolyam
ÁMK Bikal-Egyházaskozár	Bikal 1 – 4. évfolyam	Egyházaskozár, Bikal, Hegyhátmaróc, Tófü, Szárász	1-8. évfolyam
Nemes János Általános Művelődési Központ és Könyvtár	-	Hosszúhetény	1-8. évfolyam
Gagarin Általános Iskola	Ifjúság utcai Általános Iskola 2007-2008-as nevelési év végéig 5-8. évfolyam	Komló Város Önkormányzata	1-8. évfolyam
Kenderföldi Általános Iskola	-	Komló Város Önkormányzata	1-8. évfolyam
Szilvási Általános Iskola	Felsőszilvási Általános Iskola 1-8. évfolyam	Komló Város Önkormányzata	1-8. évfolyam
Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola	-	Komló Város Önkormányzata	1-8. évfolyam

Forrás Komlói KTÖT Kistérségi Közoktatási Intézkedési terve 2007/2012

A fenti közoktatási intézményeken túl Komlón a Baranya Megyei Önkormányzat fenntartásában két intézmény működik a BMÖ Óvodája, Általános Iskolája, Szakiskolája,

Kollégiuma és Gyermekotthona, valamint a BMÖ Nagy László Gimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma.

Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény a zeneművészet, táncművészet, képzőművészet ágakban látja el szolgáltatását a következő feladat-ellátási helyeken: Kenderföldi Általános Iskola, Gagarin Általános Iskola, Szilvási Általános Iskola.

2.2.2. Bejárók, a gyermekek összetétele 2007/2008.

<i>Település/ intézmény</i>	<i>Szász-vár</i>	<i>Magyarszék</i>	<i>Egyházas- kozár-Bikal</i>	<i>Hosszúhetény</i>	<i>Komló – Gagarin Ált. Isk.</i>	<i>Szilvási Ált. Isk.</i>	<i>Kodály Z. Ének-zenei Ált. Isk.</i>	<i>Kender-földi Ált Isk.</i>
Szászvár			2			1		
Vékény	11							
Kárász	19				1			
Szalatnak	34							
Köblény	21							
Máza	31		25					
Magyaregregy	33					1	5	
Egyházaskozár			49					
Szárász			2					
Tófü			10					
Bikal								
Hegyhátszentmaróc			8					
Alsómocsolád			2					
Nagyhajmás			5					
Lengyel			4					
Magyarszék					5	4	7	
Magyarhertelend		20			2	5	1	
Bodolyabér		10			1			
Mecsekpölöske		20			2	2	9	1
Liget		43					12	
Komló		2		3				
Hosszúhetény					1	2	4	
Mánfa				2	19	11	7	
Pécs				4		4	1	
Pécsvárad				2				
Összesen:	149	95	107	11	31	30	46	1

Forrás Komlói KTÖT Kistérségi Közoktatási Intézkedési terve 2007/2012

A bejáró tanulók számából is látszik, hogy az Intézményfenntartó Társulások Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulásban maximálisan betöltik szerepüket és a mikro-körzethez tartozó családok gyermekei alapfokú oktatásáról kellőképpen gondoskodnak.

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás két mikro-körzet központjában Szászváron és Egyházaskozár-Bikal székhelyen megoldották az iskolabusz szolgáltatást. Az

iskolabusz szolgáltatást vásárolt járattal, valamint saját iskolabusz szolgáltatással szervezik. Magyarhertelendről az óvodások szállítása történik ezen szolgáltatás keretében – Magyarországra.

A kistérségben a tanköteles korú gyermekek 17 %-a, Komló város intézményeiben tanulók 5,7 %-a bejáró.

Mánfai Önkormányzattal kötött feladat-ellátási megállapodást Komló városa, mivel a bejárókból 37 gyermek erről a településről jár, ami az összes bejáró 34 %-a.

A táblázatból megállapítható, hogy a Magyarországi Általános Iskolát fenntartó községekből a tanköteles korú gyermekek 25 %-a Komló város négy oktatási intézményét választotta, amely jelentősen érinti a Magyarországon az általános iskola fenntartását.

A Szászvári mikroövezetben két település intézményének jogutóddal történő megszüntetését követően a szalatnaki általános iskolából a családok 100 %-a a szászvári intézményt választotta, míg magyaregregyi tanulók 37,5 %-a Szászváron, 55,7 % - a Egyházaskozár intézményében tanul tovább.

Hosszúhetényben elenyésző, 3,8 % a bejáró tanulók száma.

2004. évtől a Kormány normatíva tekintetében kiemelten kezelte a közös fenntartásban működő közoktatási intézményekbe bejáró tanulók, annak 50 %-os arányában az intézményfenntartó társulás gesztor településen élő állandó lakosú tanulói, az iskolabuszszal utaztatott tanulók, a gesztor településhez kapcsolt más településen lévő tagintézmények tanulói után járó kiegészítő támogatást.

<i>Intézmény/ fő</i>	<i>Bejáró tanulók</i>	<i>HH, HHH</i>	<i>Arány</i>
Kiss György Általános és Művelődési Központ	149	67	40 %
Magyarszék	95	63	66 %
ÁMK Bikal - Egyházaskozár	107	43	40 %
Nemes János Általános Művelődési Központ és Könyvtár	11	4	36 %
Gagarin Általános Iskola	31	4	12 %
Kenderföldi Általános Iskola	1	1	100 %
Szilvási Általános Iskola	30	3	10 %
Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola	46	10	23 %
Összesen:	470	195	41 %

*Forrás Komlói KTÖT Kistérségi Közoktatási Intézkedési Terve 2007/2012
Adatgyűjtés a Komlói kistérség közoktatási intézményei körében (2007)*

A táblázat adatai alapján a bejáró tanulók 41 %-a a hátrányos-, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű.

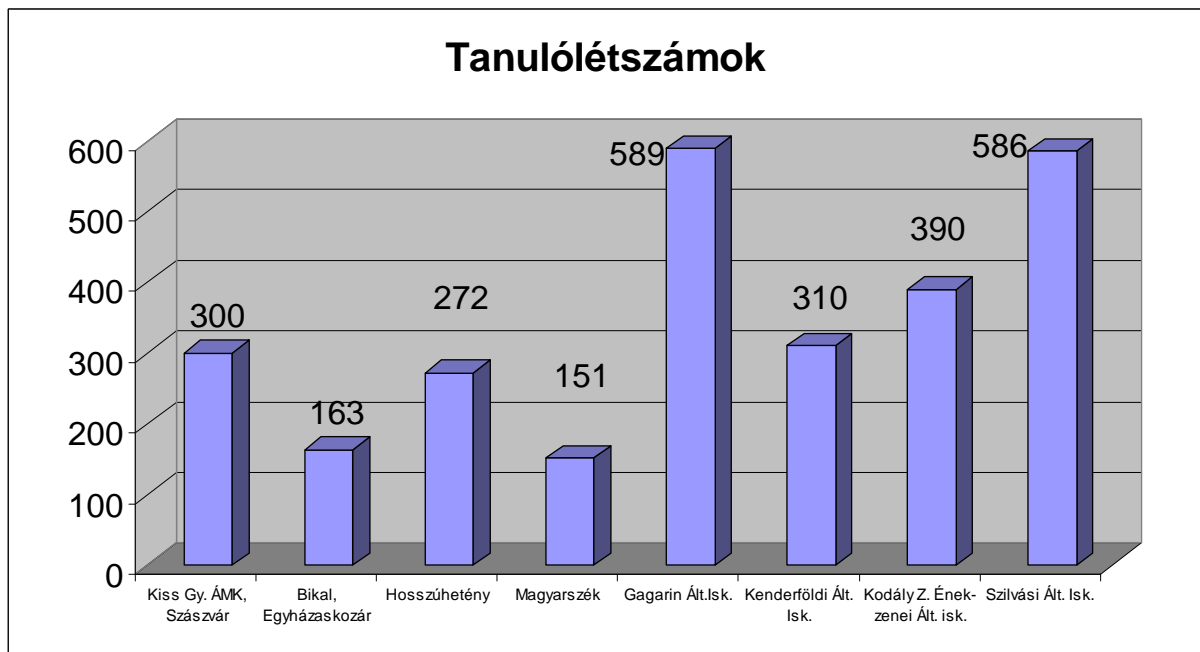
A Baranya Megyei Önkormányzat Nagy László Gimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiumában a jelenlegi tanulólétszám 1202 fő, melyből Somogy megyéből 11 a bejáró tanulók száma. A szakképző intézménybe jelentkező tanulók kollégiumi ellátása térítésmentes.

2.2.3. Intézményi létszámok

A Komlói kistérség minden oktatási intézménye nyolc évfolyamos általános iskolaként működik.

Az intézményi létszámadatokat tekintve a nyolc intézményből két (Bikal-Egyházaskozár, Magyarszék) iskolában található évfolyamonként egy-egy osztály. Szászváron és Hosszúhetényben évfolyamonként 2-2 osztály működik.

Komló város intézményeiben az átszervezést követően az évfolyamonkénti osztályok száma változó, kezdő szakaszban 3, a felső tagozatban 3 - 5-ig terjed az osztályok évfolyamonkénti megoszlása, ennek megfelelően a tanulólétszám is magas.

Forrás: Komlói KTÖT Kistérségi Közoktatási Intézkedési terve 2007/2012

A grafikon adatait látva egyértelműen megállapítható, hogy Komló város intézményei mellett a szászvári és hosszúhetényi ÁMK létszámadatai felelnek meg a jelenlegi törvényi szabályozásnak. Bikal – Egyházaskozár 163, illetve Magyarszék 151-es tanulólétszáma alacsony, azonban, ha megnézzük az átlaglétszámok alakulását a jelenlegi adatok alapján történő prognosztizáláskor, 2010-ig ezen intézményekben is teljesíthető az elvárt 15,75-ös átlaglétszám nemzeti, etnikai iskolai oktatás esetén (ha minden csoportban folyik ilyen jellegű oktatás), de abban az esetben is, ha nincs minden csoportban nemzeti, etnikai kisebbségi nevelés, oktatás – 17,25 fővel számolva, amennyiben a fluktuáció nem ölt nagyobb mértéket.

Figyelembe kell azonban venni, hogy Egyházaskozár bikali tagiskolájának 2. évfolyamán, valamint a magyarszéki általános iskola 4. évfolyamán a tanulói létszám alatta marad a törvényi előírásnak.

(lásd. következő oldal, valamint a 4. sz. melléklet)

Iskolai létszámadatok évfolyamonkénti bontásban 2007/2008

<i>Település/évf./fő</i>	<i>1 évf.</i>	<i>2 évf.</i>	<i>3 évf.</i>	<i>4 évf.</i>	<i>5 évf.</i>	<i>6 évf.</i>	<i>7 évf.</i>	<i>8 évf.</i>	<i>Összesen</i>
Kiss Gy. ÁMK Szászvár	38	36	33	34	44	34	43	38	300
Átlagléttség	19	18	16,5	17	22	17	21,5	19	
Elvárt átlagléttség ¹	13,65	13,65	13,65	13,65	14,95	14,95	14,95	14,95	
Bikal, Egyházaskozár	18	12	14	21	21	31	18	28	163
Átlagléttség	18	12	14	21	21	31	18	28	
Elvárt átlagléttség ¹	13,65	13,65	13,65	13,65	14,95	14,95	14,95	14,95	
Hosszúhetény	39	28	34	29	50	39	28	25	272
Átlagléttség	19,5	28	17	14,5	25	19,5	28	25	
Elvárt átlagléttség ¹	13,65	13,65	13,65	13,65	14,95	14,95	14,95	14,95	
Magyarszék	14	20	15	15	22	23	20	22	151
Átlagléttség	14	20	15	15	22	23	20	22	
Elvárt átlagléttség ²	13,65	13,65	13,65	15,75	14,95	17,25	17,25	17,25	
Gagarin Ált.Isk.	66	61	55	56	89	93	91	78	589
Átlagléttség	22	20,3	18,3	18,6	22,25	18,6	22,75	26	
Elvárt átlagléttség ²	15,75	15,75	15,75	10,5	23	17,25	17,25	11,5	
Kenderföldi Ált. Isk.	40	40	44	39	26	38	35	48	310
Átlagléttség	20	20	22	19,5	26	19	17,5	24	
Elvárt átlagléttség ¹	13,65	13,65	13,65	13,65	14,95	14,95	14,95	14,95	
Kodály Z. Ének-zenei Ált. isk.	52	47	53	54	48	54	35	46	390
Átlagléttség	26	23,5	26,5	27	24	27	17,5	23	
Elvárt átlagléttség ²	15,75	15,75	15,75	10,5	23	17,25	17,25	11,5	
Szilvási Ált. Isk.	63	68	65	63	61	98	77	91	586
Átlagléttség	21	22,6	21,6	21	20,3	24,5	19,2	22,7	
Elvárt átlagléttség ¹	13,65	13,65	13,65	13,65	14,95	14,95	14,95	14,95	
Összesen	330	312	313	312	361	390	329	350	2697

Forrás Komlói KTÖT Kistérségi Közoktatási Intézkedési terve 2007/2012

1 amennyiben az iskola minden osztályában van etnikai kisebbségi nevelést, oktatást folytató „csoport”

2 amennyiben nincs az iskola minden osztályában etnikai kisebbségi nevelést, oktatást folytató „csoport”

2007/2008-as létszámadatok a kistérségi normatíva felvételét is biztosítják – kivételt képez a tagiskolai normatíva felvételének lehetősége, mivel egyik intézmény sem rendelkezik tagiskolával, Egyházaskozár – Bikal kivételével, hiszen ők már korábban meglépték az átszervezést a jobb finanszírozási lehetőségek reményében. A költségtakarékosabb működtetés lehetőségeit az intézményeiket önállóan fenntartó önkormányzatoknak át kell gondolni. (Egyházaskozár, Magyarszék, Hosszúhetény)

A Gagarin és Szilvási intézmények tagiskolái nem felelnek meg a tagiskolával kapcsolatos törvényi szabályozásnak kiegészítő normatíva támogatása szempontjából, mert a tagintézmény a székhelyintézménnyel azonos településen található.

Országosan az egy tanulócsoportra jutó tanulólétszám 20,4 az alsó, és 21,6 fő a felső tagozaton. A Komlói kistérségben az országos átlagtól minimális mértékben maradnak el ezen mutatók értékei. A 2007/2008-as tanévben 20,1 volt az alsó és 21 fő a felső tagozaton az átlagos osztálylétszám.

A Baranya megyei Önkormányzat fenntartásában komlói székhellyel működik a Baranya Megyei Önkormányzat Nagy László Gimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma. A gimnáziumi, szakképző és szakközépiskolai oktatási tevékenység biztosításával látja el a középfokú oktatási feladatot. Az intézményben kollégiumi ellátás is biztosított.

Az iskola jelenlegi tanulólétszáma 1202 fő, ebből gimnazista: 342 fő, szakközépiskolás: 517 fő, szakiskolás: 280 fő, speciális szakiskolás: 63 fő. Kollégiumi ellátást 57 tanuló vesz igénybe. Az engedélyezett pedagógus létszám 100 fő.

Becsült létszámok 7. és 8. évfolyamokon 2013-ig

Település/ év	2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
	7.	8.	7.	8.	7.	8.	7.	8.	7.	8.	7.	8.
Kiss Gy. ÁMK Szászvár	21,5	19	17	21,5	22	17	17	22	16,5	17	18	16,5
Bikal, Egyházaskozár	18	28	31	18	21	31	21	21	14	21	12	14
Hosszúhetény	25	25	17	25	22	17	19,5	22	16,5	19,5	23	16,5
Magyarszék	20	22	23	20	22	23	15	22	15	15	15	15
Gagarin Ált.Isk.	22,7	26	18,6	22,7	22,2	18,6	18,6	22,2	18,3	18,6	20,3	18,3
Kenderföldi Ált. Isk.	17,5	24	19	17,5	26	19	19,5	26	22	19,5	20	22
Kodály Z. Ének-zenei Ált. isk.	17,5	23	27	17,5	24	28	27,5	24	26,5	27,5	23,5	26,5
Szilvási Ált. Isk.	19,2	22,7	24,5	19,2	20,3	24,5	21	20,3	21,6	21	22,6	21,6

Forrás Komlói KTÖT Kistérségi Közoktatási Intézkedési terve 2007/2012

2.2.4. A tanulói évfolyamok közti továbbhaladás a kistérség iskoláiban

A tanulói létszámadatok az általános iskolai tanulmányok alatt, a továbbhaladás folyamán is változhatnak, pl. évismétlés, kimaradás, másik iskolába történő távozás következtében. Természetesen a tanulói fluktuációnak, illetve iskolaváltásnak az intézmény szakmai és pedagógiai munkája minősége is oka lehet az előzőekben felsoroltak miatt.

Az évismétlők aránya a kistérségben 2007/2008-as adatok alapján átlagosan 2,07 %.

Forrás: Az intézmények 2007 októberi statisztikája

Szót érdemel, hogy a kezdő szakaszban is van évismétlő - melyre a törvény lehetőséget biztosít a szülő kérésére – az összes ismétlő 26,8 % innen kerül ki.

A kistérség teljes tanulólétszámát véve a kezdő szakaszban (1-4 évfolyamon) az évismétlők aránya 0,5 %.

Az alacsony mutató oka lehet, hogy a kezdő szakaszban 4. évfolyam félévéig a gyermeket nem lehet évismétlésre utalni, csak a szülő kérésére, illetve tanulmányi előmenetelét szövegesen kell értékelni.

A tantervi követelményt nem teljesítők száma az 5. és 7. évfolyamon a legmagasabb. Oka az elsajátítandó anyag mennyiségére, illetve a motiváció hiányára is visszavezethető.

A tanulói továbbhaladás másik lehetséges iránya, ha más intézménybe távozik a tanuló. Az elmúlt időszakban a tehetséges tanulók egy része a hat és nyolc évfolyammal működő gimnáziumi osztályokban folytatta tanulmányait, azonban az utóbbi időben ez a tendencia csökkent, mint ahogy a kistérség más iskolájába történő távozása is a családok költözése miatt.

2.3. A feladatellátás fizikai jellemzői

2.3.1. Az iskolaépületek jellemzői, eszközellátottság

A térség intézményeinek épületállaga változó képet mutat. Vannak intézmények, melyek pályázat eredményeként jelentős összeg ráfordításával megújultak, átalakultak az EU előírásainak megfelelően pl. Hosszúhetény 250 millió Ft. értékben – akadálymentesítést, valamint korszerű könyvtár- és informatikafejlesztést hajtottak végre.

Ugyanez mondható el a Bikal-Egyházaskozár intézményeire is, ahol hasonló forrásból alakították ki korszerű informatika és természettudományos szaktantermüket, illetve alsó tagozatos termeik bútorzat cseréjét 2005-2007 közötti időszakban.

Az elmúlt években felújításra került a komlói Kenderföldi Általános Iskola és az Ifjúság Utcai Általános Iskola épülete.

A Gagarin Általános Iskola épülete szorul legjobban rá a felújításra, 1953-ban épült, az eltelt időszakban csak kisebb felújításokra kerülhetett sor.

Magyarszéken külső felújítást, illetve a tantermek nyílászáróinak cseréjét végezték el 2007-ben.

Az intézmények lehetőségekhez mérten figyelmet fordítottak és fordítanak az információs, kommunikációs technológiák elsajátíttatásához szükséges eszközök, felszerelések beszerzésére, bővítésére.

Minden iskola rendelkezik számítógépes teremmel, a számítógépek száma is kielégítő, internet hozzáférés biztosított. (lásd. táblázat)

A szakszolgálati feladatellátás teljesítéséhez fejlesztő szobák kerültek kialakításra a legtöbb intézményben.

Az iskolaépület jellemzői

<i>Település</i>	<i>Informatika terem /számítógép</i>	<i>Testnevelés</i>			<i>Osztályterem</i>	<i>Szaktanterem</i>
		<i>Torna-terem</i>	<i>Torna-szoba</i>	<i>Sport-pálya</i>		
Kiss Gy. ÁMK Szászvár	23	1	-	1	14	6
Bikal, Egyházaskozár	35	1	2	2	8	4
Hosszúhetény	33	1	-	1	12	8
Magyarszék	22	-	1	3	8	4
Gagarin Ált.Isk.	77	2	2	2	19	21
Kenderföldi Ált. Isk.	23	1	-	1	4	7
Kodály Z. Ének-zenei Ált. isk.	19	1	-	1	11	4
Szilvási Ált. Isk.	50	2	-	2	17	12

Forrás: Az intézmények 2007 októberi statisztikája

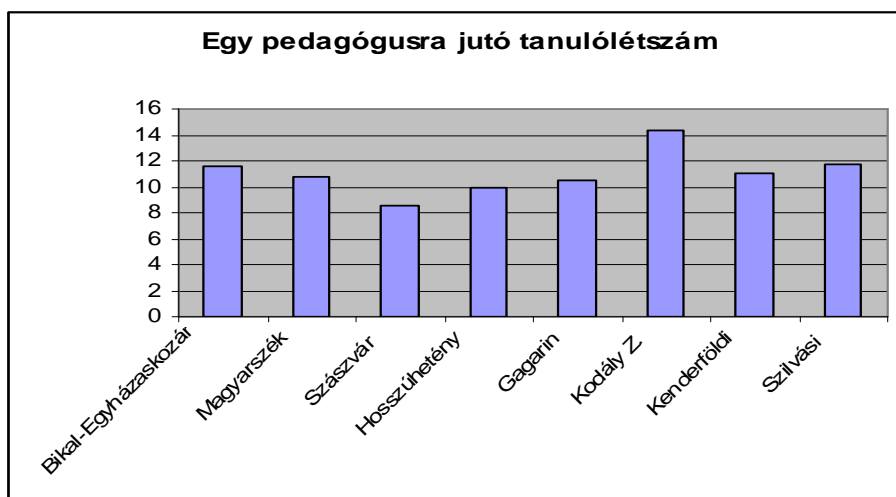
Az egészséges életmódra nevelés feltétele a megfelelő mozgástér biztosítása az iskolákban. A táblázatból kitűnik, hogy Magyarország kivételével - ahol csak tornaszoba van - valamennyi intézmény tornateremmel ellátott, s két épület még tornaszobával is rendelkezik.

A szabadtéri testedzéshez szükséges sportpálya – esetenként több is – minden iskolában adott. Egyik intézmény sem rendelkezik uszodával, de Komló város 2004-től lehetőséget biztosít az általános iskolák számára a kisgyermekek vízhez szoktatásához, illetve az úszásoktatáshoz.

Az intézmények tanulólétszámát tekintve az osztálytermek száma megfelelő - gondot fordítottak a szaktantermi ellátottság fejlesztésére. (lásd. táblázat)

2.3.2. Alkalmazottak

Hazánkban az egy pedagógusra jutó tanulók átlagos száma a nemzetközi adatokhoz viszonyítva igen alacsonynak mondható, 9,4 (Forrás: Jelentés a közoktatásról, 2006) A kistérség egészét tekintve ez a mutató 10,9, ami jobb az országos átlagnál. Ha Komló város adatait vizsgáljuk, akkor 11,2, a települések székhelyintézményeit tekintve pedig 9,8.

Forrás: Az intézmények 2007 októberi statisztikája

Az iskolák közül a legalacsonyabb Szászváron az egy pedagógusra jutó tanulólétszám: 8,5, legmagasabb érték pedig a Kodály Zoltán Általános Iskolában 14,4.

Az intézmény szakmaiságát a pedagógusok létszámán kívül meghatározza a pedagógus végzettség, képzettség, a szakos ellátottság, valamint a pedagógusok továbbképzések iránti fogékonysága.

Szakos ellátottság

A kistérség intézményeiben a szakos ellátottság megoldott, csupán néhány intézményben tapasztalható a szakos ellátottságban hiány.

A Kenderföldi általános iskolában a háztartástechnika, a Magyarorszáki iskolában ének és fizika, Szászváron szintén ének, illetve Egyházaskozsáron rajz szakos pedagógus hiányát kell megoldani.

További képesítés megszerzését jelenleg 15 pedagógus vállalja. Ez jelentős anyagi megterhelést jelent az intézmények számára.

Tanfolyamokon a pedagógusok alacsony számban vesznek részt.

Azokban az intézményekben, ahol másoddiplomát vagy szakvizsgát nyújtó tanulmányokat vállalók vannak, a módszertani, szaktárgyi képzésre már nem marad anyagi fedezet.

A térség intézményeiben is jellemző a tanítói, tanári pálya elnöiesedése. Nyugdíjasok alkalmazását egy-két esetben óraadóként teszik meg az intézményvezetők.

A 25 évnél fiatalabbak száma kevés, 2 fő, a derékhad a 40-59 évesek közül kerül ki.

A pedagógiai munkát az intézményekben 1-1 iskolatitkár segíti.

A műszaki dolgozók száma évről-évre csökken, őket teljes, illetve részmunkaidőben foglalkoztatják.

Ugyanez jellemző a konyhai dolgozók számára. Az önálló konyhával rendelkező intézményekben magasabb a létszám, de itt lakossági kiszolgálás is van.

2.3.3. Programkínálat

Az igazgatói kérdőívekben az intézmény erősségeire kérdeztünk. A válaszok alapján az intézmények szolgáltatási kínálata: nyelvtanítás, informatika oktatás, testi nevelés, művészeti nevelés, a tanórán kívüli foglalkozások sokszínűsége első helyen szerepel. Ezt követi a családi légkör, a fegyelem, egymásért való felelősségvállalás, a gyerekekkel való törődés, tolerancia, befogadó iskola iránti elköteleződés növekedése, a természettudományos nevelés kiemelt vállalása.

Az intézmények programkínálatuk összeállításánál fontos szempontnak tekintették a partnerek igényeit, valamint a többletfinanszírozást. Így a kistérségben két komlói iskola kivételével (Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gagarin Általános Iskola) mindenütt bevezették a német nemzetiségi nyelv oktatását.

A települések szociális viszonyaira reagálva Felsőszilvás és a Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola kivételével megszervezték a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatását, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók foglalkoztatását. (2.4-es fejezet)

Az informatika oktatás feltételei adottak az intézményekben, így tanórai keretek között minden intézményben folyik ilyen jellegű oktatás.

Arra is választ vártunk, hogy mely területek fejlesztése után javulna leginkább az intézmény szakmai megítélése.

A legtöbb válasz az infrastruktúra további fejlesztését helyezi előtérbe, ezt a pedagógusok módszertani kultúrájának bővítése követi. Sokat jelentene az intézmény belső világának – humánfejlesztésének erősítése szempontjából a pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus jelenléte. A társadalomban érezhető változások, mint a munkanélküliség, motiváció hiány, stressz, bizonytalanság a családokra és gyerekekre gyakorolt hatások tompítása hozzájárulhatna a pedagógusok és tanulók teljesítményének javulásához.

A kistérség intézményeiben egy idegen nyelvet tanulnak a gyerekek, de néhány intézményben az angol nyelv tanulására is biztosítanak lehetőséget.

A diszlexiás, diszkalkuliás, diszgráfiás képességzavarral küzdő gyermekek ellátása a 2001/2002-es tanévtől kezdődően a Gagarin Általános Iskolában történik. Jelenleg az 1-4 évfolyamon szegregáltan és felmenő rendszerben integráltan is oktatják a kiválasztott gyermekeket. A speciális szervezésű osztály városi beiskolázású komlói gyermekeket lát el maximum 15 fővel. Az osztályban tanító pedagógusok munkáját logopédus segíti.

A Új Magyarország Fejlesztési Tervre épülő pályázati kiírás feltétele a szegregált oktatás megszüntetését, az integrált oktatásra áttérést támogatja a pályázat.

Kenderföldi Általános Iskola 2003/2004-es tanévtől beindította a képesség-kibontakoztató programot, melynek célja, hogy a tanuló szociális helyzetéből és eltérő fejlettségéből eredő

hátrányok ellensúlyozásra kerüljenek. A 2007/2008. nevelési évtől integrációs oktatást vezettek be.

A városban több évtizedes hagyománnyal rendelkező német nemzetiségi nevelést, oktatást a Felsőszilvási és a Kenderföldi Általános Iskola biztosítja. Ezen oktatási intézmények jó kapcsolatot ápolnak a Komlói Német Kisebbségi Önkormányzattal. Az általános iskolák több éves testvériskolai kapcsolatban állnak németországi általános iskolákkal.

A Kenderföldi Általános Iskola pedagógiai programjában a német nemzetiségi nyelvoktatást, valamint a képesség-kibontakoztató oktatást, szociális körülményeik miatt hátrányos helyzetű cigánytanulók nevelését-oktatását vállalta. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása is szerepel az alaptevékenysége között.

A Gagarin Általános Iskola Komló, Fürst S. u. 1. szám alatti székhellyel és az Ifjúság utcai Általános Iskolával, mint tagintézménnyel működik. A székhely intézményben emelt szintű testnevelés, konduktív oktatás (diszlexia) kiscsoportos osztályokban, sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése folyik.

A Kodály Zoltán Ének-zenei általános iskola, mint névadója mutatja, emelt szinten folyik az ének-zenei képzés. A Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkoros találkozó két évente kerül megrendezésre a városban, melynek fő házigazdája az iskola – a önkormányzat szervezésében megrendezésre kerülő fesztiválon.

A Szilvási Általános Iskolában emelt szintű angol nyelv oktatása folyik, tagintézményében német-nemzetiségi oktatás folyik.

Szászvári Kiss György ÁMK-ban alapfokú művészetoktatás és német nemzetiségi nyelvoktatás folyik.

Magyarországon 2003. évtől német nemzetiségi nyelvoktatás folyik és 2007-től az Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény kihelyezett tagozataként van lehetőség a zenetanulásra.

Bikal – Egyházaskozár általános iskolájában a német nemzetiségi nyelvoktatás, alapfokú művészetoktatás a programkínálat.

Hosszúhetényben német nemzetiségi oktatás keretében 130-an tanulnak. Alapfokú művészetoktatás: zeneművészeti ágon 80 diák tanul az alábbi tanszakokon: zongora, fuvola, furulya, rézfúvós, szaxofon, klarinét, szolfézs. A képző és iparművészeti ágon 20 diák tanul az alábbi tanszakokon: vizuális alapismeret, rajz, festés, mintázás. Ennek az oktatási formának a keretén belül működnek műhelyek grafikából és festészetből. A diáksport keretén belül futball és kézilabda szakosztályok működnek foglalkoztatásuk az óvodás korosztálytól a felnőtt korosztályig biztosított. A kézilabda csapatok évről évre országos versenyekre jutnak el, nemzetközi tornákon vesznek részt.

A BMÖ Nagy László Gimnáziumban 8 osztályos gimnázium, kilencedik évfolyamon nyelvi előkészítő, német nemzetiségi oktatás és közbiztonsági képzés működik.

A szakközépiskolai intézményegységben közgazdasági, kereskedelmi, ügyviteli és szociális szakmacsoport képzésére van lehetőség.

A szakképző intézményegység kínálata között szerepel a női szabó, bútorasztalos, bolti eladó, kőműves, karosszerialakatos, szerkezetlakatos képzés. Szakközépiskolai keretek között környezetvédelem, vízgazdálkodás, illetve faipari szakmacsoportos képzés is működik. Az intézményben speciális szakiskolai képzés is működik szabó, pék és cukrász szakmákban.

2.3.4. Tanórán kívüli foglalkozások

Foglalkozás/ Intézmény		Kiss Gy. ÁMK.	Bikal- Egyhá- zask.	Hosszú- hetény	Magyar- szék	Gaga- rin	Kender- föld	Kodály Z. Ének- zenei	Szilvási Ált Isk.
Szakkör	csop.sz	1	1	5	14	-	2	-	12
	létsz.	25	16	87	127	-	53	-	147
Műv.csop.	csop.sz	-	1	1	4	-	3	-	1
	létsz.	-	15	11	17	-	58	-	23
Önképző- kör	csop.sz	-	-	-	-	-	-	-	-
	létsz.	-	-	-	-	-	-	-	-
Sportkör	csop.sz	2	4	10	2	-	5	8	10
	létsz.	61	64	141	38	-	130	388	155
Énekkar	csop.sz	-	-	1	1	-	-	3	-
	létsz.	-	-	13	10	-	-	209	-
Napközi	csop.sz	2	2	4	1	4	3	3	6
	létsz.	44	41	85	25	108	72	74	120
Tanuló- szoba	csop.sz	-	1	-	1	4	2	-	2
	létsz.	-	40	-	20	85	53	-	49
Felzárkóz- tató	csop.sz	12	-	9	6	-	-	4	15
	létsz.	141	-	115	27	-	-	38	70
Fejlesztő felkészítés	csop.sz	-	-	8	-	-	-	5	3
	létsz.	-	-	25	-	-	-	86	11
Tehetség- gondozás	csop.sz	-	-	2	-	-	-	5	29
	létsz.	-	-	16	-	-	-	186	373

Forrás: intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

A kistérségi intézményeiben a tanórán kívüli foglalkozások széles választékát kínálják a gyermekek személyiségének fejlesztésére. Kiemelkedő a tanulólétszámához viszonyítva a Magyarországi Általános Iskola, ahol 14 csoportban 127 tanuló foglalkoztatását biztosítják.

Ugyancsak figyelemre méltó a tanulók egészséges életmódra nevelésében a testi nevelés szerepe. A Gagarin Általános Iskola specialitása az emelt szintű testnevelés oktatása, de valamennyi intézményben kimagasló a gyermekek részvételi aránya a sportfoglalkozásokon.

Ebben elsők között szerepel a komlói Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola.

Pozitívként kiemelhető, hogy valamennyi intézményben biztosítja az önkormányzat a napközis ellátást.

A számadatok tükrözik az intézmények azon törekvését, hogy megteremtik a lehetőséget lemaradók felzárkóztatására, illetve a tehetségek gondozására is.

2.4. Halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása

Az óvodák speciál-pedagógiai adatai

Sajátos nevelési igényű és halmozottan hátrányos helyzetűek száma, a közoktatási statisztika alapján

<i>Óvoda</i>	<i>Gyermeklétszám</i>	<i>Sajátos nevelési igényű</i>	<i>Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek</i>
I. sz. Óvodai Körzet	241	-	-
II. sz. Óvodai Körzet	181	1	-
III. sz. Óvodai Körzet	290	3	-

Forrás: Az előző fejlesztési terv adataiból való kiemelés

A kistérség óvodáiban a sajátos nevelési igényű és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermeke száma a 2006/2007. nevelési évben

<i>Intézmény neve</i>	<i>Összlétszáma</i>	<i>Sajátos nevelési igényű gyermekek száma</i>	<i>Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek száma</i>
I. sz. Óvodai és Bölcsődei Körzet	248	0	0
II. sz. Óvodai Körzet	181	1	0
III. sz. Óvodai Körzet	290	3	16
Hosszúhetényi Óvoda	123	1	41
Szászvári Óvoda	101	0	6
Szalatnaki Óvoda	16	0	4
Egyházaskozár-Bikal	82	0	0
Mázai Óvoda	26	0	4
Magyarséki Óvoda	34	0	0
Ligeti Óvoda	14	0	13
Magyarhertelendi Óvoda	20	0	0
Magyaregregyi Óvoda	11	0	0
Összesen:	1157	5	84

Forrás: Az előző fejlesztési terv adataiból való kiemelés

A fenti táblázat bemutatja, hogy az óvodai statisztikában még nagyon kis számban regisztráltak a sajátos nevelési igényű gyermekek. Valószínűsíthető, hogy a delegálást megfigyelési időszak és pedagógiai diagnosztizálás előzi meg.

A hátrányos és/vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekként regisztrált óvodások aránya 7, 2 %. Kiemelést érdemel, hogy a hosszúhetényi óvodában a 33% -os ez az arány, amely –a település egyéb mutatóit tekintve- elsősorban a hátrányos helyzetű gyermekeket jelenti. Az adatok alapján, több településen nincs hátrányos helyzetű és/ vagy halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermek, pedig a térség gazdasági és szociológiai mutatói nem erre engednek következtetni. Megjegyzést érdemel, hogy a halmozottan hátrányos helyzet két kategóriája közül a halmozottan hátrányos helyzet közoktatási fogalma, jól definiált, míg a hátrányos helyzet megállapítása sok szubjektív elemet tartalmazhat. Az adatok, illetve a regisztráltság hiánya ennek a fogalmi tisztázatlanságnak is betudható.

Sajátos nevelési igényű és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás korúak száma

<i>Intézmény neve</i>	<i>Gyermeklétszám</i>	<i>Sajátos nevelési igényű</i>	<i>Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek</i>
ÁMK Bikal-Egyházaskozár	75	-	36
Kiss György ÁMK Óvoda-Szászvár	116	-	50
Mázai Óvoda			
Magyaregregyi Óvoda			
Szalatnaki Óvoda			
Magyarszéki Int.fennt. Társ. Óvoda	16	-	-
<i>Mánfai tagóvoda</i>	-		
Magyarhertelendi Óvoda			
Ligeti Óvoda	-		
Napköziotthonos Óvoda Hosszúhetény	-		

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

A 2007. novemberi adatgyűjtés során a fenti táblázat módosítja a korábbi adatokat. A bikal-egyházaskozári óvoda 48 % -os és a szászvári 43%-os hátrányos helyzetű és/ vagy halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermek aránya már koherenciát mutat a gazdasági – társadalmi adatokkal.

Az általános iskolák speciál-pedagógiai adatai

A komlói Polgármesteri Hivatal jegyzője az alábbi adatszolgáltatás szerint állapította meg az általános iskolákban a halmozottan hátrányos helyzetűek számát.

<i>Az oktatási intézmény neve</i>	<i>Halmozottan hátrányos helyzetűek száma</i>
Gagagarin Általános Iskola	44
Szilvási Általános Iskola	19
Kenderföldi Általános Iskola	42
Kodály Z. Ének-zenei Általános Iskola	9
Összesen:	114

Forrás: Az előző fejlesztési terv adataiból való kiemelés (2007)

Sajátos nevelési igényű és halmozottan hátrányos helyzetűek a kistérségben

Intézmény neve	Gyermeklétszám	Sajátos nevelési igényű			Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek	
		Sajátos nevelési igényű tanulók	Együttnevelésben résztvevők	Gyógynevelési tagozat		
Kenderföldi Ált. Iskola	310	3	3		257	82,9%
Szilvási Ált. Isk.	586	5	5	-	98	16,7%
Gagarin Általános Isk.	589	68	68	-	197	33,4%
Kodály Z. Ének-zenei Isk	390	-	-	-	74	18,9%
Bikal -Egyházaskozár	163	12	12	-	56	34,3%
Szászvár	300	25	25	-	142	47,3%
Magyarszék	151	8	8	-	117	77,4%
Hosszúhetény	272	41	18	23	108	39,7%
Összesen	2761	162	139	23	993	35,9%

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

Az általános iskolák speciál-pedagógiai tevékenységére vonatkozó adatok alapján megállapítható, hogy a kistérség közoktatási korú gyermeklétszámának 5,8 % -a sajátos nevelési igényű. Legnagyobb számban a hosszúhetényi és a Gagarin valamint a szászvári Általános Iskolában kerültek befogadásra. Tényleges együttnevelésben a sajátos nevelési igényű tanulók közel 90 % részesül. A hosszúhetényi iskola adatai szerint a sajátos nevelési igényű gyermekek fele-részben még gyógynevelési tagozaton tanulnak de 43% -os együttnevelési adat a deszegregáció offenzív folyamatáról tanúskodik.

Az oktatási intézmény neve	Halmozottan hátrányos helyzetűek száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek
Gagagarin Általános Iskola	44	197
Szilvási Általános Iskola	19	98
Kenderföldi Általános Iskola	42	257
Kodály Z. Ének-zenei Általános Iskola	9	74
Összesen:	114	628

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

A kistérségben élő általános iskolás gyermekek 35,9 %-a hátrányos és/ vagy halmozottan hátrányos helyzetű. A Kenderföldi Általános Iskolában a tanulók 82,9%-a, Magyarszéken a 77,4%-a, Szászváron 47,3 % -a igényel hátránykompenzáló oktatást.

Sajátos nevelési igényű és halmozottan hátrányos helyzetűek évfolyamonként

Intézmény neve	Évfolyam															
	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	SNI	HH /H HH	SNI	HH /H HH	SNI	HH /H HH	SNI	HH /H HH	SNI	HH /H HH	SNI	HH /H HH	SNI	HH /H HH	SNI	HH /H HH
Kenderföldi Ált. Iskola	-	29	1	33	-	36	-	38	1	31	1	31	-	32	-	32
Szilvási Ált.Isk.	2	15	-	6	1	4	-	8	-	2	-	12	-	10	-	7
Gagarin Általános Isk.	14	18	13	11	10	17	11	12	12	29	9	16	20	68	16	19
Kodály Z. Ének-zenei Isk	-	14	-	6	-	8	-	3	-	9	-	7	-	4	-	5
	-	16	-	13	-	8	-	10	-	4	-	9	-	4	-	3
Bikal - Egyházaskozár	-	8	-	6	-	0	-	7	-	11	-	4	-	8	-	9
Szászvár	1	17	-	19	2	14	-	10	2	14	-	10	-	9	3	12
Magyarszék	1	13	1	17	1	11	2	11	2	16	1	18	-	22	-	11
Hosszúhetény	-	11	2	7	2	7	3	8	1	5	-	3	1	10	-	9
	-	2			2	6	3	7	-	4	1	8				

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján SNI Sajátos nevelési igényű - HH/HHH Halmozottan hátrányos helyzetűek

Az évfolyamonkénti adatok alapján a visszahelyezések, és a hátrányos helyzetből való továbblépés nem érzékelhető. A speciál-pedagógiai adatok azt mutatják, hogy a sajátos oktatási ellátás igényének csökkenése nem prognosztizálható. A fenti táblázat adatai fontos szakmai kiindulópontot jelenthetnek a közigazgatási integrált intézményi szerkezetek kialakításához. Mindkét speciál-pedagógiai kategória - sajátos nevelési igény és halmozottan hátrányos helyzet - osztályon belüli és párhuzamos évfolyamonkénti arányai meghatározóak. Bár az esélyegyenlőség érdekében a hazai és nemzetközi közoktatási kistérségi pályázatokon ezentúl előnyben részesül az a társulás, ahol hátrányos helyzetű település van, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya eléri a 25 %-ot, de az együttnevelésnek és az integrációnak jogszabályban meghatározott létszámparaméterei vannak, melyek a törvényes és szakszerű, valamint finanszírozott ellátás kritériumai. Ezek a létszámparaméterekre vonatkozó paraméterek kistérségi illetve településrészek közötti szegregáció iskolai leképeződését, és a szabad iskolaválasztás hatására létrejött „spontán” szegregációt igyekeznek lefékezni, visszafordítani. A speciál-pedagógiai létszámparaméterek jogszabályi meghatározottsága hosszabb távon jelentősen átalakítja az iskolák belső világát, A heterogénebb tanulócsoportok és iskolaközösségek kialakulása hat a pedagógiai kultúra megváltoztatására, az egyéni különbségeket figyelembe vevő, differenciáló pedagógiai megoldások megjelenésére és megszilárdulására.

Gyógypedagógiai csoport, tagozat

<i>Intézmény neve</i>	<i>Gyermeklétszám</i>	<i>HH/ HHH</i>
Kenderföldi Ált. Iskola	-	-
Szilvási <i>Felsőszilvási tagintézmény</i>	-	-
Gagarin Általános Isk.	-	-
Kodály Z. Ének-zenei Isk	-	-
Bikal -Egyházaskozár	-	-
Szászvár	-	-
Magyarszék	-	-
Hosszúhetény	9	7
	14	13

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

Az esélyegyenlőségi szempontoknak megfelelően a kistérségi intézményekben a szak- és törvényszerű együttnevelési gyakorlat van jelen. Az együttnevelésben átmenetként még meglévő gyógypedagógiai csoportok csak Hosszúhetényben működnek. Az intézményi adatok azonban a már említett tudatos és tervszerű deszegregációs törekvést tükrözik.

Személyi feltételek a sajátos nevelési igényű tanulók ellátásához

<i>Intézmény neve</i>	<i>Főállású gyógypedagógusok</i>	<i>Főállású gyógypedagógusok, ebből</i>			
		<i>Oligofrén pedagógus</i>	<i>Tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos</i>	<i>Logopédus</i>	<i>Egyéb</i>
Kenderföldi Ált. Iskola	1jelölt		1 jelölt		
Szilvási Ált.Isk.	-	-	-	-	-
Gagarin Általános Isk.	3		3		
Ifjúság utcai Ált. Iskola					
Kodály Z. Ének-zenei Isk	-	-	-	-	-
Bikal - Egyházaskozár	1		1		
Szászvár	-	-	-	-	-
Magyarszék	-	-	-	-	-
Hosszúhetény	2		2		
Összesen	6fő +1		6fő + 1		

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

A speciál-pedagógiai tanulói létszámok és a személyi feltételek nem igazodnak a jogszabályi előírásokhoz és a ellátandó feladatokhoz. Az adatok alapján a regisztrált 162 fő sajátos nevelési igényű tanulót 4 főállású gyógypedagógus és egy jelölt látja el. A rehabilitációs – rehabilitációs foglalkoztatás és gyógypedagógiai támogatás – a létszám alapján

feltételezhető- igényelt időkereteit tekintve ez nem elegendő a jog- és szakszerű együttneveléshez.

A kistérségben levő valamennyi gyógypedagógus tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos, a sérülés-specifikus ellátáshoz azonban más, szakirányú kompetenciára is szükség lenne.

Tárgyi feltételek (egyéni fejlesztő szoba /logopédiai foglalkoztató szoba) **a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók ellátásához**

<i>Intézmény neve:</i>	<i>Egyéni fejlesztő szoba /logopédiai foglalkoztató szoba</i>
Kenderföldi Ált. Iskola	1
Szilvási Ált. Isk.	-
Gagarin Általános Isk.	1
Ifjúság utcai Ált. Iskola	
Kodály Z. Ének-zenei Isk	1
Bikal -Egyházaskozár	1
Szászvár	1
Magyarszék	-
Hosszúhetény	1

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

A Szilvási-Felsőszilvási kivételével valamennyi kistérségi intézmény rendelkezik a diagnosztikus és terápiás tevékenységhez szükséges foglalkoztató helyiséggel. A speciálpedagógiai ellátást igénylők nagy száma azonban szükségessé tesz több ilyen célú foglalkoztató kialakítását

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók (HH / HHH) lemorzsolódási arányai

<i>Intézmény neve:</i>	<i>Évfolyamismérlők</i>					
	2004-2205		2005-2006		2006-2007	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
Kenderföldi Ált. Iskola	3%	9%	7%	15%	1%	5%
Szilvási Ált.Isk.	0.3%	-	1%	3%	1%	3%
Gagarin Általános Isk.	1.43%	0.72%	4%	1.49%	1.78%	0.8%
Kodály Z. Ének-zenei Isk	0.8%	62%	0.5%	50%	2.4%	52%
Bikal - Egyházaskozár	-	-	-	-	4%	1%
Szászvár	0.007%	0.007%	0.057%	0.057%	0.033%	0.033%
Magyarszék	1.5%	1.5%	2%	2%	1.3%	1.3%
Hosszúhetény	0.3%	0.3%	1%	1%	-	-
Országos átlag					2.11 %	

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

Intézmény neve:	250 óránál többet hiányzók					
	2003-2204		2004-2205		2005-2006	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
Kenderföldi Ált. Iskola	-	-	-	-	0.6%	2%
Szilvási Felsőszilvási tagintézmény	-	-	-	-	0.7%	2%
Gagarin Általános Isk.	0.72%	0.54%	0.56%	0.56%	0.6%	0.4%
Kodály Z. Ének-zenei Isk	-	-	-	-	-	-
Bikal -Egyházaskozár	-	-	-	-	-	-
Szászvár	-	-	-	-	-	-
Magyarszék	-	-	-	-	-	-
Hosszúhetény	-	-	-	-	-	-
Országos átlag					0.37%	

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

A halmozottan és /vagy hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének a deszegregáción kívül alapvető feltétele még a minőségi oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása. Az integrációs rendszer olyan üzenetet hordoz, mely szerint az iskolai hátrányok elsősorban szociológiai, és nem képességbeli okokkal magyarázhatók; ez az üzenet pedig pozitívan hathat a hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos iskolai attitűdre. A lemorzsolódás és a hiányzás adatainak folyamatos elemzése kiinduló pontja és orientálója lehet a visszaszorításra törekvő pedagógiai kezdeményezésnek, az évfolyamismétlés körülmények szabályozásának, a fejlesztő-differenciáló irányú többletszolgáltatások bevezetésének, pedagógus-szülő kommunikációjának és a szülő bevonására való törekvés megerősítésének. A térség intézményeinek lemorzsolódási arányai a hiányzás tekintetében messze az országos átlag alatti adatokat mutatnak, kiemelést érdemel, hogy 5 intézményben nincs is 250 órát meghaladó hiányzás. A lemorzsolódás, évfolyamismétlés kategóriáját tekintve a kistérségben ez átlagosan 2,07 %-os az országos átlag alatti. Intézményenként azonban vannak ennél nagyobb arányú évfolyamismétlési mutatók is. Biztató azonban, hogy a tendenciát tekintve a komlói Kenderföldi és Gagarin Általános Iskolában iskolákban, valamint Magyarszéken az évfolyamismétlések csökkenése állapítható meg. A halmozottan és /vagy hátrányos helyzetű tanulók esetében az évfolyamismétlések aránya átlagosan 9%.

Integrációs és/vagy képesség-kibontakoztató támogatás igénylésének adatai

Intézmény neve	Évfolyam															
	2007 -2008															
	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	Képesség-kibontakoztató	integrációs	Képesség-kibontakoztató	integrációs	Képesség-kibontakoztató	integrációs	Képesség-kibontakoztató	integrációs	Képesség-kibontakoztató	integrációs	Képesség-kibontakoztató	integrációs	Képesség-kibontakoztató	integrációs	Képesség-kibontakoztató	Integrációs
Kenderföldi Ált. Iskola	-	5	-	8	-	8	-	8	-	9	-	6	-	10	-	9
Szilvási Ált. Iskola																
Gagarin Általános Isk.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kodály Z. Ének-zenei Isk																
Bikal - Egyházaskozár					1	-	1	-	1	1	1	-	1	-	-	-
Szászvár	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magyarszék																
Hosszúhetény	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	-	5	-	8	1	8	1	8	1	10	1	6	1	10	-	9

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján(2007)

2007 -2008 tanév	A támogatás igénylésének adatai
Képesség-kibontakoztató	5
Integrációs támogatás	64

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

A 2006/2007-es nevelési évben megtörtént a Komló város általános iskoláiban a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése. A felmérés eredményeként megállapításra került, hogy a város általános iskoláiban a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya megfelel az integrációs oktatás feltételeinek. A kistérség intézményeinek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóira vonatkozó adatokkal összevetve a 64 főre igényelt integrációs támogatás és az 5 fő után járó képesség-kibontakoztató finanszírozás nem lesz elegendő a gyermekek közel 40%-át érintő hátránykompenzálás támogatására. Kiemelést érdemel azonban, hogy a kistérségi közoktatás racionalizáció – integrált intézményhálózatok kialakítása – az arányszámítás adatainak törvényi megfelelését is érinti fogja. Az integrációs rendszer definíciójában meghatározott „optimális” létszamarányok előírása hosszú távon a szegregációs gyakorlat megszüntetésének irányába mutathat

2.5. Szakszolgálatok

Komló Város Önkormányzat Egységes Pedagógiai Szakszolgálat a Komlói Kistérség 19 településén ellátja a nevelési tanácsadás, a logopédiai és a gyógy-testnevelés feladatokat. Az intézmény a kistérségi társulás megalakulásakor vállalta, hogy pénzbeli támogatás nélkül – a normatíva megállapításáig - ellátja a térségi feladatokat. Kialakításra került Szászváron a kistérség mikro-központjában egy helyiség, ahol térség mikro-körzetéhez tartozó települések gyermekeinek biztosítják az ellátást utazó szakemberrel. Mindhárom feladattal 300-300 gyermek gondozását jól képzett szakemberekkel látják el. Nemcsak Szászváron, hanem Magyarországon és Hosszúhetényben is nyújtanak ellátást a térségben, heti két alkalommal. 2005. novemberében vállalta az intézmény, hogy szakfeladatának bővülésével megoldja a gyógy-testnevelés feladatot. Jelenleg öt fővel biztosítják a szakszolgálat feladatait.

Székhelye *Komló Város Önkormányzat Egységes Pedagógiai Szakszolgálat*

Feladat-ellátási helye:

Kiss György ÁMK - Szászvár
 Gagarin Általános Iskola Ifjúság u. tagintézménye - Komló
 Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola – Komló
 Szilvási Általános Iskola Felsőszilvási Tagintézménye – Komló
 Nemes János ÁMK és Könyvtár –Hosszúhetény
 Bikal-Egyházaskozár ÁMK – Egyházaskozár
 Magyarorszáki Általános Iskola – Magyarország

<i>A feladat megnevezése</i>	<i>2005 évben</i>	<i>2006. évben</i>	<i>2007. évben</i>	<i>Összesen</i>
Logopédiai feladatok	350	238	339	927
Nevelési Tanácsadás	327	266	354	947
Gyógy-testnevelés	0	279	252	531
Összesen	677	783	945	2405

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

A fenti táblázat is szemlélteti, hogy az ellátott gyermeklétszám évről-évre emelkedik. A kistérségben e feladat-ellátás közösen történő megszervezése nagy segítséget nyújt a településen élő gyermekek fejlesztésében.

2.6. Szakmai szolgáltatás

A pedagógiai szakmai szolgáltatást a Komlói Kistérség intézményei számára a Baranyai Pedagógiai Szakszolgálatok és Szakmai Szolgáltatások Központja látja el.

A pedagógiai szakmai szolgáltatás alapvető feladata, hogy segítse a közoktatási intézmények fenntartóit, az intézményeket, valamint a pedagógusok és a tanulók munkáját a jogszabályoknak megfelelő eredményes nevelési/nevelési-oktatási tevékenységében, biztosítsa az intézményi munka pedagógiai segítségét, szakmai háttérét a következő szolgáltatásokon keresztül:

- a pedagógiai értékelés, mérni és értékelni a nevelési-oktatási intézményben végzett nevelő és oktató munka eredményességét, segíteni a helyi, a térségi és az országos közoktatási feladatellátás szervezését
- szaktanácsadás, amelynek feladata az oktatási, pedagógiai módszerek, eszközök, eljárások megismertetése, pedagógiai programok, helyi tantervek, házirendek és más dokumentumok elemzése, elkészítésének és alkalmazásának segítése, a pedagógiai fejlesztő tevékenység elemzése, értékelése, segítése, egyéni szakmai tanácsadás
- pedagógiai tájékoztatás, szakmai információk, adatok és tanügyi dokumentumok /tantervek, tankönyvek, segédanyagok... stb./ gyűjtése, őrzése, feldolgozása, használatba adása
- igazgatási, pedagógiai szolgáltatás, nevelési, pedagógiai programok készítése, a megyei fejlesztési tervben foglaltakkal összhangban iskolaszervezeti tanácsadás, információk közvetítése, tantervek, tankönyvek, taneszközök megismertetése, felhasználásuk segítése
- pedagógusok képzésének, továbbképzésének, önképzésének segítése, szervezése
- tanulmányi és tehetséggondozó versenyek szervezése, összehangolása
- tanuló tájékoztató-, tanácsadó szolgálat, a tanulók, a tanulóközösségek, a diákönkormányzatok segítése, jogaik érvényesítéséhez szükséges ismeretek nyújtásával.

A fenti szolgáltatásokból a komlói kistérség intézményei közül a hosszúhetényi ÁMK a pedagógiai mérés-értékelést igényelte. (kérdőív összeállítás, mérés levezetése)

A kistérség óvodái az „Óvodai programcsomag” komplex szolgáltatását kapták. Ez az óvónők, dajkák, óvodatitkárok részére szakmai anyagokat, bemutató foglalkozások megtekintését, konzultációs lehetőséget biztosított.

A kistérségi szakmai nap az óvodákat érintő aktuális kérdéseket és a csapatépítést szolgálta. Mindkét szolgáltatást valamennyi óvoda igénybe vette.

A pedagógiai fejlesztő tevékenységhez Komló – Kenderföld, Felsőszilvás, Magyarszék, Hosszúhetény intézmények igényeltek belső továbbképzést kooperatív tanulásszervezés, differenciálás, IPR témakörökben.

A pedagógiai szakmai információkat a rendszeresen megjelenő Palatábla című információs kiadvány jelenti, amely a kistérség valamennyi intézményébe eljut elektronikusan vagy nyomtatott formában. A szolgáltató központ könyvtárát a Komlói kistérségből viszonylag kevesen látogatják. (3 fő)

A Komlói kistérség intézményeiből a 2006-2007-es tanévben a pedagógusok 13 %-a vett részt szervezett, akkreditált pedagógus továbbképzésben. Választott területek: óvodapedagógia, informatika, módszertani képzések.

Az intézményekből 15 pedagógus vállalta felsőoktatási intézményekben a további szakképesítés megszerzését.

A Komlói Kistérség Közoktatási Intézkedési Tervében megfogalmazott elképzelések szerint a Gagarin Általános Iskola a szakmai szolgáltatások közül a tanulmányi és tehetséggondozó versenyek kistérségi szintű szervezését és összehangolását látná el a 2008/2009-es tanévtől kezdődően.

2.7. Szükségletek: fenntartói, szülői, tanulói igények és elégedettség a közoktatási szolgáltatásokkal kapcsolatban

Kérdőíves, fókuszcsoporthoz (szülői munkaközösségi) felméréssel gyűjtöttünk adatokat a szülők igényeiről és elégedettségéről. A kapott adatok alapján a következőket állapíthatjuk meg:

1. A szülők rendszeresen részt vesznek az iskolák által szervezett programokon, ami a közösségformálás egyik leghatékonyabb módja. A megkérdezett szülők az alábbi programokat említették, melyeken részt vettek az elmúlt időszakban:

• Márton napi bál, lámpás felvonulás • Farsangi bál • Kirándulások • Német nemzetiségi bál • Iskolai disco • Ünnepek • Sportnap • Szülők-nevelők bálja • Egészségnevelési hónap • Nyílt nap • Szüreti bál • Koszorúcska	• Gyermeknap • Zeneiskolások koncertje • Tájékoztató előadás (pl. drogprevenció) • Prózamondó verseny • Játszóház • Író-olvasó találkozó • Bababörze • Karácsonyi koncert • Ki-mit tud

2. Az iskolák tanáraival kapcsolatban az alábbi válaszokat adták a megkérdezett munkaközösség vezetők: (összesített eredmények)

Milyennek tartja az iskola tanárait?

a) segítőkészek, udvariasak	26
b) többnyire segítőkészek, de azért lehetne javítani rajta	3
c) volt már olyan, hogy egyáltalán nem voltak segítőkészek	0
d) nincs velük személyes kapcsolat	0

A munkaközösségek vezetői, akik a tanárokkal a leginkább kapcsolatban állnak, többségében pozitívan értékelték a pedagógusokat.

3. A megkérdezett szülők szerint az iskolák pozitívumai a következők:

(összesített eredmények)

- Az iskolai rendezvényeket a szülők is látogathatják
- Családias hangulat – nagyobb biztonság a gyermeknek
- Egészséges életmódra nevelés
- Helyben van a szaksegítség (logopédus, pszichológus)
- Helyben van a zeneoktatás
- Iskolai rendezvények frappáns lebonyolítása
- Közvetlen kapcsolat a pedagógusokkal
- Lassabban segítő gyerekek segítése
- Magas követelményszint
- Nyelvi képzés csoportbontásban
- Rugalmas programszervezés
- Sok szakkör
- Sokféle sport / sportélet
- Szabadidős programok gazdag választéka
- Szabadidős programok, túrák szervezése
- Számítástechnikai felszereltség
- Szép környezet, tágas iskola
- Van nyelvvizsgára való felkészítés

A kapott kérdőíveket (ennél a kérdésnél is) összevontan értékeltük, a pozitívumok minden iskolában mások, de az összesítésből körvonalazódik, hogy milyen elemekkel bővíthető egy intézmény működése.

4. Mik az iskola negatívumai? Miben kell változtatni, megújulni?

(összesített eredmények)

- Az épület állaga
- Az épület építése (tetőablakok)
- Gyermekbarát udvar
- Barátságosabb épület
- Mellékhelyiségek állapota
- A tantermek felszereltsége
- Tanulók fegyelmezése (következetesebb legyen)
- Többet beszélgetni a gyerekekkel
- Napi kapcsolat hiánya (szülőkkel)
- Több reklám kellene az iskolának
- Nyelvi szakkörök hiánya
- Házirend ellenőrzése
- Szakköri időpont átfedések megszüntetése
- Nagyobb tornaterem
- Több sportolási lehetőség
- Nincs könyvtár
- Tehetséges gyerekek fejlesztése
- Internetes honlap

Összegzés

A szülői kérdőívek alapján elmondható, hogy a kistérség iskoláival kapcsolatban a megkérdezettek (szülői munkaközösségek vezetői) általában pozitív véleményt fogalmaztak meg. Az iskolák sokféle tanórán kívüli programot szerveznek, amit a szülők ismernek, támogatnak és gyakran részt is vesznek ezeken.

A szülői igények három fő területet érintenek:

- 1.) Közösségformáló programok
- 2.) Magas szintű pedagógiai munka
- 3.) Tanórán kívüli oktatás-nevelés (pl. szakkörök)

A megkérdezett szülők jól tudják, hogy mire van szükségük a gyerekeknek, és ezt igyekeznek érvényre juttatni.

A negatív visszajelzések a legtöbb esetben olyan helyzetekre utalnak, amikor ezek az elvárások nem teljesülnek. Elsődleges probléma lehet az, ha a szülőt nem tájékoztatják valamiről időben vagy megfelelő részletességgel – ezért úgy érzi, hogy döntésképtelen.

A további visszajelzések az infrastruktúra hiányosságaira, vagy a pedagógiai munka egy-egy elemére vonatkoztak.

Érdekes kiemelni, hogy a legtöbb iskolában előforduló tanulói magatartásproblémákat a szülők is érzékelik. Ennek két alapesete, ha más gyerekével van 'baj', és ezért a saját gyermek iskolai előmenetele is veszélybe kerül, vagy ha a saját gyerekek rossz a magatartása, és a szülő úgy érzi, hogy ezért a pedagógus vagy az iskolai környezet a felelős (tegyen valamit az iskola, hogy ne legyen probléma a gyerekekkel).

III. Az iskolai szolgáltatások eredményessége

3.1. Eredményesség az országos kompetenciamérések tükrében

Az iskolai munka eredményességének fontos – de nem kizárólagos(!) – fokmérője az Országos Kompetenciamérésen elért tanulói teljesítmény.

Az *Értékelési Központ* által készített gyorsjelentés szerint a mérés az alábbiak szerint zajlott:

A 2006-os Országos kompetenciamérés a 6., 8. és 10. évfolyamos tanulók *szövegértési képességét* és *matematikai eszköztudását* mérte. A három évfolyam felmérése során 3768 iskola 342 256 tanulójának készült tesztfüzet. A tesztek a sajátos nevelési igényű tanulók és a felmérés napján az iskolából hiányzó néhány tanuló kivételével minden 6., 8. és 10. évfolyamos diák egységes feltételek mellett töltötte ki.

A tesztírás feltételeit a mérési koordinátori útmutatók alapján az iskolák tanárai biztosították. A kitöltött tesztfüzetek javítása a 8. évfolyam esetében teljes egészében egységesen, központilag történt. A 6. évfolyam esetében az országosan reprezentatív minta alapján kiválasztott 195 iskola minden hatodikos tanulójának tesztfüzete, a 10. évfolyam esetében pedig minden iskola minden telephelyéről képzési formánként 30 tesztfüzet került központi feldolgozásra; a többi tanuló teljesítményét az iskolában értékelhetik.

A tesztek kitöltését követően a tanulók egy *Tanulói kérdőívet* kaptak, amelyet szüleikkel együtt tölthettek ki otthon. A kérdőív a tanuló jellemzőit és családi körülményeit mérte fel. Az így nyert adatok minden tanuló esetében közvetlenül összekapcsolhatók a teszteredményekkel, amelyek így a tanulók jellemzői és családi hátterének ismeretében elemezhetők. Az adatfelvételt egy *Iskolai* és egy *Telephelyi kérdőív* egészítette ki, amelyek az iskola jellemzőiről, az intézmények oktatási körülményeiről gyűjtöttek információkat. A kérdőívek segítségével nyert adatok lehetővé teszik, hogy az iskolai átlagteljesítményeket az iskolai viszonyok és a tanulói jellemzők figyelembevételével értékeljük. Az iskolák, telephelyek teljesítményéről az iskolák, a telephelyek és az iskolafenntartók egyaránt visszajelzést kapnak. A Fenntartói, Iskolai és Telephelyi jelentés Szoftver (FIT-jelentés Szoftver) segítségével az intézmények összehasonlíthatják teljesítményüket a hasonló jellemzőkkel rendelkező iskolákkal, megállapíthatják, hogy jobb vagy rosszabb eredményt értek el a korábbi évekhez képest, illetve ahhoz viszonyítva, ami a tanulók családi háttere alapján várható lenne. A FIT-jelentés segítségével az iskolában maradt füzetek adatai is feldolgozhatók, valamint feladatonkénti jellemzések is készíthetők.

Kistérségi elemzés készítésekor fontos elsőként meghatározni a „város” és a „község” fogalmát. Az országos településreprezentatív mérések hagyományosan úgy készülnek, hogy a helyi lakosság számának megfelelően kerül egy-egy település valamelyik kategóriába. Ez alapján értékelik a diákok teljesítményét.

Kisebb települések a *községekhez*, nagyobb települések automatikusan a *városokhoz* tartoznak. Ez a felosztás az országos oktatáspolitikára számára elegendő adattal szolgál a globális tervezéshez.

Mint azt korábban már a *Monitor* vizsgálatok is pontosan jelezték, Magyarországon igen jelentős, ún. „*település olló*” jelenik meg a kistelepülések és a nagyvárosok között a teljesítményben – az utóbbiak javára. Ennek oka összetett, de feltételezhető (illetve a tapasztalat mutatja), hogy a nagyobb városok jobb oktatási és kulturális infrastruktúrával tudnak biztosítani a diákok számára, illetve, a városokban nagyobb arányban élnek magasabb iskolai végzettségű szülők - ez a tényező szintén erősen hat a gyerekek teljesítményére. Ezért

automatikusan azt várjuk, hogy a nagyobb települések jobb eredményt tudnak felmutatni a mérésekben.

Helyi, illetve kistérségi szinten az eredmények pontos értelmezéséhez árnyaltabb képre van szükség, mert az országos trendhez képest adott esetben meglepő eltéréseket figyelhetünk meg.

A *komlói kistérség* esetében, mint látni fogjuk, van némi eltérés ettől a trendtől. A komlói általános iskolák nyolcadikosai 2006-ban valamivel alacsonyabb átlagot értek el, mint a környező kistételepülések (községek) diákjai. Ha nem is mindenhol szignifikáns ez a különbség, azt mondhatjuk, hogy bizonyos értelemben Komló nem 'viselkedik' városként, mert az eredmények (a háttérváltozók miatt) eltérnek attól, amit a statisztikai becslés alapján várunk.

Egy tervezett kistérségi együttműködéshez ennek a jelenségnek az okait részletesen fel kell tárni.

Az alábbi kérdéseket fogalmazhatjuk meg:

- 1.) Mennyire függ a teljesítmény a diákok szociális háttérétől?
- 2.) Mennyire függ a teljesítmény a pedagógiai munkától?
- 3.) Lehet-e egy bevált, sikeres pedagógiai programot helytől és tanulólétszámtól függetlenül máshol is alkalmazni.

Országos szinten adható válaszok:

- 1.) A családi és szociális háttér szignifikánsan (meghatározó erővel) befolyásolja a diákok iskolai előmenetelét. Az a gyermek, aki jobb családi környezetből érkezik az iskolába – a nagy számokat tekintve – jobb eredményt tud elérni, és sajnos a magyar iskolarendszer (a nemzetközi mérések szerint) keveset tesz ennek megváltoztatása érdekében. Cél tehát a *különbségek hatékony csökkentése*.
- 2.) A nemzetközi mérések (pl. PISA) alapján elmondható, hogy nem elegendő az oktatásra költeni, megfelelő személyi feltételeket is biztosítani kell. Az eredményes iskola legfontosabb ismérvei:
 - Megszerezni a legjobb tanárokat,
 - A legtöbbet kihozni a tanárokból,
 - Azonnal és hatékonyan beavatkozni a lemaradó tanulóknál.

Cél: a meglévő *pedagógus kompetenciák fejlesztése*.

- 3.) A pedagógiai program – az iskola teljes oktató-nevelő tevékenységrendszere – adaptálható, de változtatás nélkül nem emelhető át egy adott környezetből a másikba. A pedagógiai programnak választ kell adnia a helyi igényekre, ami egészen más lehet egy faluban, egy városban és egy kistérségben. Cél: A diákok háttérének minél jobb megismerése és az *igényeknek megfelelő pedagógiai program* alkalmazása.

A következőkben az iskolák által rendelkezésünkre bocsátott adatokat elemezzük a fenti kérdések viszonyrendszerében.

3.1.1. Olvasás, szövegértés

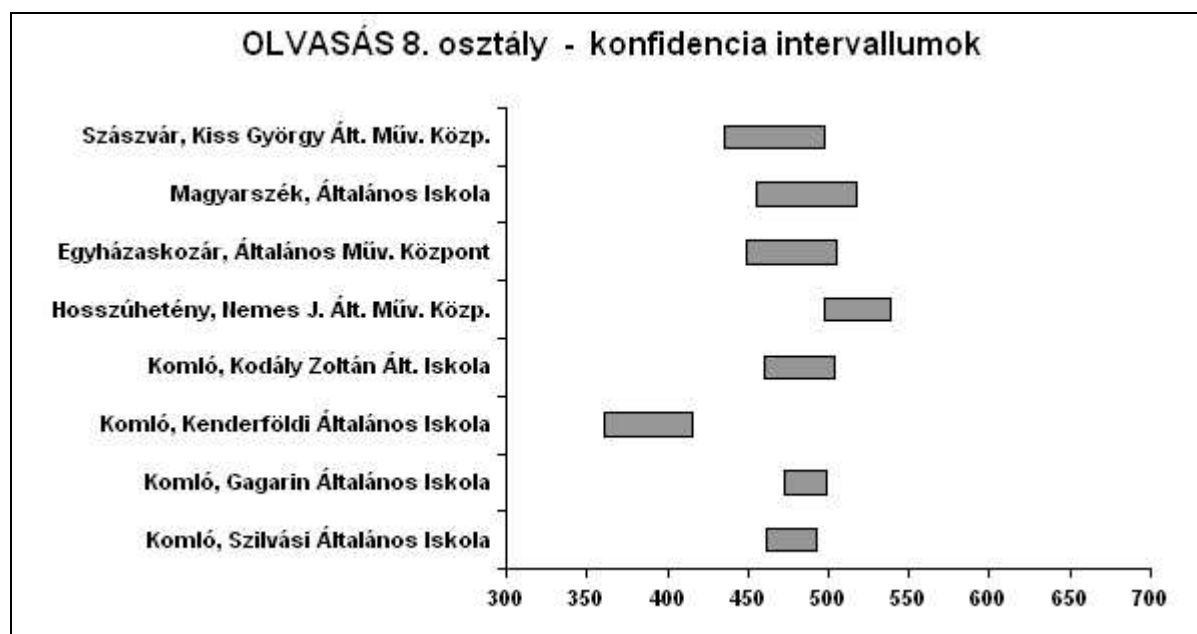
A kistérség iskoláinak 2006-os eredményeit az alábbi két táblázat foglalja össze:

A 8. osztályok OLVASÁS átlageredményei a 2006. évi országos mérés alapján

<i>Olvasás 8. osztály</i>				
<i>Iskola</i>	<i>Átlag</i>	<i>Konfidencia-intervallum</i>	<i>Város átlag</i>	<i>Felmért tanulók száma</i>
Komló, Szilvási Általános Iskola	477	461 - 492	494	87
Komló, Gagarin Általános Iskola	486	473 - 499	494	99
Komló, Kenderföldi Általános Iskola	391	361 - 415	494	20
Komló, Kodály Zoltán Ált. Iskola	481	460 - 504	494	34
			Község átlag	
Hosszúhetény, Nemes J. Ált. Műv. Közp.	518	497 - 539	467	39
Egyházaskozár, Általános Műv. Központ	477	449 - 505	467	19
Magyarszék, Általános Iskola	488	455 - 518	467	15
Szászvár, Kiss György Ált. Műv. Közp.	471	435 - 497	467	28

3.1.1.a táblázat: A 8. osztályok OLVASÁS átlageredményei a 2006. évi országos mérés alapján

A fenti eredmények alapján azt mondhatjuk, hogy a komlói kistérség iskoláinak tavalyi nyolcadikos tanulói nagyon eltérő teljesítményt nyújtottak. Olvasásból a legalacsonyabb (391) és a legmagasabb (518) átlagpontszám között 127 pont különbség van.

Az iskolák egy része hasonló teljesítményt nyújtott, de a kenderföldi és a hosszúhetényi diákok eredménye jelentősen eltér az átlagtól.

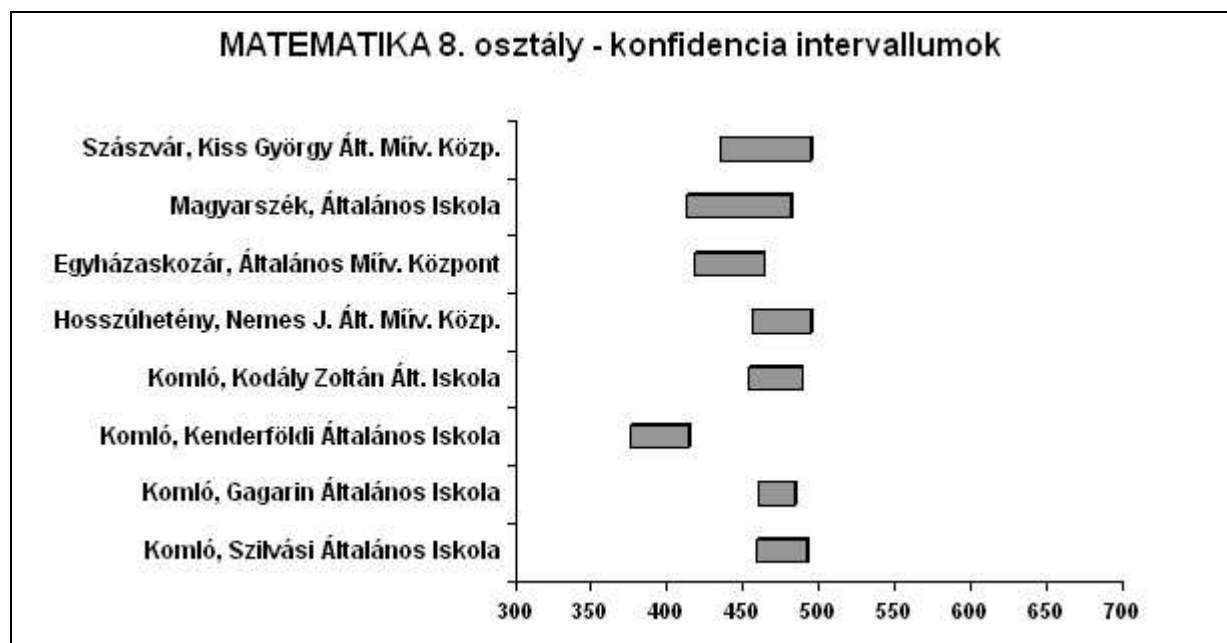
3.1.2. Matematika, logikus gondolkodás

A 8. osztályok MATEMATIKA átlageredményei a 2006. évi országos mérés alapján

<i>Matematika 8. osztály</i>				
<i>Iskola</i>	<i>Átlag</i>	<i>Konfidencia-intervallum</i>	<i>Város átlag</i>	<i>Felmért tanulók száma</i>
Komló, Szilvási Általános Iskola	472	458 - 491	490	87
Komló, Gagarin Általános Iskola	473	459 - 483	490	99
Komló, Kenderföldi Általános Iskola	396	375 - 414	490	20
Komló, Kodály Zoltán Ált. Iskola	472	453 - 488	490	35
			Község átlag	
Hosszúhetény, Nemes J. Ált. Műv. Közp.	478	456 - 494	465	39
Egyházaskozár, Általános Műv. Központ	442	417 - 463	465	19
Magyarszék, Általános Iskola	449	412 - 481	465	15
Szászvár, Kiss György Ált. Műv. Közp.	465	434 - 494	465	28

3.1.1.b táblázat: A 8. osztályok MATEMATIKA átlageredményei a 2006. évi országos mérés alapján

Matematikából a két szélsőérték között 82 pont a különbség.

Célszerűnek látszik a helyi adottságok, ill. a 2006-ban végzett tanulók egyéni háttérének vizsgálatával helyzetelemzést készíteni. A mérésben részt vett gyermekek iskolai karriertörténete és családi háttérének vizsgálata sok mindent elmondhat arról, hogy milyen lehetőségei vannak a pedagógusoknak a továbblépésre.

A kapott telephelyi kérdőívek alapján látható, hogy a felmért tanulók olyan intézménybe járnak, ahol nem kevés szociális és családi probléma áll a gyengébb teljesítmény háttérében.

Elemzésben elsőként a Kenderföldi Általános Iskola adatait emelhető ki:

Adatok a Kenderföldi Általános Iskola Telephelyi Kérdőívéből:	
Nagyon rossz anyagi körülmények között él	21 %
Egyszülős (régeli terminológiával: csonka) családban él	36 %
Tanulási nehézséggel küzd	20 %
Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül	66 %
Veszélyeztetett tanuló	6%

A fenti adatokból egyértelmű, hogy a diákok teljesítményei mögött (az egész iskolát tekintve) nagyon sok kedvezőtlen hatás áll, ami nyilvánvalóan fokozott és összetett pedagógiai intervenciót követel – ha egyáltalán kezelhető a pedagógia eszközeivel.

Az iskola válasza erre a problémára többféle tevékenységben megvalósul, ezek közül szintén a telephelyi kérdőívben a következőket rögzítik:

Integrációs kibontakoztató foglalkozás	van	részt vesz: 96 fő
Csoportos korrepetálás tanórán kívül	van	részt vesz: 56 fő
Egyéni fejlesztési program	van	részt vesz: 54 fő

Úgy tűnik, hogy az iskola tudatában van annak, hogy a hátrányos helyzetű tanulók segítése plusz munkát igényel, és lehetőségeihez mérten igyekszik teljesíteni az ehhez kapcsolódó kötelezettségeit.

Ennek ellenére a szociális hátrányok mellett az iskolai klímával kapcsolatban is több probléma felmerül, a kérdőív adatai 1-7-es skálán megadva, ahol a 7 jelentése „nagyon gyakran”:

Rendszeres hiányzás gyakorisága	5
Verbális agresszió (ordibálás)	5
Alkoholfogyasztás	2
A szülők nem segítik gyermekük otthoni tanulását	5

A fenti adatok ismeretében hasonlóképpen tanulságos lehet a hosszúhetényi iskola diákjainak teljesítményét elemezni a helyi adottságok tükrében, hiszen ez a községi iskola igen jó eredményt ért el a 2006-os mérésben, különösen olvasásból. Az eredmény azért is figyelemreméltó, mert itt 39 tanuló vett részt a mérésben, tehát a minta mérete megbízhatóbbá teszi az eredményeket. Az alkalmazott pedagógiai program – ezeknek a tanulóknak az esetében – rendkívül sikeres, a tapasztalatok pedig talán szélesebb körben is alkalmazhatóak lennének.

Ha megvizsgáljuk a háttérváltozókat (telephelyi kérdőív adatai), a következő adatokat kapjuk:

Adatok a hosszúhetényi Nemes János ÁMK Telephelyi Kérdőívéből:

Nagyon rossz anyagi körülmények között él	30 %
Egyszülős (régli terminológiával: csonka) családban él	20 %
Tanulási nehézséggel küzd	21 %
Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül	27 %
Veszélyeztetett tanuló	23 %
Integrációs kibontakoztató foglalkozás	nincs
Csoportos korrepetálás tanórán kívül	van részt vesz: 40 fő
Egyéni fejlesztési program	van részt vesz: 20 fő

Gyakorisági adatok 1-7-es skálán:

Rendszeres hiányzás gyakorisága	2
Verbális agresszió (ordibálás)	4
Alkoholfogyasztás	2
A szülők nem segítik gyermekük otthoni tanulását	3

Az eredmények alapján – mint a bevezetőben utaltunk rá - újra kell gondolni a kistérségben a „község” és a „város” fogalmát, hiszen a települések nem a statisztikai becslés alapján „viselkedtek” 2006-ban. Az elvárás alapján Komló város iskoláinak jobb eredményt kellett volna elérniük, mint a községi iskoláknak. Az eltérésben vélhetően egyszerre közrejátszanak a háttérváltozók, az erre adott szakmai, pedagógiai válaszok, és – nem utolsó sorban – az az emberi viszonyrendszer, amelyben a tanár-diák, ill. tanár-szülő kapcsolatok létrejönnek.

Úgy tűnik, hogy a kisebb települések előnyben vannak abból a szempontból, hogy *közösségformáló hatásuk jobban érvényesül*, ami jobban megalapozhatja az iskolai elvárásoknak való elköteleződést és tanulási motivációt. Ebben az értelemben tehát nem biztos, hogy a nagyobb létszámú iskolaközpontok kezelni tudják a hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos problémákat – például az iskola - és osztályközösségbe való beilleszkedést.

3.1.3. A hozott (családi) érték index

A városi és községi iskolák között megfigyelhető, korábban bemutatott „település olló”-hoz hasonlóan jelentős hatással bír a magyar iskolarendszerben a „családi háttér olló” is. Ez lényegében azt jelenti, hogy a magasabb iskolai végzettségű, illetve jobb anyagi helyzetű szülők gyermekei jobban teljesítenek az iskolában.

A nemzetközi vizsgálatok (pl. PISA felmérések) azt is mutatják, hogy ezt a különbséget a magyar iskolarendszer nem csökkenti, hanem tovább növeli – és ebben Magyarország sajnos az „éllovasok” között van.

A következő két táblázatban azt látjuk, hogy mekkora különbséget eredményez a szülők iskolai végzettsége a nyolcadikosok teljesítményében:

8. évfolyam					
Az anya iskolai végzettsége	A tanulók aránya	Szövegértés	Teljesítmény-különbség az érettségizett szülők gyerekeinek teljesítményéhez viszonyítva	Matematika	Teljesítmény-különbség az érettségizett szülők gyerekeinek teljesítményéhez viszonyítva
	% (S. H.)	Átlag (S. H.)	Átlag (S. H.)	Átlag (S. H.)	Átlag (S. H.)
Nem fejezte be az általános iskolát	1,1 (0,0)	387 (2,5)	-131 (2,5)	385 (2,2)	-130 (2,2)
Általános iskola	13,4 (0,1)	436 (0,7)	-83 (0,8)	430 (0,6)	-84 (0,8)
Szakiskola	4,9 (0,1)	474 (1,4)	-45 (1,5)	468 (1,4)	-47 (1,5)
Szaktanulmányok	17,7 (0,1)	476 (0,6)	-42 (0,8)	471 (0,6)	-43 (0,8)
Érettségi	27,8 (0,1)	518 (0,5)		514 (0,5)	
Főiskola	12,6 (0,1)	553 (0,8)	35 (0,9)	550 (0,8)	36 (1,0)
Egyetem	4,8 (0,1)	583 (1,2)	65 (1,2)	584 (1,5)	70 (1,5)

3.1.3.a táblázat: A tanulói teljesítmények közötti különbségek az anya iskolai végzettsége szerint (OKM 2006.)

Országos átlagban az anya iskolai végzettsége alapján az egyetemet végzett szülők és az általános iskolát be nem fejezett szülők gyermekei között a szövegértésben 196 (583-387), a matematikában 199 (584-385) pont különbség van.

8. évfolyam					
Az apa iskolai végzettsége	A tanulók aránya	Szövegértés	Teljesítmény-különbség az érettségizett szülők gyerekeinek teljesítményéhez viszonyítva	Matematika	Teljesítmény-különbség az érettségizett szülők gyerekeinek teljesítményéhez viszonyítva
	% (S. H.)	Átlag (S. H.)	Átlag (S. H.)	Átlag (S. H.)	Átlag (S. H.)
Nem fejezte be az általános iskolát	0,8 (0,0)	389 (3,4)	-137 (3,4)	391 (3,4)	-131 (3,4)
Általános iskola	11,2 (0,1)	433 (0,9)	-92 (1,1)	428 (0,8)	-94 (1,0)
Szakiskola	6,2 (0,1)	468 (1,3)	-58 (1,3)	465 (1,3)	-57 (1,3)
Szaktanulmányok	39,5 (0,2)	484 (0,5)	-42 (0,7)	479 (0,5)	-43 (0,8)
Érettségi	24,5 (0,1)	526 (0,6)		522 (0,6)	
Főiskola	9,6 (0,1)	553 (1,0)	28 (1,2)	552 (1,1)	30 (1,3)
Egyetem	8,2 (0,1)	579 (1,2)	53 (1,3)	581 (1,1)	59 (1,2)

3.1.3.b táblázat: A tanulói teljesítmények közötti különbségek az apa iskolai végzettsége szerint (OKM 2006.)

Az apa iskolai végzettségét tekintve az egyetemet végzett és a nyolc általánost be nem fejezett szülők gyermekei között szövegértésből 190 (579-389), matematikából ugyancsak 190 (581-391) pont különbséget találunk.

Már ezekből az adatokból is látható, hogy a családi háttér milyen jelentősen meghatározza az iskolai teljesítményt.

Az Országos Kompetenciamérés további adatokat is tartalmaz erre vonatkozóan. Az ún. CSH-index a tanulók szociokulturális háttérkérdőívre adott válaszaiból jön létre. A változókból készül egy összevont mutató, a családháttér-index. Az ebben szereplő tényezők az alábbiak:

- Szülők iskolai végzettsége
- Otthoni könyvek száma
- A diák saját könyveinek száma
- Otthoni számítógép megléte

A pedagógiai hozzáadott értéket a következő fejezet grafikonjai szemléletesen bemutatják.

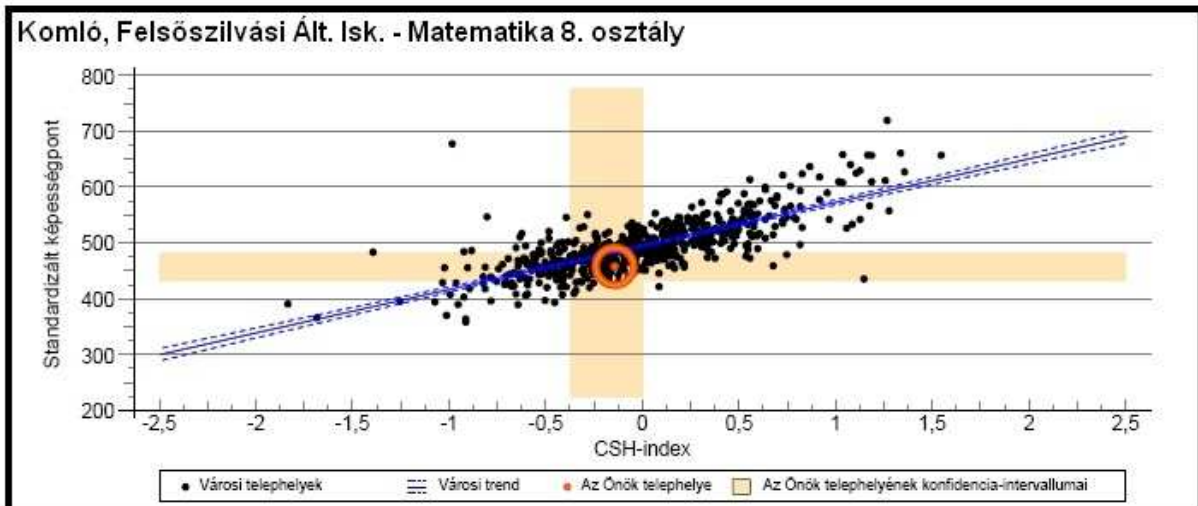
3.1.4. A pedagógiai hozzáadott érték (elvárt teljesítménytől való eltérés)

Az alábbi grafikonok az Iskolajelentés CD adataiból készültek. A grafikonon látható 'kör' az adott iskola (telephely) elhelyezkedését jelöli, a fekete pontok pedig az ország más hasonló méretű intézményeit.

A grafikon alatt a keretben látható, hogy az iskola mennyiben tér el az elvárt teljesítménytől, és ez szignifikáns különbség-e.

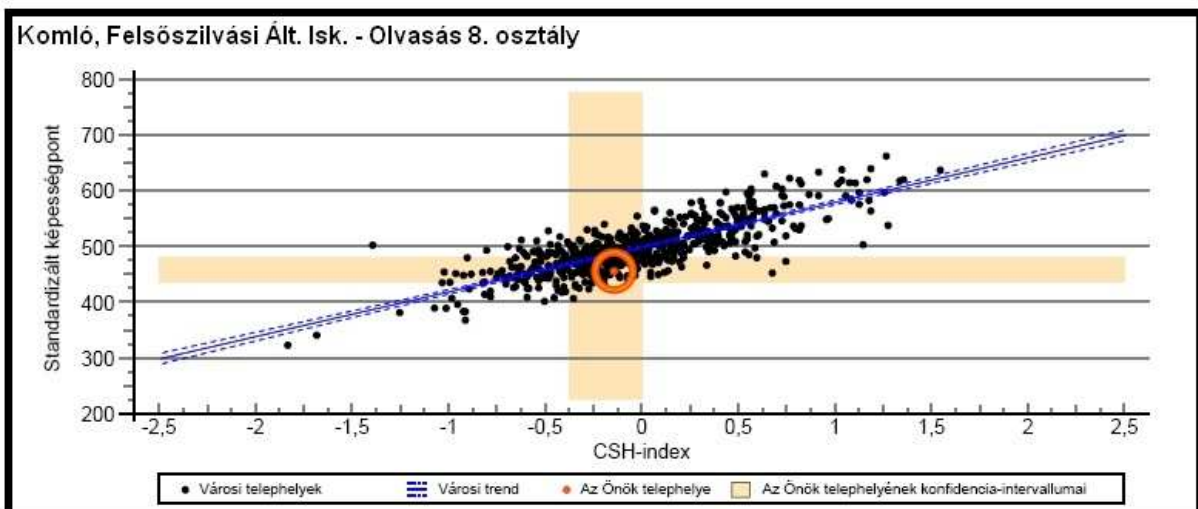
Az adatok alapján megállapítható, hogy az iskolák többségének teljesítménye nem tér el jelentősen – szignifikánsan - az elvárható szinttől. (lásd a grafikonok alatti értékelést)

(A hiányzó két iskolából nem kaptunk adatokat).

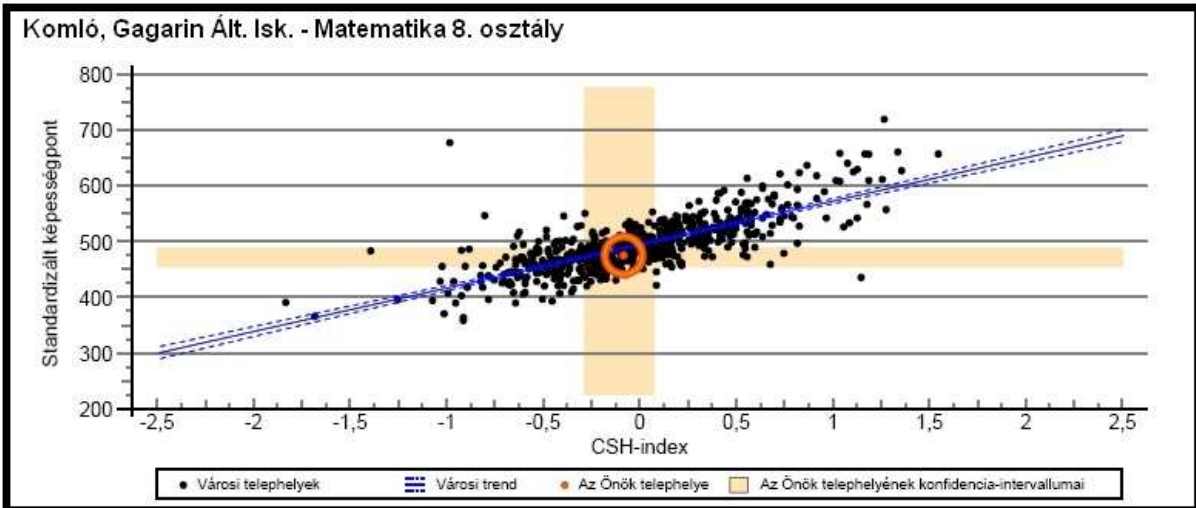
Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye	460 (434; 482)
Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján	487 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)
Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján	485 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)

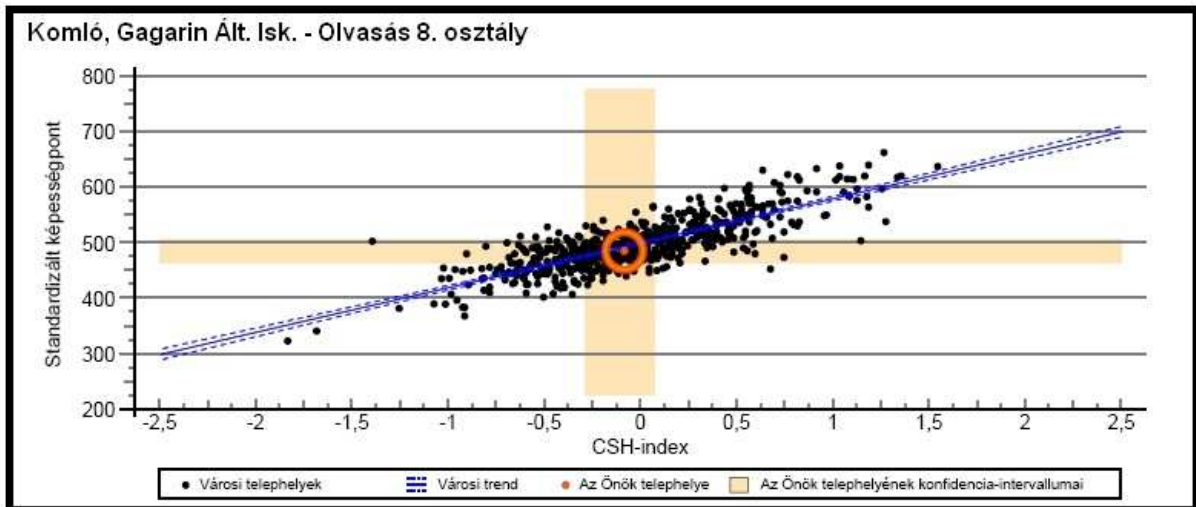
Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye	458 (435; 481)
Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján	490 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)
Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján	489 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)

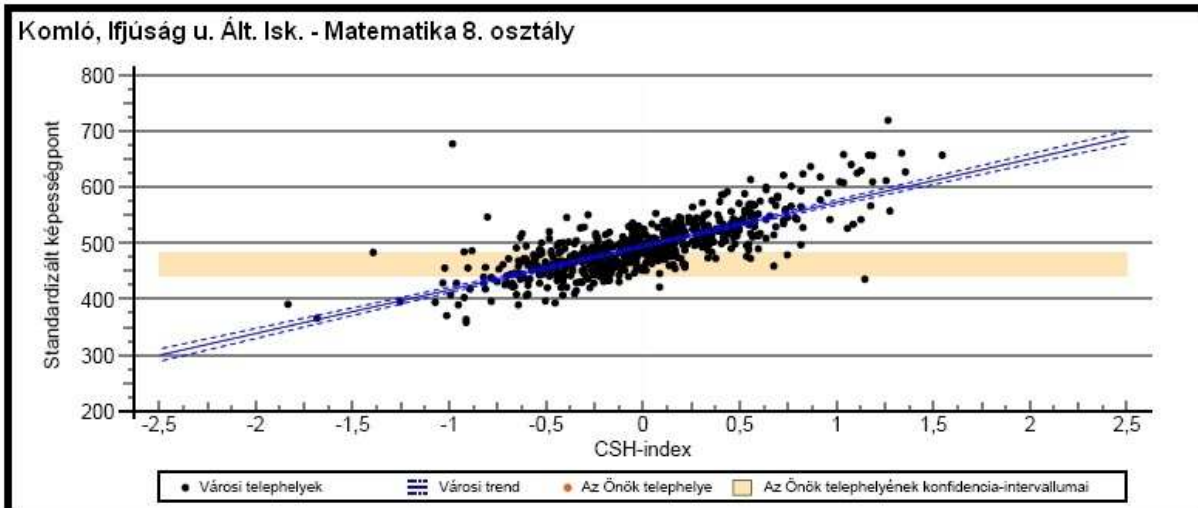
Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye	477 (456; 489)
Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján	491 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)
Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján	490 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye	487 (465; 504)
Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján	494 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)
Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján	494 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

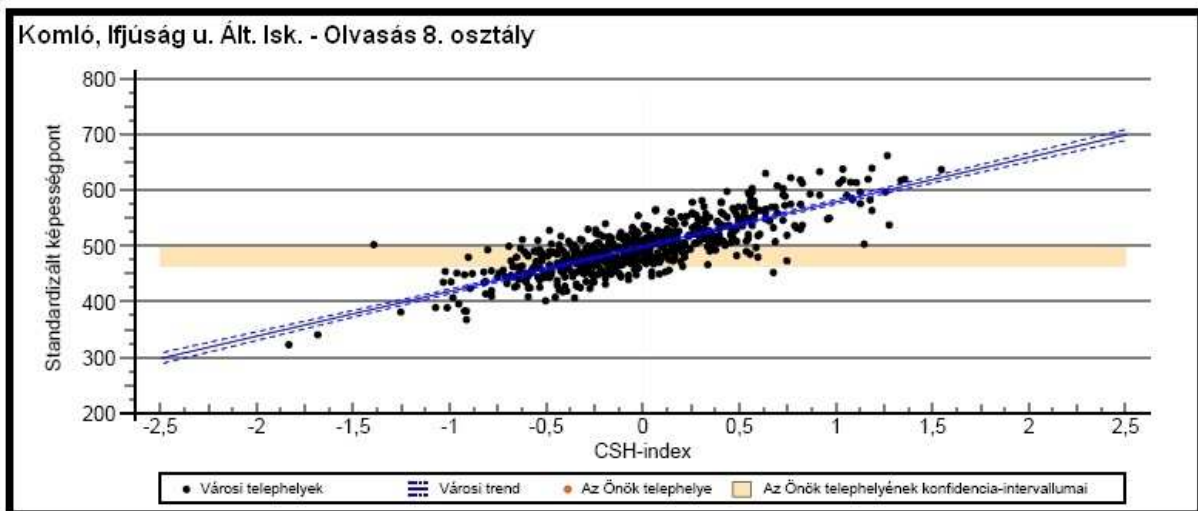

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye 463 (441; 482)

Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján -

Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján -

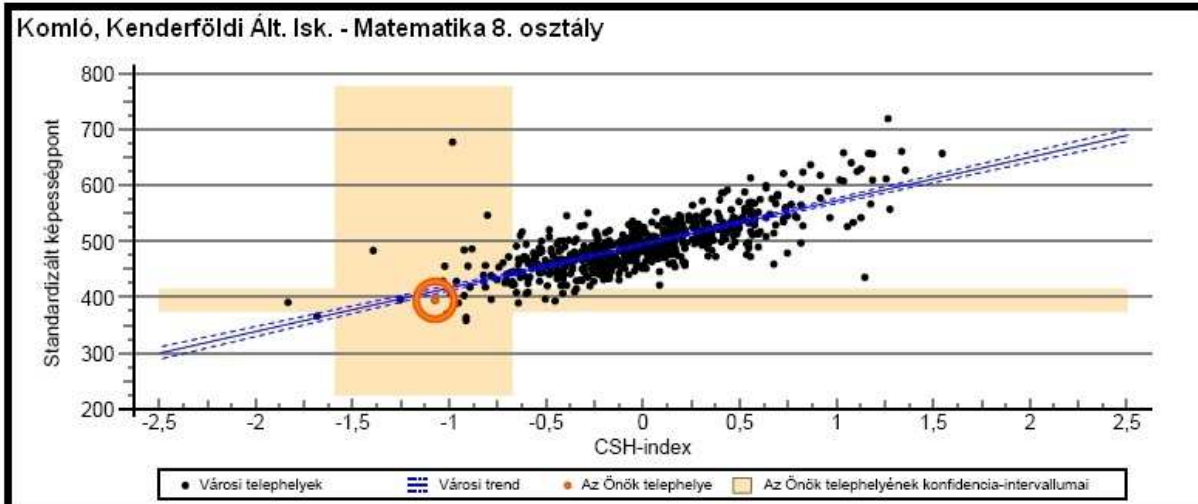
Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye 483 (464; 496)

Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján -

Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján -

*** Ebben az iskolában nem volt elegendő háttéradat (kitöltött kérdőív) a regressziós elemzés készítéséhez)

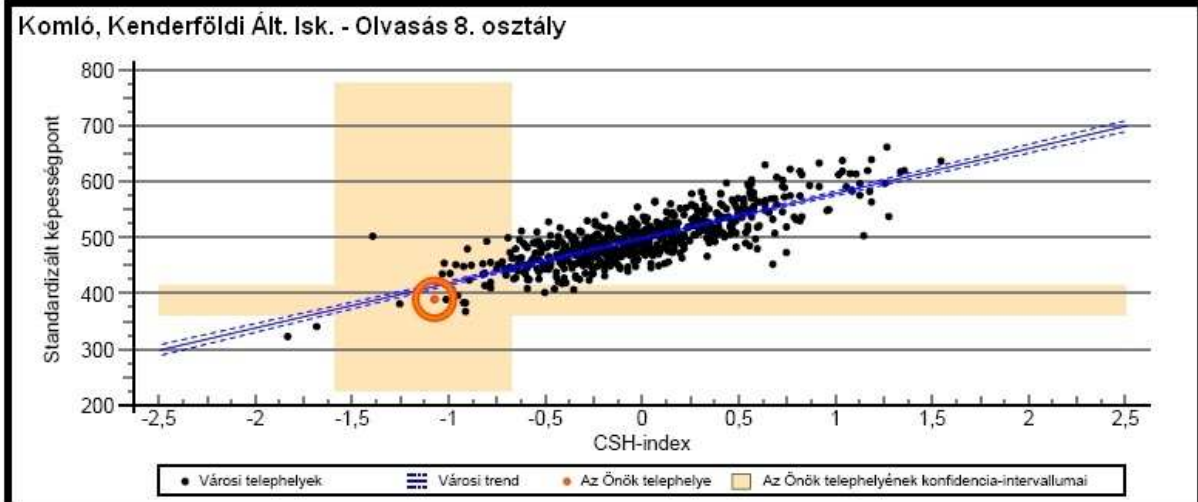

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye 396 (375; 414)

Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján 424 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján 413 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

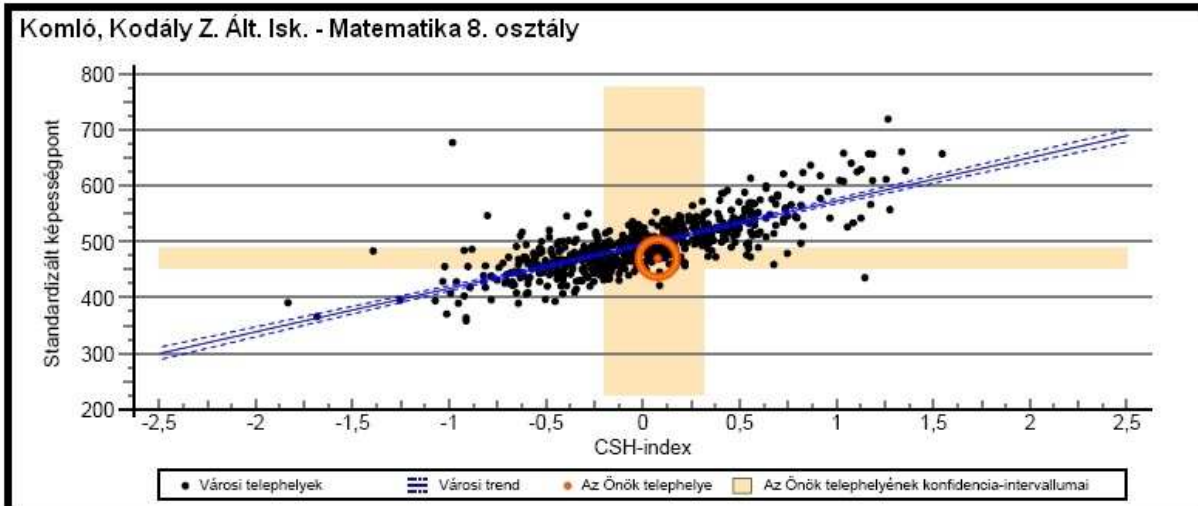

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye 391 (361; 415)

Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján 426 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján 414 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

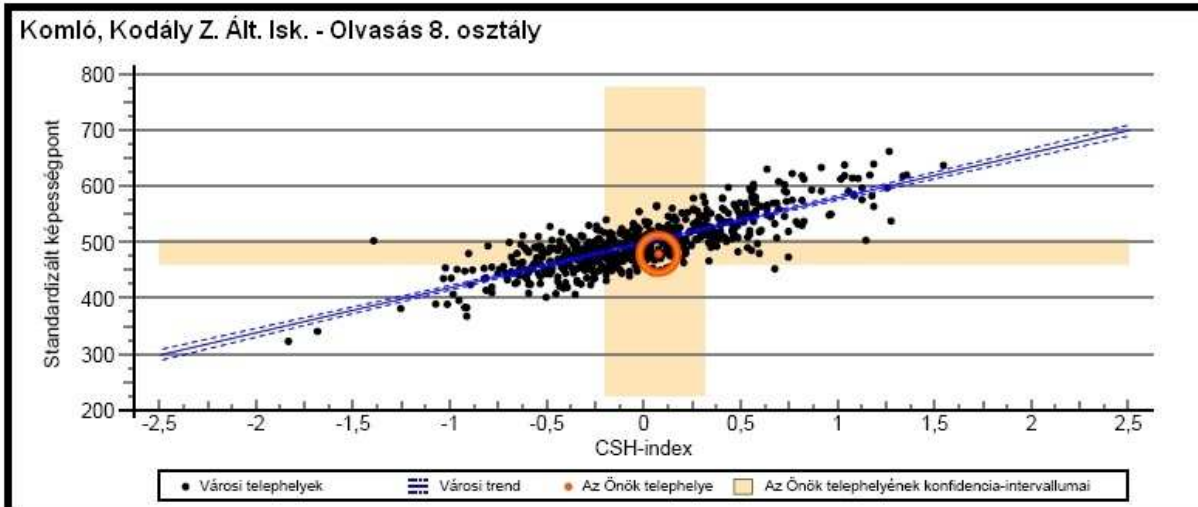

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye 472 (453; 488)

Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján 502 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)

Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján 502 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)

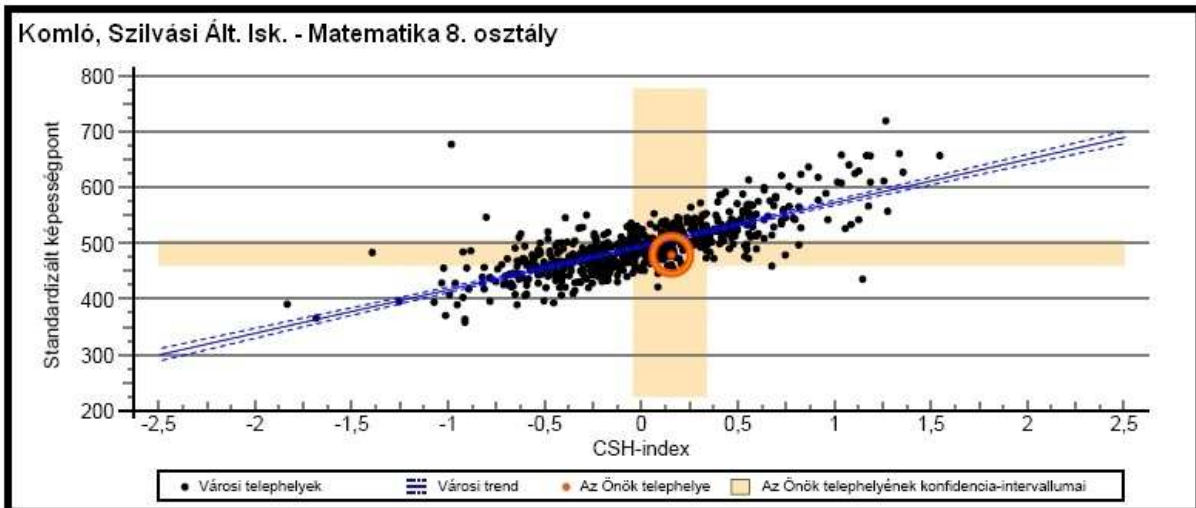

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye 481 (460; 504)

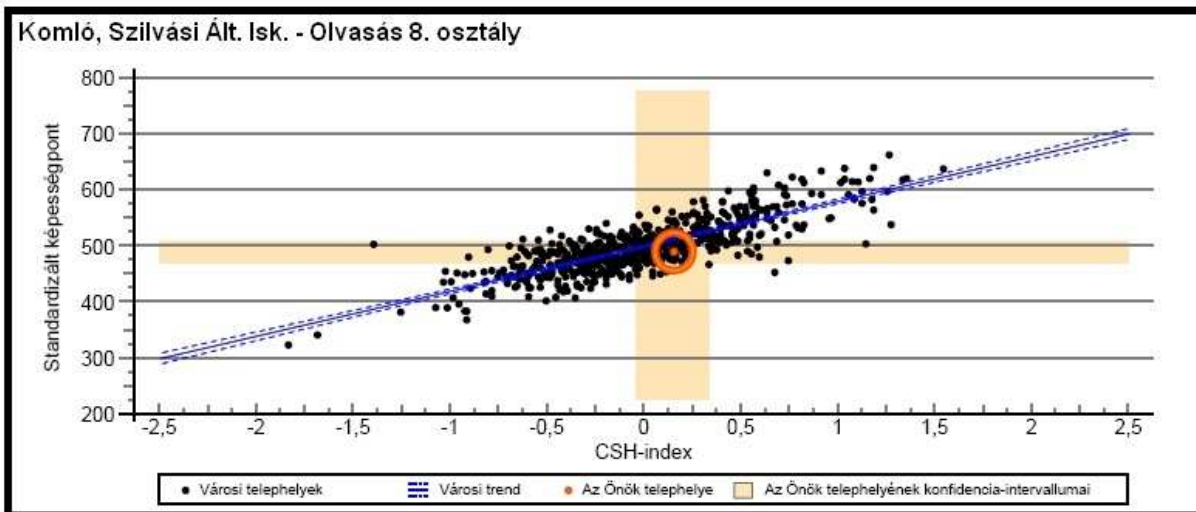
Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján 506 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)

Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján 507 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

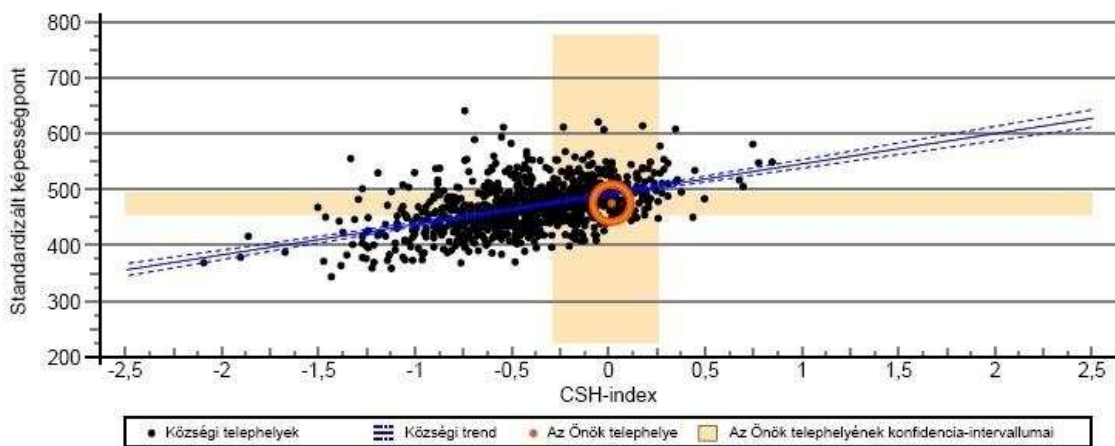
Telephelyük tényleges eredménye	481 (460; 504)
Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján	508 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)
Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján	509 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye	492 (469; 509)
Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján	511 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)
Várható eredmény a városi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján	513 (a tényleges eredmény ennél szignifikánsan gyengébb)

Hosszúhetény, NJ ÁMK - Matematika 8. osztály

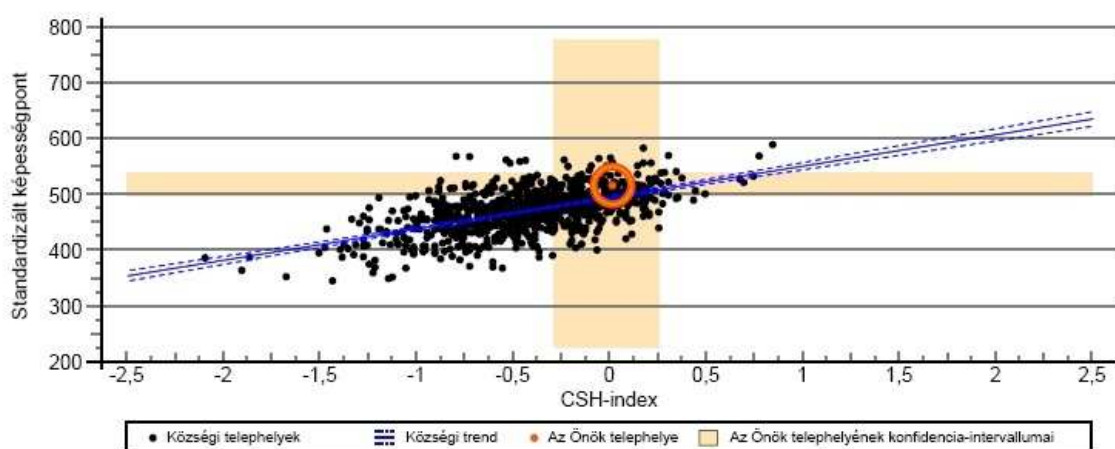
Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye: 478 (456; 494)

Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján: 499 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

Várható eredmény a községi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján: 495 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

Hosszúhetény, NJ ÁMK - Olvasás 8. osztály

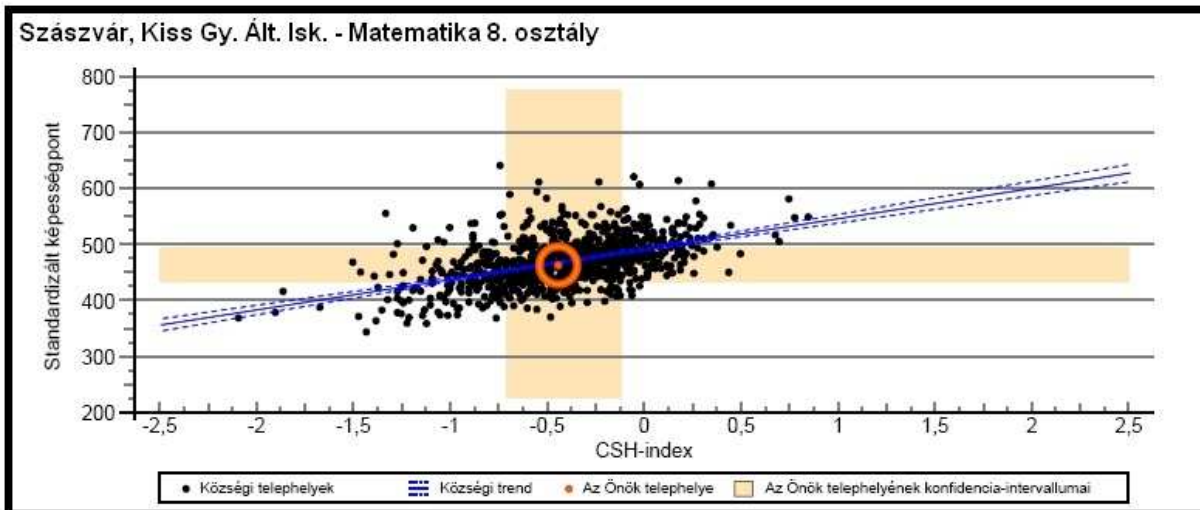

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye: 518 (497; 539)

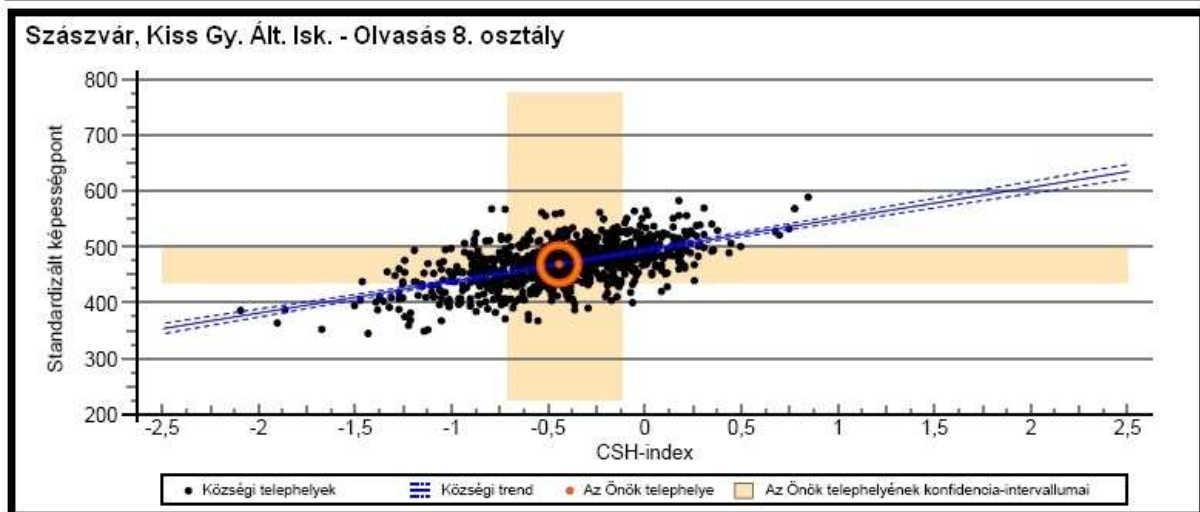
Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján: 502 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

Várható eredmény a községi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján: 497 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye	465 (434; 494)
Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján	467 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)
Várható eredmény a községi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján	470 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

Telephelyük eredménye a regressziós becslés alapján „elvárható” eredmények tükrében

Telephelyük tényleges eredménye	471 (435; 497)
Várható eredmény az összes telephelyre illesztett regressziós egyenes alapján	470 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)
Várható eredmény a községi telephelyekre illesztett regressziós egyenes alapján	471 (a tényleges eredmény ettől nem különbözik szignifikánsan)

Hivatkozások:

Jelentés a magyar közoktatásról – 2006, Halász G. és Lannert J., Országos Közoktatási Intézet, Bp. 2006.

How to be on top, The Economist, 2007. október 20.

Országos kompetenciamérés 2006 – Gyorsjelentés, sulinova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Értékelési Központ, 2007. február

Horn Dániel: Az eredményességet befolyásoló iskolai tényezők

3.2. Eredményesség a versenyek tükrében

Az intézmények a tanulók képességfejlesztésében a tanulás iránti attitűd javításában, az önbizalom, önértékelés növelése érdekében szívesen élnek a tanulmányi versenyeken való részvétel lehetőségével.

A versenyeknek ugyanakkor szerepe van a tehetséggondozás, tehetség kiválasztásban is.

A versenyek több szintje vált gyakorlattá. Egy részüket munkaközösségek, egy-egy lelkes pedagógus iskolai szinten szervezi. Ezek gyakran a névadóhoz, egy-egy jeles eseményhez kapcsolódnak.

A városi és kistérségi versenyek egy részét az iskolák sajátos arculata, programkínálata alapján állították össze mint a mesemondó, vers- és prózamondó, terem labdarugó, Mecseki barangolások.

Az országosan az elsősorban általános iskola 7-8. osztályosai számára meghirdetett tanulmányi versenyeket megyei, területi döntők is megelőzik (Kaán Károly természet és környezetismereti, Herman Ottó biológiai, Kazinczy szép magyar beszéd, Zrínyi Ilona matematika, a nyelvi, zenei vagy sportversenyek).

2004-2005.

Iskola	Megyei (1-10. hely) fő:	Országos (1-50. hely) fő:
Magyarszék	5	3
Szászvár	1	19
Hosszúhetény	6	7
Egyházaskozár	2	9
Komló - Kodály	15	9
Komló - Gagarin	7	16
Komló - Felsőszilvás	11	14
Komló - Kenderföld	8	18

2005-2006.

Iskola	Megyei (1-10. hely) fő:	Országos (1-50. hely) fő:
Magyarszék	17	3
Szászvár	-	37
Hosszúhetény	16	9
Egyházaskozár	10	4
Komló - Kodály	9	4
Komló - Gagarin	56	20
Komló - Szilvás	7	54
Komló - Kenderföld	13	-

2006-2007.

Iskola	Megyei (1-10. hely) fő:	Országos (1-50. hely) fő:
Magyarszék	13	13
Szászvár	2	19
Hosszúhetény	7	10
Egyházaskozár	3	5
Komló - Kodály	16	7
Komló - Gagarin	44	47
Komló - Szilvás	30	17
Komló - Kenderföld	5	6

A táblázat adataiban a csapartversenyt (pl.: labdarúgás, kézilabda, illetve az énekkart) egy főnek tekintettük, noha a létszám versenyáganként, illetve a zene területén változó.

A kislétszámú iskolákban (Egyházaskozár, Magyarszék) megtalálják azt a profilt, ahol a gyermekek eredményesen szerepeltek a megyei és országos versenyeken (német levelezős, német tesztverseny, természet és környezetismeret).

A szászvári intézményből kiemelkedő a kezdő szakaszban tanulók versenykedve.

Komló városban két iskola összevonását követően, a létszámokhoz viszonyítva magasabb a versenyző tanulók száma (Komló-Gagarin, Komló-Szilvás).

A komlói Kenderföldi Általános Iskola tanulói a sport, a rajz és a levelezős versenyeken érték el sikereiket.

Egyre kedveltebbek: a levelezős, az informatika, az ügyességet igénylő kerékpár, csecsemőgondozó, elsősegélynyújtó, néptánc versenyek is.

A „versenyző” tanulók létszámát az iskola profilja, szakmai kínálata, érdeklődő, felkészítő tanár, illetve tanári testületek nagymértékben befolyásolják.

Érdemes megfigyelni, hogy az utóbbi évek gazdasági megszorítása miatt csökkent a szakkörök száma, ugyanakkor a versenykedv maradt. Az eredményességet a korosztályok részére meghirdetett versenylehetőségek is befolyásolják.

A felkészítés tanórákon, sportkörökben, művészeti iskolában szülői segítséggel (ÁMK-k Hosszúhetény, Egyházaskozár, Magyarszék) történik.

A kistérségből az elmúlt három évben a Baranya Megyei Tehetséges Tanulók fogadásán egy tanuló kapott emlékérmét (Komló - Kodály).

A német nemzetiségi nyelvet oktató iskolákban a 8. osztályosok nyelvvizsgára való jelentkezése és eredményessége is növeli az intézmények elismertségét (Szászvár, Komló), az informatikát emelt szinten tanító iskolában a START ECDL vizsgán eredményes szereplés növelte a tárgy szeretetét.

A versenyeken elért eredményeket a középiskolai felvételikén sok esetben figyelembe vették, jelen helyzet szerint ez a tudás a későbbiekben alapként szolgál, a siker gyakran befolyásolja az iskolai pályaválasztást is.

3.3. Eredményesség a továbbtanulási adatok tükrében

Az oktatási minőség és eredményesség fogalmakat gyakran szinonimaként használjuk. Az a jó minőségű iskola, amelyik eredményes, és fordítva. Az eredményességet valamilyen kimeneti teljesítményhez viszonyítva lehet meghatározni.

Amennyiben az alapozó képzést nyújtó 1-8 évfolyamos iskolákból továbbtanulókra vonatkoztatva vizsgáljuk a kérdést, akkor lényeges, hogy az iskola adottságaihoz képest hogyan segíti a gyermekek helytállását a választott intézményben. Megkapták-e a tanulók a képesség és készségfejlesztés során a lehetséges képzést, amellyel képesek lesznek az önálló tanulásra, az együttműködésre, a kommunikációra, az élethosszig tartó tanulásra, a szakma váltásra, amennyiben szükségessé válik az életükben és az érdekérvényesítésre, hogy csak néhány alapvető kompetencia területet érintsünk.

Jelen helyzetben a középfokú iskoláztatásban is alapvető változásokat tapasztalunk. Az országos adatok szerint megnövekedett a gimnáziumban továbbtanulók száma, ez egyrészt jó az általános műveltség növekedése szempontjából, másrészt a pályaválasztás időpontjának kitolódása miatt. A szakközépiskolák és a szakiskolák azonban kevésbé választott iskolatípusok. Ez utóbbi iskolák az intézményrendszer (szakképzés) a szakma struktúra átalakulása, a gazdasági folyamatok, és a munkahelyek változó igényei miatt a legnagyobb átalakuláson mennek át jelenleg.

A komlói térségben azonban az országos adatok mintha kissé módosulnának, mert a tanulóknak alig egynegyede (24.1%) tanul tovább gimnáziumban, szakközépiskolában viszont (41.1%) tanul, a szakiskolák esetében pedig a 34.5%-os továbbtanulási arány kifejezetten jónak ítélnél az országos adatok tükrében. (1.1%) a speciális szakiskolában továbbtanulók aránya, és 1% alatti a nyolcadik osztály elvégzése után tovább nem tanulók aránya. Az adatok és a helyzetelemzés alapján megállapítható, hogy a viszonylag kedvező komlói adatok a megyeszékhelyre való ingázást vállalni nem tudó tanulók magas számarányának tudható be elsősorban. Így a szakiskolai létszám kedvezőbb alakulása nem elsősorban a szakmák iránti fogékonyság növekedését jelenti. A Komlói kistérség ez idáig nem élt a kistérségek számára normatív alapon igénybe vehető pályaválasztási tanácsadással, mely a más kistérségekben tapasztaltak szerint előnyösen segíthette volna az iskola és szakmaválasztási mutatók alakulását. A továbbtanulási adatok azonban nem csak egy iskola eredményességének vagy eredménytelenségének tükrében értelmezhetők, hanem a pályaaorientációs tevékenység eredményeként is, melynek során a tanulók egyéni adottságainak és képességeinek az összhangját igyekezünk a választható szakterületekkel, szakmákkal, tanácsadó segítségével megteremteni. Komlónak és a környező településeknek elsősorban jól képzett szakmunkásokra és műszaki középvégzettségű szakemberekre van szüksége, akik a kis és középvállalkozások számára a szakember utánpótlást és a jövőbeni fejlesztéseket realizálni képesek. A 18 éves tankötelezettségre tekintettel a nyolcadik osztály után tovább nem tanulók arányát célszerű lenne minimalizálni, mert a későbbi munkavállalási esélyük ezeknek a tanulóknak minimálisra csökken. A szakiskolában tudatos életpálya építéssel a szakmai karrier megalapozásának igényével lépjenek be a tanulók. A szakközépiskolák elsősorban az érettségihez kötött szakmák és a szakirányú továbbtanulás intézményei. A gimnázium a későbbi továbbtanulás a halasztott pályaválasztás és újrarendelt szakma, hivatás választásának iskolája. Mindezek megalapozása, a jó döntések a nyolcadik évfolyamon és az azt megelőző orientációs foglalkozásokon lehetséges.

A komlói kistérségben egy gimnázium, szakközépiskola, és szakképző intézmény működik. A továbbtanulási irányok tekintetében azonban jelentős a megyeszékhely felé áramlás is, különböző iskolatípusokban. Ennek oka egyrészt a viszonylag jó közlekedés, valamint a lényegesen nagyobb továbbtanulási kínálat. A megyei határok közelében lévő településekből jelentős az „átjárás” elsősorban Dombóvár és Bonyhád középiskolaiba. Komló város középfokú intézményének kihasználtságát együttműködési megállapodással tovább lehetne növelni a jövőben.

3.4. Eredményesség az érettségien

A Komlói kistérségben egy középfokú oktatási intézmény három intézményegységében van érettségit adó képzés.

2006-ban a BMÖ Nagy László Gimnáziumában 86 fő, a szakközépiskolai intézményegységben 54 fő, a szakiskolai intézményegység szakközépiskolai osztályában 18 fő tett eredményes érettségi vizsgát.

2007-ben a BMÖ Nagy László Gimnáziumában 75 fő, a szakközépiskolai intézményegységben 52 fő, a szakiskolai intézményegység szakközépiskolai osztályában 23 tanuló tett eredményes vizsgát.

Forrás: intézményi adatszolgáltatás 2007.

3.5. Felsőoktatás

A Komlói kistérségben nem működik felsőoktatási intézmény, ez a megyeszékhely, illetve a városok közelsége miatt (Szekszárd) nem is indokolt.

B. A KÖZOKTATÁS-FEJLESZTÉSI STRATÉGIA ELEMELI

1. A kistérség közoktatása

<p>ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - német nemzetiségi nyelvoktatás - sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása - emelt szintű oktatás (testnevelés, angol nyelv, informatika) - iskolaérettségi vizsgálatok biztosítása - diszlexia, diszgrafia, diszkalkulia prevenciós szolgáltatás - szakszolgálati ellátás helyben - úszás oktatás - ÖKO iskolai program - hagyományápolás (német) - testvériskolai kapcsolatok - alapfokú művészetoktatás 	<p>LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - pályaválasztási tanácsadás megszervezése - pedagógus továbbképzés összehangolása, kiszélesítése - kistérségen belüli együttműködések kihasználása - kistérségek közötti kapcsolatok bővítése - megyei fenntartású intézményekkel együttműködés kialakítása (gyógypedagógiai, középfok) - szakmai szolgáltatás igénybevétele helyben - kistérségi mérési-értékelési rendszer kialakítása - minőségirányítási rendszer továbbfejlesztése térségi szinten - pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése - speciális képzettségek megszerzése - helyettesítési és áttanítási rendszerének kidolgozása, gyakorlatának alkalmazása
<p>GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciális képzettségű szakemberek hiánya az intézményekben - szakmai együttműködés hiánya - pályaválasztási tanácsadás nem megoldott - továbbképzésen való részvétel alacsony aránya - minőségirányítási rendszer működtetésének minősége 	<p>VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulólétszám csökkenés - működési források visszaesése - kistérségek népességfogyása - művészeti iskolák minősítése - 7-8. osztályosok átvétele az iskolaközpontokba - pedagógus munkanélküliség

2. A célok

- Pedagógiai szolgáltatások minőségének és eredményességének javítása
- A kompetencia – alapú oktatás elterjesztése, pedagógusok módszertani kultúrájának bővítése
- Kistérségi mérési-értékelési rendszer kialakítása
- Szakmai kompetencia fejlesztés a pedagógusok körében
- A kompetencia mérések eredményének intézményi szintű hasznosítása – fejlesztési célok meghatározása
- Szakmai szolgáltatások igénybevétele az intézmény nevelési/pedagógiai programjának – helyi sajátosságainak figyelembe vételével
- Nevelőtestületek motiváltságának erősítése
- Szakmai együttműködések erősítése
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelése oktatásához a feltételrendszer biztosítása (humán erőforrás, tárgyi feltételek)
- A sajátos nevelési igényű tanulók inkluzív nevelése feltételei továbbfejlesztése
- Az óvodai nevelés és az 1-4. évfolyam oktatásának helyben történő megszervezése
- A kistérség intézményeiben belső átszervezésekkel költség hatékony működés kialakítása
- Szakszolgálati ellátás bővítése, elérhetőségének javítása – logopédia, gyógytestnevelés, utazó tanári szolgálat, fejlesztő pedagógiai
- Feladatellátó helyek számának megtartása az aránytalan teherviselés elvének érvényesítése mellett. Figyelembe véve a gazdaságosságot és szakmaiságot.

3. Fejlesztési célú beavatkozások

- A települési és kistérségi közoktatás irányítási feladatok ellátásában megfelelő felkészültséggel rendelkező szakember biztosítása
- Mindenki számára hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosító, hatékonyan szervezett minőségi szolgáltatás nyújtása
- A csökkenő gyermeklétszám figyelembevételével költségtakarékosan és hosszútávon működtethető integrált intézményi hálózat kialakítása
- A tanulók utaztatásának biztonságos megszervezése
- Az intézmények tartalmi és infrastrukturális fejlesztésének összehangolása a Dél-Dunántúli Operatív Program pályázati kiírásának megfelelően
- A kistérség intézményeiben a stratégiai dokumentumok összehangolása
- Szakszolgálati és szakmai szolgáltatási feladatok minőségi és helyszíni igénybevételeinek biztosítása
- Bekapcsolódás az ÖKO óvoda, iskola programba
- Német nemzetiségi oktatás programjának továbbfejlesztése, kapcsolat kialakítása a területért felelős szolgáltatóval
- Inkluzív nevelés infrastrukturális és humán erőforrás feltételeinek fejlesztése
- A kompetencia – alapú oktatás módszertani kultúrájának elterjesztése a közoktatási intézményekben
- Hardverfejlesztés a kistérségi oktatási intézményeiben
- A kistérségben működő középfokú intézménnyel szakmai, módszertani kapcsolat kialakítása
- A művészetoktatás személyiségfejlesztő szerepének kihasználásához a hiányzó feltételrendszer biztosítása
- Az kistérségi minőségbiztosítási, értékelési-mérési rendszer kialakítása
- Az iskola kulturális szerepének erősítése partnerek számára szolgáltatások nyújtásával (könyvtár, internet hozzáférés, rendezvények, előadások, települési közös ünnepek)

-
- A Megyei Fejlesztési Terv és a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Kistérségi Közoktatási Fejlesztési Tevének összehangolása
- Piacképes szakmai képzések elterjesztése
- A munkaügyi szervek, az önkormányzatok, iskolák, vállalkozások és a civil szféra összefogása a cigány tanulók felzárkóztatása, szakmai képzésének segítése és munkába állítása érdekében
- A vállalkozói ismeretek oktatásának kiszélesítése
- A szállodaipari, egészségügyi, vendéglátóipari, kézműves ipar, népi kismesterségek megjelenítése a szakképzésben

4. A beavatkozások kapcsolódása a Humán SFP-hoz és a régiós közoktatási fejlesztési stratégiához

<i>Fejlesztési célú beavatkozások</i>	<i>Kapcsolódásuk a stratégiai dokumentumokhoz</i>	<i>Dokumentumok</i>
A települési és kistérségi közoktatás irányítási feladatok ellátásában megfelelő felkészültséggel rendelkező szakember biztosítása	A települési és kistérségi közoktatás irányításában résztvevők képzése és továbbképzése	DDKS
Mindenki számára hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosító, hatékonyan szervezett minőségi szolgáltatás nyújtása	A közoktatáshoz való hozzáférés biztosítása állampolgári jog. A szolgáltatáshoz való hozzáférés lehetőleg a lakóhelyén, ha ez nem lehetséges annak közelében úgy, hogy számára ne jelentsen aránytalan terhet. Kistérségi foglalkoztatási és helyettesítési rendszer kialakítása	DDKS HFSP
A csökkenő gyermeklétszám figyelembevételével költségtakarékosan és hosszútávon működtethető integrált intézményi hálózat kialakítása	Mindenki számára hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosító közoktatási rendszer kialakítása és gazdaságos működtetése a kistérségben.	HFSP
A tanulók utaztatásának biztonságos megszervezése	A kistérség településszerkezetének megfelelően ki kell alakítani a bejáró gyermekek, tanulók biztonságos szállítását, koordinált iskolabusz hálózatot, gondoskodni kell a gyermekek tanulók felnőtt kíséretéről.	DDKS
A kistérség intézményeiben a stratégiai dokumentumok összehangolása	A jogszabály által előírt intézményintegráció megvalósulását követően a társulási megállapodás alapján fenntartott intézményekben szükséges a pedagógiai programok összehangolása a szervezetfejlesztés támogatása	DDKS
Szakszolgálati és szakmai szolgáltatási feladatok minőségi és helyszíni igénybevételének biztosítása	Korszerű, hatékony és eredményes pedagógiai szakszolgálat és pedagógiai szakmai szolgáltatás biztosítása valamennyi tanulónak és nevelési oktatási intézménynek.	DDKS HFSP
Bekapcsolódás az ÖKO óvoda, iskola programba	A környezettudatos szemlélet kialakítása és fejlesztése a kistérség nevelési-oktatási intézményeiben	DDKS
Német nemzetiségi oktatás programjának továbbfejlesztése, kapcsolat	A nemzeti és etnikai kisebbségi oktatás feltételrendszerének fejlesztése különös tekintettel a német és roma kisebbség	DDKS

kialakítása a területért felelős szolgáltatóval	vonatkozásában	
Inkluzív nevelés infrastrukturális és humán erőforrás feltételeinek fejlesztése	Együttnevelés, a befogadó oktatási rendszer megteremtése és folyamatos fejlesztése. Együttnevelést megvalósító iskolafejlesztési programok kialakítása és elterjesztése. Esélyegyenlőséget biztosító korszerű oktatási szolgáltatások.	DDKS HFSP
A kompetencia – alapú oktatás módszertani kultúrájának elterjesztése a közoktatási intézményekben	Egész életen át tartó tanulás megalapozása, innovációk támogatása	DDKS
Hardverfejlesztés a kistérség oktatási intézményeiben	A 21. századi iskola eszköszükségletének, ezen belül a korszerű infokommunikációs eszközök biztosítása.	DDKS
A kistérségben működő középfokú intézménnyel szakmai, módszertani kapcsolat kialakítása	A kompetencia alapú oktatási programcsomagok felhasználásának regionális szintű kiterjesztése az alap és középfokú oktatási intézmények körében.	DDKS HFSP
A művészetoktatás személyiségfejlesztő szerepének kihasználásához a hiányzó feltételrendszer biztosítása	Tehetségszűrés programjának kidolgozása és megvalósítása	DDKS
A kistérségi minőségbiztosítási, értékelési-mérési rendszer kialakítása	A minőségbiztosítás megvalósítása az oktatás teljes rendszerében. Teljesítményalapú értékelési rendszer alkalmazása a pedagógusok, tanulók és intézmények körében	DDKS HFSP
Az iskola kulturális szerepének erősítése partnerek számára szolgáltatások nyújtásával (könyvtár, internet hozzáférés, rendezvények, előadások, települési közös ünnepek)	A mikrotérségi központokban multifunkcionális közoktatási, közművelődési, szociális és egészségügyi feladatok ellátására is alkalmas intézmények kialakítása	DDKS HFSP

C. KISTÉRSÉGI KÖZOKTATÁSI TERV 2007-2013 (2015)

I. Keretfeltételek

1.1. Oktatáspolitikai követelmények

1.1.1. Középtávú közoktatás-fejlesztési stratégia

2004-ben elkészült az Oktatási Minisztérium középtávú közoktatás-fejlesztési stratégiája, melyben a hazai oktatás helyzetértékelése kapcsán elkészített SWOT analízis alapján fogalmazta meg a fejlesztés lehetőségeit. Az erősségek egyben a fejlesztés irányát is meghatározzák, de a beavatkozás területei is befolyásolják a továbblépés lehetőségeit.

A legfontosabb beavatkozást igénylő problémák hét területhez kapcsolódnak, amely a helyi fejlesztési elképzeléseknek is irányvonalat adnak.

- A hazai és nemzetközi mérések (PISA, Monitor, IEA, SIALS,) eredményei egyaránt azt jelzik, hogy a közoktatás kezdő szakaszában, az *alapkészségek fejlesztése* komoly problémákat mutat, de a felső tagozat is kevés figyelmet fordít ezeknek a készségeknek a további fejlesztésére, elmélyítésére. Ennek következtében a képességek, készségek fejlesztése kiemelt feladatnak tekinthető az elkövetkező időszakban. Ugyancsak kiemelt figyelmet érdemlő terület a *nyelvtudás az informatikai ismeretek, az együttműködési képesség*, valamint a szociális kompetenciák megszerzésének és fejlesztésének lehetősége.
- A mérési eredmények feldolgozása során kitűnt, hogy az eredménykülönbségek háttérben a települési típusok különbözősége is közrejátszik ugyanúgy, mint a tanulók szociális háttérének eltérése. Az *esélyegyenlőtlenségek* kezelésére meg kell találni a megfelelő pedagógiai módszereket, illetve a jól működő modellek elterjesztését kell szorgalmazni. E feladat megoldásánál szorosan együtt kell működni a szakszolgálati és speciális feladatokat ellátó intézményhálózattal.
- Kiemelt figyelmet kell szentelni az *oktatás minőségére és a minőség értékelésére* a közoktatási intézmények minőségfejlesztő tevékenységének erősítésével az Európai Unió irányelveinek figyelembe vételével.
- Az oktatáspolitikai kiemelt figyelmet kíván fordítani a *pedagógus szakma*, a tanári mesterség megbecsülésének erősítésére. A pedagógusképzés átalakítása, a pedagógusok intézményi szintű elszámoltathatóságát biztosító mechanizmusok kialakítása, értékelési rendszer kidolgozása, pedagógus szakmai szervezetek erősítése a cél.
- Az *információs és kommunikációs technológiák* megfelelő szintű alkalmazása csak megfelelő színvonalú eszközpark mellett lehetséges. Neuralgikus pont a hátrányos helyzetben lévő gyermekek számára biztosítani a hozzáférést ezekhez az eszközökhöz. De változatlanul probléma az informatikai eszközök pedagógiai gyakorlatba való alkalmazása a pedagógusok körében.
- A *tárgyi felszereltség* tekintetében minden iskolafokozatban az épületek állagát tekintve komoly problémákkal találkozhatunk – részleges vagy teljes felújításra szorulnak, de műszakilag is rossz az állapotuk. Ugyan ez mondható el a taneszközökkel való ellátottság tekintetében is. A hatékony tanuláshoz szükséges eszközrendszer fejlesztésére van szükség.

A 2007-2013 közötti időszakra vonatkozó A Magyar Köztársaság Kormányának stratégiai tervezésében jelentős szerepet szán az egész életen át tartó tanulásnak.

Komplex fejlesztési program, mely szorosan kapcsolódik számos ágazathoz, szakterülethez, részpolitikához (pl. közoktatási, szakképzés, felsőoktatás, felnőttképzés, informatika, szociálpolitika, stb.), célja a tudásalapú társadalom eszközeinek kialakítása, fejlesztése.

A előbbiekből következnek a középtávú fejlesztéspolitikai prioritások:

- Az élethosszig tartó tanulás megalapozás a kulcskompetenciák fejlesztése révén
- Az oktatási egyenlőtlenségek mérséklése
- Az oktatás minőségének fejlesztése
- A pedagógus szakma fejlődésének támogatása
- Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának fejlesztése
- Az oktatás tárgyi feltételeinek javítása
- A közoktatás költséghatékonyságának javítása.

Ezek a célok közvetlenül kapcsolódnak mind az Európai Unió által megfogalmazott fejlesztési irányokhoz, mind azokhoz, amelyeket a Nemzeti Fejlesztési Terv és ennek operatív programjai rögzítenek.

1.1.2. 2006- és 2007-es törvényi változások a közoktatásban

Az 1993. évi LXXIX. számú közoktatási törvény 2006-2007. évi módosításai átgondolásra készítetik az intézményfenntartók feladat ellátási kötelezettségét.

- A törvény 26 §-a egyértelműen kimondja, hogy az általános iskolának nyolc évfolyama van, e paragrafus azonban új (3) bekezdéssel bővült, egyértelművé téve a tagiskola fogalmát:
„Az alapító okirata szerint nyolc évfolyamnál kevesebb évfolyammal működő általános iskola, másik nyolc évfolyammal működő általános iskola vagy legalább hat évfolyammal működő gimnázium tagiskolájaként látja el feladatait.
E rendelkezések alkalmazásában nyolc évfolyamnál kevesebb évfolyammal működő általános iskolának kell tekinteni azt az iskolát s, amelyekben – az alapító okiratban meghatározottak ellenére – egymást követő két tanítási évben nem indult osztály a hetedik és a nyolcadik évfolyamon”
- A 2006. évi LXXI. törvény mindezeket túl, egy 133. §-al is kiegészítette az oktatási törvényt, mely tartalmazza e szabályozást részletesen.
A fenntartónak 2008. augusztus 31-ig kell gondoskodnia a nyolc évfolyamnál kevesebb évfolyammal működő általános iskolájának tagintézménnyé történő átalakításáról, vagy az általános iskolai feladatok (közoktatási törvényben meghatározottak szerinti) iskolafenntartás nélkül történő megoldásáról. A 7. és 8. évfolyamon indított osztályokat azonban csak akkor lehet figyelembe venni, ha az egyes osztályok tanulói létszáma eléri a maximális osztálylétszám 50 %-át, azaz 15 főt, vagyis a tényleges tanulói létszámot figyelembe véve. A tagintézménnyé történő átalakítás költségvetési évhez igazodva is végrehajtható.
- 2006. évi LXXI. törvény 1 §-a megváltoztatta a közoktatási törvény 8. §-a (3) bekezdését. Ennek értelmében az ötödik évfolyamon első ízben 2008/2009. tanévben az 5. évfolyamon meg kell kezdeni a nem szakrendszerű oktatás bevezetését, kiterjesztve azt a 2008/2009-es tanévben a 6. osztályban is. A nem szakrendszerű oktatás 25-50 % közötti arányának megállapítását a helyi tantervben kell rögzíteni.
Az intézményeknek helyi tantervüket ennek megfelelően 2007. szeptember 30-ig át kell dolgozniuk.
- 2006. évi LXXI. tv. 18 §-a (6) szerint ha az egységes iskola az általános iskola feladatai mellett a gimnázium, a szakközépiskola és a szakiskola feladatai közül legalább egyet

ellát, biztosítani kell a tanuló részére a folyamatos továbbhaladás feltételeit. Ezt pedagógiai programjában rögzítenie kell.

A 8 évfolyamnál kevesebb évfolyammal működő általános iskola – általános iskola és középiskola feladatait ellátó - esetében is alkalmazni kell, ha egységes iskola tagintézményeként működik.

- A közoktatási törvény 85. §-nak (4) bekezdése értelmében az önkormányzati intézkedési terv kötelező tartalmává válik a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseknek.
- 2006. LXXI. tv. 16 §.(5) szerint az országos mérés-értékelés összesített eredményeit az OKM honlapján meg kell jeleníteni.
- 2006. LXXI. tv. 18 §. (5) rendelkezik arról, hogy az intézményeknek az IMIP-ben figyelembe kell venni az országos mérés értékelés eredményeit. A nevelőtestületnek évente értékelni kell a program végrehajtását, a mérés eredményeit – ezeket és a javasolt intézkedéseket megküldeni a fenntartónak. A javasolt intézkedések a fenntartó jóváhagyásával válnak érvényessé. Ezeket nyilvánossá kell tenni.

Amennyiben a mérés, értékelés eredménye az országos átlag alatti szintet mutat, a fenntartó köteles felszólítani az intézmény vezetőjét, hogy készítsen intézkedési tervet, melyben feltárják az okokat amelyek az elmaradáshoz vezettek és meg kell határozni a szükséges intézkedéseket, melyek az eredmény javulásával járnak.

Ha a következő évben is alacsony szintet mutat az eredmény az OKÉV felhívja a fenntartó figyelmét, hogy három hónapon belül készítsen intézkedési tervet, mely az OKÉV jóváhagyásával válik érvényessé.

2007. évi módosítások

- A Kt. 16 § (6) – (8) bekezdéssel bővül:

(6) A közoktatási intézményben a munkáltatói jogok gyakorlása során figyelembe kell venni az intézményi minőségirányítási programban meghatározott szempontok és értékelési rend szerint kialakított teljesítményértékelést.

(7) A helyi önkormányzat, illetve - társulási megállapodás alapján - a többcélú kistérségi társulás a fenntartásában lévő közoktatási intézmények tekintetében - a területi érdekegyeztetés szabályainak megtartásával - munkaerő-gazdálkodási rendszert működtethet. A munkaerő-gazdálkodási rendszer része a munkaerő-gazdálkodási terv és a munkaerő-gazdálkodási nyilvántartás. A munkaerő-gazdálkodási tervben kell meghatározni a létszám-gazdálkodás, a munkaidő kihasználás, a munkaerő közös foglalkoztatásának elveit, meghatározott feladatoknak a pedagógusok állandó helyettesítési rendszer, illetve az utazó szakember hálózat igénybevitelével történő megoldását. A munkaerő-gazdálkodási nyilvántartás tartalmazza az egyes intézmények rendelkezésére álló létszámot és az adott létszám kihasználásával összefüggő adatokat.

(8) A munkaerő-gazdálkodási rendszerbe bevonhatók a nevelő és oktató munkához kapcsolódó nem közoktatási feladatot ellátó intézmények. A munkaerő-gazdálkodás rendszerét a helyi önkormányzatok megállapodás alapján közösen is működtethetik.

- Kt. 35. § (9). A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás a munkaerő-piaci tanácsadással közösen is megszervezhető, együtt is ellátható.
- 53. §. (4) bekezdés kiegészül: napközis, illetve a tanulószobai foglalkozás - egy iskolában - több iskola tanulói részére is megszervezhető. A napközis, illetve a tanulószobai foglalkozás feladatait a kollégiumi foglalkozás keretei között is meg lehet oldani.

- Kt. 82. § (6) – (10)
Ha a nem állami, nem helyi önkormányzati fenntartó az oktatásért felelős miniszterrel kötött közoktatási megállapodás vagy egyoldalú nyilatkozat alapján kiegészítő hozzájárulásra válik jogosulttá, a fenntartásában működő óvoda, általános iskola részt vesz a kötelező felvételt biztosító óvoda, iskola feladatainak ellátásában. A további bekezdésekben részletesen szabályozza a feladatellátás módját.
- Kt. 89 § (9) – (12)
(9) A közoktatási intézményt fenntartó többcélú kistérségi társulás a közoktatással összefüggő döntései előkészítésére közoktatási társulási bizottságot hoz létre.
(10) A közoktatási intézményt fenntartó többcélú kistérségi társulás - az érintett községi, városi önkormányzat kezdeményezésére - a közoktatással összefüggő tevékenységét olyan település tekintetében is elláthatja, amely nem tagja a társulásnak, ennek keretei között megállapodhat különösen az intézményfenntartói jog átvételében, valamint tagintézményt működtethet olyan településen is, amely nem tartozik a többcélú kistérségi társuláshoz.
(11) A (10) bekezdésben meghatározott kérdésekben a társulási tanács határoz.
(12) A hazai és nemzetközi forrásokra kiírt közoktatási célú pályázatokon való részvétel feltétele, hogy az e törvény 89/A. §-ának (5) bekezdése alapján készített intézkedési terv tartalmazza a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket.
- A Kt. 89/B.§ (1) törvénymódosítás lehetővé teszi a szakképzés regionális szintű megszervezését önkéntes társulások létrehozásával.

1.1.3. A Humán Közszolgáltatások Stratégiai Fejlesztési Programja – Dél-dunántúli Régió közoktatás-fejlesztési stratégiája 2007-2013

2006 novemberében elkészült a Dél-dunántúli Regionális Közoktatás-fejlesztési Stratégia (RKFS), mint a közoktatási ágazat Dél-Dunántúlra vonatkozó, alapvetően területfejlesztési jellegű régiós programja az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) 2007-2013. közötti időszakára.

E program célja az oktatási politika hatáskörébe tartozó problémák, jelenségek, intézményrendszerek regionális és ágazati szempontú megközelítése, amely lehetőséget teremt arra, hogy az egyes jelenségek okai, bizonyos összefüggések a területfejlesztés szempontjait figyelembe vevően válhassanak a fejlesztés tárgyává, ezáltal elősegítve a régió jövőképek minél teljesebb megvalósulását.

A *Dél – Dunántúli Regionális Közoktatás-fejlesztési Stratégia* illeszkedik az Európai Unió keretekhez és a magyar kormányzati elképzelésekhez egyaránt. A stratégia kapcsolódik az Oktatási és Kulturális Minisztérium hosszú távú közoktatás-fejlesztési stratégiájában (2005-2015) megfogalmazott eredményességi, minőségi fejlesztési célokhoz, illetve az Új Magyarország Fejlesztési Terv (2007-2013.) ágazatot érintő két legfontosabb Operatív Programjának (TÁMOP, TIOP) cél- és prioritásrendszeréhez.

2006 decemberében széleskörű egyeztetés után a *Regionális Fejlesztési Tanács elfogadta a Humán közszolgáltatások fejlesztése Stratégiai Fejlesztési Programot*, melyet a régió humán közszolgáltatások területén dolgozó szakemberek közreműködésével készítették el, s mely megalapozza a rokon operatív programok keretében megvalósuló ágazati fejlesztéseket.

A régiós ágazati stratégiák a közoktatási infrastruktúra integrált fejlesztését az „Integrált kis- és mikrotérségi humán szolgáltató hálózatok és központjaik” kialakítását tűzi ki célul.

A regionális közoktatás-fejlesztési stratégiák jövőképeinek víziója szerint a régiók közoktatása a tudásgazdaság igényeit kielégíteni képes, innovatív, kompetencia-alapú, minőségelvű rendszer, amelynek fenntartható intézményhálózata mikrotérségi alapon szerveződik, multifunkcionális feladatai révén biztosítja a rendelkezésre álló kapacitásainak minél jobb kihasználását, amelynek irányítását a fenntartók kistérségi szinten szervezett professzionális tanügy-irányítási szervezetek segítségével végzik.

Alapvető elvárások, melyek mindkét dokumentumban megjelennek:

- Olyan alapfokú oktatási rendszer kifejlesztése, amely minőségi oktatási szolgáltatást biztosít a gyermekek számára a lakóhelyükhöz legközelebb eső helyen.
- A kompetencia alapú oktatás és a korszerű pedagógiai módszerek elterjesztése az oktatási intézményekben.
- A halmozottan hátrányos helyzetű, roma és sajátos nevelési igényű gyermekek befogadó iskola, az együttnevelés (integráció) lehetőségének megteremtése, ill. további támogatása.
- A mérési, értékelési, minőségirányítási rendszerek fejlesztése.

Mindkét dokumentumban megjelenik a tagolt, többszintű, a régiótól a mikro-térséig terjedő intézményrendszer oktatásirányítás kialakításának igénye, akár tanügyigazgatási, módszertani, szakmai és szakszolgálati vagy más fejlesztésekről legyen is szó.

Jelentős szerepet kapnak az infrastrukturális fejlesztések mind az óvodák, iskolák építése, fejlesztése, felújítása tekintetében, mind a mikrotérségi központokban kialakítandó multifunkcionális, oktatási funkciót is ellátó közösségi terek kialakításában, illetve az IKT eszközök biztosítása területén.

A humán közszolgáltatások fejlesztésének stratégiai programja az integrált közoktatási hálózatok kialakítását helyezi előtérbe, melyek többcélú intézmények, szakmailag önállóak, jogi-szervezeti szempontból integráltak, a székhelytelepülésen és/vagy más településen levő intézményegységek tartoznak hozzá. De lehetnek önálló intézmények is, amelyek szakmailag együttműködnek olyan módon, hogy a szolgáltatásaikkal kiegészítik egymást.

Az integrált iskolaközpontok fenntartója lehet többcélú kistérségi társulás, városi önkormányzat, vagy települések intézményfenntartó társulása.

Az integrált iskolaközpontok kialakítása során az integráció földrajzi határain belüli intézményeknek fel kell ajánlani az integrációban való részvétel lehetőségét, amit azok el is utasíthatnak, ebben az esetben azonban a szóban forgó intézményekkel szerződéses keretek között szakmai és munkaügyi együttműködést kell kialakítani.

1.2. Fejlesztési források körvonalai

1.2.1. Az ÚMFT operatív programjai

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjai a Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT I.) programban megkezdett fejlesztések, innovációk folytatásának igényével fogalmazódnak meg.

- TÁMOP – Társadalmi Megújulás Operatív Program, mely a tartalmi fejlesztésekre fókuszál.
- TIOP – Társadalmi Infrastruktúra Program, amely az oktatási infrastruktúra fejlesztését célozza.
- ROP – Regionális Operatív Program – infrastruktúra fejlesztésére irányul

Az első kettő tartalmában egymást kiegészítő operatív program „az oktatás eredményességének és hatékonyságának növelése, az egész életen át tartó tanulás feltételeinek megteremtése” célját szem előtt tartva a pedagógiai módszertani innovációk folytatására, kiterjesztésére biztosít lehetőséget, melyek az NFT I.-ben a HEFOP forrásaiból megkezdődtek és kapcsolódnak a helyi Regionális Operatív Programokhoz.

Ennek értelmében továbbra is a prioritások között szerepel:

- *A kompetencia alapú oktatás* széleskörű elterjesztése, a kulcskompetenciák fejlesztésével az egész életen át tartó tanulás megalapozása,
- *Halmozottan hátrányos helyzetű és roma tanulók szegregációjának csökkentése,* oktatási esélyegyenlőségének megteremtése, együttnevelés,
- *Interkulturális nevelés* fejlesztése,
- *Átfogó mérési-értékelési és minőségirányítási rendszer* fejlesztése,
- *Pályaorientációs tevékenység* előtérbe helyezése, karrier tanácsadási és pályakövetési információs rendszer kiépítése, tanácsadási formák korszerűsítése,
- *Pedagógus képzés* megújítása, módszertani kultúra fejlesztése, új tanulásszervezési módok alkalmazása,
- *Új tanulási formák* és lehetőségek elterjesztése (távoktatás, digitális tanulás)
- *Hálózati együttműködés* szerepének növelése, módszerének kialakítása,
- *Az életkorhoz igazadó művelődés támogatása* a képességek és kreativitás fejlesztésére, a közoktatási intézmények *művelődési, szabadidős és szolgáltató* szerepének növelése.

1.2.2. Megyei és egyéb források

Megyei tekintetben elsősorban a Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány pályázatainak forráslehetőséget az intézmények eszközfejlesztésére, illetve az utóbbi időben a tartalmi fejlesztések támogatására. Szerepet kap a pedagógus képzés-továbbképzés, illetve ezen területen az intézmények közötti együttműködés is.

Bevonat az elkövetkező időszakban a régióban és térségben működő vállalkozások, pénzintézetek és vállalatok támogatása a szakképzés átalakításában, ill. vállalkozói kompetencia fejlesztésében.

Tempus közalapítvány

A pályázat támogatja az iskolai együttműködéseket, tanártovábbképzéseket, tanulmányutakon való részvételt nyelvvoktatást.

Socrates program
Leonardo da Vinci program
Pestalozzi program
Világ-Nyelv program

Célja az idegennyelv-tudás fejlesztése és a nyelvvoktatás támogatása.

Útravaló ösztöndíj program

Célja a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének támogatása, tehetséggondozás.

Út a középiskolába
Út az érettségire
Út a szakmához
Út a tudományhoz

1.3. Esélyegyenlőség: halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyerekek

A halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók tekintetében a regionális közoktatás fejlesztés stratégia prioritása között is szerepel az együttnevelés, a befogadó oktatási rendszer feltételeinek megteremtése és folyamatos fejlesztése. E nevelési, oktatási gyakorlat minél szélesebb körű elterjesztése kiemelt jelentőséggel bír, mind a hátrányos helyzetű, mind a sajátos nevelési igényű gyermekek, de a többi gyermek, vonatkozásában is. A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek esélyeit, hátrányos megkülönböztetésüket a társadalmi környezet alakítja. A megkülönböztetés felszámolását a társadalmi tolerancia erősítésével, az ágazaton kívülről is szükséges támogatni. Egyszerre kell tiszteletben tartani a diszkrimináció tilalmát és elő kell mozdítani az érintett csoportok esélyteremtését. Az oktatáson belül elsődleges a közoktatásban dolgozók befogadó-elfogadó szemléletének kialakulása, a változás elősegítése, a pedagógusok módszertani kultúrájának megerősítésével és az inkluzív pedagógiai gyakorlat megvalósításához szükséges kompetenciák megszerzhetőségének biztosításával.

Fejlesztési irányok az óvodák speciálpedagógiai feladatellátására vonatkozóan

A jelenlegi integrációs gyakorlatból kiindulva - Hunyadi utcai Óvoda, a Belvárosi Óvoda, a Körtvélyesi Óvoda alaptevékenysége alapító okirattal deklarálva kibővült a többi gyermekkel együtt nevelhető **sajátos nevelési igényű gyermekek** óvodai nevelésével - törekedni kell az inkluzív pedagógiai praxis kialakítására. A fentiek alapján biztosítani kell hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek, amennyiben állapotuk ezt lehetővé teszi, kortársaikkal közösen, egy intézményben - a szükséges többlet segítséget megkapva - vegyenek részt az óvodai nevelés folyamatában. Az esélyegyenlőség biztosítása vagyis az inkluzív gyakorlat kialakulása érdekében minden óvoda alapító okiratában szerepeltetni kell a sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelését és biztosítani a szükséges személyi, tárgyi feltételeket. Nélkülözhetetlen, hogy az érintett intézmények a nevelési programjaikat a Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelésének, iskolai oktatásának irányelvéről szóló 2/2005. (III.1.) OM rendeletnek megfelelően módosítsák.

A prevenció és differenciált fejlesztést támogató korai diagnosztikus és terápiás óvodai gyakorlat bevezetése.

A gyógypedagógiai, speciál-pedagógiai kompetenciák befogadó óvodai pedagógiai praxisába történő delegálásának támogatása. (gyógypedagógia képzettséget célzó beiskolázás, és vagy utazó szolgáltatás biztosításával)

A **halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek** integrált óvodai nevelése az intézményi deszegregációs intézkedések – intézmények közötti „optimális” létszamarányok kialakítása – és a minőségi oktatási nevelési és fejlesztési szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítását jelenti. A halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek inkluzív nevelését célzó pedagógiai fejlesztéseknek elsősorban az óvoda-iskola átmenetre, és prevenció célú differenciált fejlesztésre kell vonatkozniuk.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek oktatását-nevelését támogató szociális intézkedés biztosítása. (kötelező óvodai felvétel, (3 éves kortól) és ingyenes étkezés: biztosítása az óvodákban:

Az esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő „egyszeri” állami támogatások igénylése a jogosult óvodák ha a körzetében élő, 3 éves HHH gyermekek legalább 70%-a részt vesz az óvodai nevelésben, az óvodában a HHH gyermekek aránya eléri a 15%-ot az óvoda a miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program szerinti foglalkoztatást biztosít.

Adaptív környezet kialakítása, fejlesztő eszközök beszerzése.

A szociális helyzetből fakadó hátrányok enyhítését célzó tevékenységek kialakítása.

A célcsoport óvodai beiratását és a hiányzás minimalizálását elősegítő fejlesztések támogatása.

Az óvoda-iskola átmenet támogatása humán erőforrások fejlesztésével.

A kompetenciaalapú óvodai nevelés elterjesztése.

Az együttnevelés: sajátos nevelési igényű tanulók többségi intézményben történő oktatása-nevelése

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Sz. 86. § (1) – (2) bekezdései szerint a községi, városi, a fővárosi és a megyei jogú városi önkormányzat köteles gondoskodni a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátásáról is, amennyiben azok a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhetők, oktathatók.

Az **együttnevelés** társadalmi feltételeit kistérségi szinten a fogyatékosok társadalmi elfogadása, az elfogadó-befogadó szemlélet kiterjesztése teremti meg. Elsődleges feladat az együttnevelés, majd az inkluzív gyakorlat kialakítása. Az integráció szintjében bekövetkező minőségi különbség a *fogadás (integráció, együttnevelés)* és a *befogadás (inkluzió)* kifejezésekkel értelmezhető. Az inkluzió az iskola környezet; tananyag, módszerek, eszközök, értékelés, tárgyi feltételek átalakulását, hozzáigazodását jelenti a különleges gondozás igényeihez. A hatályos közoktatási törvény serkenti a sajátos nevelési igényű

tanulókat, fogadó iskolákat a többletfeladat vállalására és kompenzálja az együttnevelésből származó nehézségeket: serkenti a sajátos nevelési igényű tanulókat, fogadó iskolákat a többletfeladat vállalására és kompenzálja az együttnevelésből származó nehézségeket: a sajátos nevelési igényű tanulót az együttnevelés a társadalmi integrálódás felé vezeti, ugyanakkor ép tanulók az együttnevelődés során egész életükre kiható, meghatározó humán értékek és viszonylatok kifejlődésével, elfogadásával és felértékelésével gazdagodnak.

Az együttnevelés sajátos pedagógiai feladatainak megoldásához nélkülözhetetlen a személyi feltételek biztosítása. A többségi iskolák úgyszintén részt vehetnek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában, nevelésében, ha nincs a tanulók fogyatékoságának megfelelő szakos gyógypedagógus alkalmazottjuk. Erre a közoktatási törvény lehetőséget ad. Legoptimálisabb a gyógypedagógus foglalkoztatása, mert megoldja a sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges rehabilitációs, fejlesztési feladatát is. Az együttnevelési gyakorlat napjainkban több magvalósítási módot is mutat. Az egyik megoldás az, hogy több közeli iskola, illetve több kistérségi „tart el” egy gyógypedagógust. A tanulásban akadályozott tanulókat oktató, nevelő általános iskola is delegálhat szakembert az együttnevelési feladatok ellátására óraadó tanárt és/vagy a speciális fejlesztő munkára. Pedagógiai szakszolgáltatás is biztosíthatja a személyi feltételeket utazó tanári támogatás keretében.

Az együttnevelés törvényi előírásainak betartása kötelezettség. A befogadó iskola alapító okiratában szerepelnie kell a feladat sérülés specifikus megjelölésének. A helyi pedagógiai programban szintén érvényesíteni kell a rehabilitációs, fejlesztési szempontokat és a helyi tantervnek tartalmaznia kell a fogyatékoság típusa szerinti korrektív kompenzatív differenciált, terápiás fejlesztés célját, anyagát, a speciális tartalmakat, a többszintű feladatadás lehetőségét és a követelményeket, érintő változtatásokat.

Lényeges változás tapasztalható a sajátos nevelési igényű tanulók ellátási gyakorlatában. A delegálási protokoll megváltozásának célja, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek valóban az állapotuknak, helyzetüknek megfelelő foglalkoztatást, oktatást kapják, ezért a törvénymódosítás szigorítja ezeket, a tanulóknak a vizsgálatát, a besorolási feltételeiket, és konkrétan meghatározza az ellátásukban közreműködő szervezetek feladatait is. Az óvodák, iskolák, kollégiumok szerepe például növekedni fog: a módosítás szerint elsősorban ezen intézmények felelnek azért, hogy a náluk lévő sajátos nevelési igényű gyerekeknek megszervezzék a megfelelő foglalkozásokat

A Hosszúhetényben működő. gyógypedagógiai csoportok deszegregációs prognózisa

Évfolyam	Létszám	A z általános iskolai tanulmányok befejezésének éve
Előkészítő	1	2015
1.	2	2014
2	5	2013
3	1	2012
4	-	-
5	6	2011
6	5	2010
7	3	2009
8	-	
Összesen:	23	2015

Az együttnevelésben átmenetként még meglévő gyógypedagógiai csoportok csak Hosszúhetényben működnek. A gyógypedagógiai csoportban tanulók szakértői véleményében „szegregált nevelés” delegáció szerepel, így a speciál-pedagógiai tagozatban történő „részben integrált” oktatásuk-nevelésük törvényes és szakszerű. Az intézményi adatok azonban a már említett tudatos és tervszerű deszegregációs törekvést tükrözik. Azoknál a tanulóknál ahol a szakértői vélemény ezt lehetővé teszi, megvalósul az együttnevelés. Jelenleg **18 fő** sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt együttnevelésben.

Fejlesztési feladatok

A sajátos nevelési igényű tanulók befogadása érdekében a nevelőtestület szemléletformálását és szakmai felkészítését célzó tevékenységek támogatása. A „saját élményű” programelemek, a rendszeres és pontos szakmai információk biztosításával, a példák modellek és „jó gyakorlatok”, eredményeik bemutatásával, valamint ventillációs célú csoportos és egyéni konzultációs lehetőségekkel.

Megfelelő szakember-ellátottság kialakítása. Sérülés specifikus speciál-pedagógiai praxis biztosítása.

A sérült gyermek sajátos igényeinek megfelelő adaptált környezet biztosítása. Az inklúzióhoz kapcsolódó eszközrendszer-fejlesztés praxisának kialakítása

Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására. (Kistérségi képzések, szakmai napok, az együttnevelés tartalmi és módszertani elemeit bemutató képzéseken)

A prevenció és differenciált fejlesztést támogató diagnosztikus és terápiás gyakorlat bevezetése.

Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása.

Lehetőség nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló szakmaközi együttműködésben szervezett tevékenységek kialakítására, amely állandó konzultációt biztosít a pedagógusok és gyógypedagógusok között, illetve lehetőséget teremt az együttnevelést támogató szakszolgáltatás igénybe vételére.

Az inklúziós jó gyakorlatok –korai prevenció célú diagnosztikus szűrés és fejlesztés gyakorlatának bevezetése, a kéttanáros pedagógiai modell gyakorlati alkalmazása - adaptálásának módszertani támogatása. (bemutató órák, szakmai napok, és tapasztalatcserék). Kompetencia alapú programcsomagok alkalmazása az együttnevelésben.

Komplex szolgáltatási rendszer kialakulása az integrációs (együttnevelési) folyamat valamennyi résztvevőjének támogatására sokoldalú intézményi együttműködés megvalósulásával.

A Hosszúhetényben működő gyógypedagógiai csoportok adatai alapján - amennyiben nem történik további „szegregált nevelést „igénylő delegálás - 2015-ben prognosztizálható **a teljes deszegregáció.**

Együttműködő, társadalmi kapcsolatrendszer kiépítése és működtetése.

Integráció: hátrányos és/vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elfogadó-befogadó oktatása, nevelése

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tekintetében elsődleges cél a közvetlen hátrányforrások hatásainak csökkentése. A hátrányos helyzetű tanulók szegregációjának megfékezését és integrált oktatásuk támogatását szolgálja. Célja a lemorzsolódásuk csökkentése, az esélyteremtés, az aktív tanulásra nevelés, gyakorlatias, élményalapú oktatás megteremtése, iskolai pályafutásuk nyomon követése, rugalmas, egyénre szabott tanulási utak segítése, sikertelenség esetén a második esélyt nyújtó iskolákba juttatás. Kötelező elemként a deszegregációs program a Ktv. 66. §-a beiskolázási körzetek, átalakítását írja elő az esélyegyenlőség megvalósíthatósága érdekében. A törvény módosítása kötelez arra, hogy az egymással határos iskolák kötelező felvételt nyújtó beiskolázási körzetét úgy kell átalakítani, hogy ne jöjjön létre szegregáció a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körében. Az egymással határos felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az adott körzetben felvehető összes tanköteles tanulóhoz viszonyított aránya az egyes körzetekben egymáshoz viszonyítva legfeljebb huszonöt százalékban térjen el.

Fejlesztési feladatok

A diszkrimináció-mentességet biztosító oktatási gyakorlatok elterjesztése, beépülése a mindennapi gyakorlatba. Segítő, támogató szemlélet, elfogadás, tolerancia, az előítéletektől való mentesség biztosítása.

Befogadó környezet és elfogadó közösség kialakulásának támogatása.

Ingyenes étkezés: biztosítása 1-4. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermekeknek.

Ingyenes tankönyvellátás: nappali rendszerű oktatásban résztvevő tanulók részére.

Útravaló ösztöndíj- mentor programokba való bekapcsolódás lehetőségeinek támogatása.

A pedagógiai kompetenciákkal és eszközökkel történő hátránykompenzálás pedagógiai gyakorlatának kialakítása.(bemeneti mérési protokoll kialakítása, differenciálás, egyéni fejlesztés, pozitív diszkriminációk alkalmazása valamint idő, módszer és eszköz biztosítása a szociális tanulásra.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat nevelő intézmények esetében képesség-kibontakoztató vagy integrációs támogatás felvételét biztosító adatkezelési gyakorlat kialakítása a jegyzői nyilatkozat elkészítése, és ezek igazoló dokumentumok intézményekhez való eljuttatásának támogatása. 8 (szülők tájékoztatása, meggyőzése)

Az intézmények integrációs programjait megvalósító komplex intézményi struktúra fejlesztése. (IP menedzsment, fejlesztő, környezeti és szolgáltató csoportok)

Az intézményi integráció szakmai követelményeinek megfelelő dokumentációs rendszer elkészítése. (adatgyűjtési,- kezelési praxis, intézményi IP alapú önértékelés, a támogatás igényléséhez kapcsolódó szakmai háttéranyagok, beiskolázási terv, kompetencia-térkép, erőforrás-leltár).

Az integrációs program eszközrendszerének intézmény specifikus kialakítása. (kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek bevezetése, az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek biztosítása, választott módszertani elemek alkalmazása, műhelymunka és a tanári együttműködés létrehozása, a háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközeinek kidolgozása, multikulturális tartalmak adaptációja, valamint a továbbhaladás feltételeinek biztosítása).

A kisebbségi kultúráról szóló tananyag elérhetővé tétele. Multikulturális tananyagtartalmak közvetítésének támogatása.

Együttműködő, társadalmi kapcsolatrendszer kiépítése és működtetése. A civil közösségekkel, a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal való együttműködés kialakítása.

Intézményen belüli és intézményközi - kistérségi- szakmai műhelyek, fejlesztő csoportok kialakítása, működtetésének támogatása.

II. Szakmai megújulás a kistérségekben

1. Eredményesség a szakmai fejlesztési pályázatokban

1.1.1 Óvoda

I. sz. Óvodai Körzet – Sporttábor, sportprogramok szervezése a gyermekek számára. Német nyelv, óvodai szakmai napok lebonyolítása, Erdei óvoda, Kompetencia alapú oktatás megismerése, óvodai programcsomag

II. sz. Óvodai Körzet – Mozgásfejlesztés szakmai programja, Kompetencia alapú oktatás megismerése, óvodai programcsomag

III. sz. Óvodai Körzet – „Kincsünk az intézmény” környezetvédelmi szakmai program, Zöld óvoda program, , Kompetencia alapú oktatás megismerése, óvodai programcsomag,

A szakmai igényességet, az önképzés fontosságát mutatja a **munkaközösségek** létrejötte, melyek jellemzően a helyi nevelési programok kiegészítőjeként, vagy az egyes hiány területek erősítésére jöttek létre.

A **kompetencia alapú oktatás** terén minden óvoda ismeri a program koncepcióját, magas számban kapcsolódtak be az akkreditált képzésekbe is. Az **integrált** nevelést, mint alapvető fejlesztési lehetőséget az intézmények elismerik és alkalmazzák.

<i>Intézmény megnevezése</i>	<i>Kompetencia alapú oktatás – óvodai program .akkreditált továbbképzés</i>	<i>Munkaközösség az óvodában</i>
I. Szászvári K. Gy. Ált. Műv. Közp. Hársvirág Ó. Mázai Óvoda	- -	-
II. Napköziotthonos Óvoda Szalatnak	-	-
III. Magyaregregy Óvoda	1 fő	-
IV. Óvoda Magyarszék Liget tagóvoda Magyarhertelend tagóvoda	1 fő 1 fő -	- - -
V. Bikal-Egyházaskozár Alapf.Közokt.Int. Társ. Egyházaskozár Nagyhajmás telephely Bikal tagintézmény	- - -	- - -
Komlói I. sz. Óvodai Körzet Szilvási Óvoda Felsőszilvási Óvoda: tagint. Hunyadi u. Óvoda: tagint.	2 fő - 1 fő	Testnevelés, környezetvédelem, fejlesztő, báb Német, anyanyelvi nevelés
Komlói II. Óvodai Körzet Tomba Mihály u. Óvoda Mecsekjánosi Óvoda: tagint. Belvárosi Óvoda: tagint	5 fő 1 fő 4 fő	Kismesterségek, differenciálás, báb
Komlói III. Óvodai Körzet Sallai utcai Óvoda Gesztenyési Óv. tagint. Körtvélyesi Óv. tagint.	2 fő - 3 fő	Szakmai módszertani, vizuális
Hosszúhetény Zengő Ó. Kindergarten Zengő	-	-

1.1.2. Iskola

Az intézmények infrastruktúrájuk fejlesztése, eszközeik bővítése, kiegészítése érdekében egyre jobban rákényszerülnek pályázatok készítésére.

Az elmúlt években sokat segített Baranya Közoktatásának Fejlesztéséért Közalapítvány. Azon iskolák, akik eredményesen pályáztak, többé-kevésbé megfelelnek a kötelező eszközjegyzékben előírtaknak. A pályázatok eredményeként padok, székek cseréje, szemléltető eszközök, nyelvi labor, informatikai, könyvtári fejlesztés valósult meg.

A pályázatok másik csoportja a szakmai tevékenységet támogatja, mint hangszerbeszerzés (Szászáváron), Socrates nyelvi program (Egyházaskozárban) nemzetiségi oktatás, cserekapcsolatok (Komló Kenderfőlt, Kodály, Hosszúhetény).

A gyerekek táboroztatását, erdei iskolai programot, sporttevékenységet szolgáló pályázatok (Magyarszék, Hosszúhetény, Komló Gagarin) is kedveltek.

Új lehetőség volt az ÖKO iskola cím elnyerésére (Komló Felsőszilvás, Hosszúhetény), valamint az egészségtudatos magatartás kialakítására.

Figyelmet fordítanak az iskolák a továbbtanulni készülő gyermekek támogatási lehetőségének felkutatására is (Útravaló program, Út a középiskolába – Magyarszék, Hosszúhetény).

Az intézmények belső programjaik sikeres megvalósítására is pályáztak (Komló Gagarin, Szászávár).

2.2. A pedagógiai munka megújításának szükségessége és lehetséges irányai a kistérség iskoláiban

Szervezeti (vezetői) feladatok:

- A teljes tantestületek (többszöri, folyamatos) tájékoztatása a kompetencia alapú oktatás szemléletmódjáról, lehetőségeiről – szükség szerint szakemberek bevonásával
- Az egyéni felelősség kialakítása a tantestület tagjaiban, - a kitűzött célok teljesítésének tényleges(!) ellenőrzése
- A tantestület egészének bevonása a kompetencia alapú fejlesztést célzó tervező munkába (kisebb tantárgy-közi teamekkel)
- Részletes intézkedési terv készítése (cél, felelős, határidő)
- A kompetencia alapú oktatás tartalmi kérdéseinek megvitatása a teljes tantestülettel (folyamatos elemző és értékelő munka a tanterv és a napi gyakorlat viszonyáról)
- Számon kérhető, mérhető mutatókat (indikátorokat) rendelni a pedagógiai tevékenységekhez
- A pedagógus teljesítmény értékelési rendszerben külön szempontként jelenjen meg a kompetencia alapú oktatás területén elért eredmény
- A továbbképzési terv módosítása a kompetencia alapú oktatás elvárásainak megfelelően
- Az óvoda nevelési gyakorlatának, tevékenységének megismertetése a tanítókkal (óvoda-iskola átmenet megkönnyítése)

Szakmai feladatok:

- A szülők tájékoztatása a „hagyományos” és a kompetencia alapú szemléletmód előnyeiről
- A mérések eredményeinek szakszerű elemzése, következtetések levonása, az eredmények visszacsatolása - nemcsak a magyar és matematika tanároknak
- Az országos mérésről készült CD-k részletes feldolgozása, szakmai összegzés készítése az eredményekről, konkrét javaslatok megfogalmazása a továbblépéshez
- Az országos mérések adatlapjainak (telephelyi, ill. szülői kérdőív) kitöltésekor több figyelmet fordítani a tanulók családi hátterére, az abból következő feladatokra
- A tantárgyak közötti együttműködés, a NAT-ban megjelölt kiemelt fejlesztési feladatok, tartalmak meghatározása fejlesztési szakaszonként
- A munkaközösségek rendszeres találkozója, tartalmi kérdések, együttműködési lehetőségek megtervezése
- Óralátogatásokkal az egyéni kezdeményezések, kísérletek, innovációk megismertetése a tantestület tagjaival
- A tantestület megismertetése a korszerű tanulásszervezési módszerekkel (kooperatív, differenciálás, projekt módszer(ek) lehetőségeivel, előnyeivel – hátrányaival /mire jó, mire nem jó?/)
- Az egységes alapokra épülő differenciálás lehetőségeinek alkalmazása
- Az egyéni elképzelések, problémák rendszeres megvitatása, kezelése
- Feljegyzés készítése az előrehaladás egyes állomásairól (munkaközösségi megbeszélések rövid összefoglalása)
- Az eltérő készség szintű tanulókat legalább három differenciált csoportban fejleszteni, az egyéni fejlesztés további lehetőségeit is figyelembe véve (fejlesztési terv)
- Tanulási esélyegyenlőség érvényesítése
- A nem szakrendszerű oktatás bevezetése – a tevékenykedtető oktatás megszervezése

2.3. Javaslatok a pedagógia munka megújításában résztvevő lehetséges partnerekre és tevékenységekre: szakszolgálat szakmai szolgáltatás

Szakszolgálat

A Pedagógiai Szakszolgálatok esetében a Baranya Megyei Önkormányzat 147/2005. (XI. 17.) Közgyűlési határozatára alapozva javasoljuk, hogy azokra a szakszolgálati feladatokra kössön a kistérség együttműködési megállapodást, amelyeket saját intézmény működtetésével, illetve intézmény fenntartó társulás keretében nem lát el. Így

- a **korai fejlesztés** és gyógypedagógiai tanácsadás esetében az értelmi fogyatékosok korai fejlesztésére a kistérség területén működő Baranya Megyei Önkormányzat Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája és Kollégiumával a testi, érzékszervi, a beszéd fogyatékos és autista, valamint a halmozott fogyatékosok és a megismerő funkciók és/vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, vagy vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdők esetében a Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálatok és Szakmai Szolgáltatások Központjával történő megállapodás lenne indokolt.

- **Fejlesztő felkészítés, fejlesztő iskolai oktatás** a súlyos, halmozottan sérült, tanköteles korú gyermekek számára teszi lehetővé a tankötelezettség teljesítését. A kistérségben élő súlyos és halmozottan fogyatékos gyermekek tankötelezettségüket szintén a Baranya Megyei Önkormányzat fenntartásában működő Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálatok és Szakmai Szolgáltatások Központjának Egységes Pedagógiai Szakszolgálatában teljesíthetik,

illetve nem önkormányzati fenntartású intézményekben. Ebben az esetben is célszerű a közoktatási együttműködés erősítése.

- A közoktatásban fontos feladatként jelentkezik a **pályorientáció, a pályaválasztási tanácsadás** a Baranyai Pedagógiai Szakszolgálatok és Szakmai Szolgáltatások Központjának Pályaválasztási Tanácsadójával való szolgáltatási együttműködés szorosabbá tétele szükséges. A sajátos nevelési igényű tanulóknak nyújtandó pályaválasztási tanácsadást a Baranya Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság végezze a törvényi kötelezettségéből kiindulónan.

- A **nevelési tanácsadás** feltételeit javítani kell. A nevelési tanácsadás rendszerének hatékony működtetése a 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet 1. sz. mellékletében meghatározottak alapján a kötelezően foglalkoztatottak létszámának elérésével képzelhető el, azaz törekedni kellene minimum két gyógypedagógus, és fejlesztő pedagógusok foglalkoztatására. Ez azért is szükséges, mert a közoktatási törvény a nevelési tanácsadók szerepkörét újrafogalmazza, új típusú feladatokat határoz meg, így a megismerő funkciók és/vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdők fejlesztésével kapcsolatos teendőket, ellenőrzési feladatok végzését, szakmai segítségnyújtást, intézkedési javaslatok készítését és iskolai, pszichológiai szolgáltatás nyújtását.

A sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésének, együttoktatásának megvalósítása kiemelt feladatként jelentkezik a kistérségben, amennyire lehet ebben a megfelelő kompetenciával humán erőforrással jelentkező intézmények játszanak kedvező szerepet.

- Az adatok alapján kezdeményező szerepet vállalhatna az Egyházaskozár és Hosszúhetény Általános Iskolája, valamint a komlói Gagarin Általános Iskola.
- Intézményközi munkaközösség létrehozása lenne indokolt az együttnevelést felvállaló intézmények speciális végzettségű szakembereinek részvételével, a Baranya Megyei Önkormányzat fenntartásában működő Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, illetve Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, valamint a Szakmai Szolgáltatást nyújtó intézményének szakmai támogatásával. Az inklúziót támogató programcsomagok adaptációjával, a jó gyakorlatok megismerésével, elterjesztésével magas szinten valósítható meg az együttnevelés, az inklúzió.
- Lényeges az együttnevelés, az inklúzió megvalósítása érdekében a Baranyai Pedagógiai Szakszolgálatok és Szakmai Szolgáltatások Központjának, valamint a Baranyai Megyei Önkormányzat Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája és Kollégiumának bevonásával az utazó tanári ellátás megszervezése, a rehabilitációs foglalkozások biztosításának érdekében.

Szakmai szolgáltatás

A komlói kistérség intézményei a Baranya Megyei Önkormányzat által fenntartott szakmai szolgáltató szakmai segítségét veszik igénybe.

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Intézkedési Tervében javaslat született a létrehozandó Integrált Iskolaközpontban szakmai szolgáltatói feladatok felvállalására is, nevezetesen a tanulmányi és tehetséggondozó versenyek kistérségi szintű szervezésére, rendezésére.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 36. §-ában meghatározott szakmai szolgáltatói feladatok ellátása nem célszerű új intézmény létrehozásával, hanem a kistérség igényeinek feltérképezése után a megyei szolgáltatóval célszerű az említett feladatok ellátására együttműködési szerződést kötni, illetve egy-egy feladat ellátására szerződni.

A kistérség intézményeiben nagyrészt vállalták a német nemzetiségi nyelv oktatását, e terület gondozása érdekében az illetékes e feladatra specializálódott szolgáltató segítségét célszerű igénybe venni.

A szakmai szolgáltatás feladata a 2.6. fejezetben részletesen megtalálható.

A Kt. 89/A. §. (9). bekezdése a közoktatási intézményt fenntartó többcélú kistérségi társulás a közoktatással összefüggő döntései előkészítésére közoktatási társulási bizottság létrehozásáról rendelkezik. Ugyancsak elősegítené a kistérség intézményei tanügyigazgatási feladatai, szakmai együttműködése, koordinálása érdekében függetlenített oktatási referens alkalmazása.

2.4. Javaslat a közoktatási feladatellátás minőségirányításának kialakítására

A minőségirányítási rendszer kialakításával cél a komlói kistérségben, hogy az óvodák/iskolák minőségi szolgáltatást nyújtsanak folyamatosan és panaszmentesen partnereiknek. Azt és olyan mennyiségű szolgáltatásokat, amit nevelési/pedagógiai programjaikban ígérnek.

A minőségirányítási rendszer kiépítésének elvei:

- Az intézményekben a partneri igényekre épülő folyamatos fejlesztés érvényesülése.
- Folyamatos szabályozás, folyamatmenedzselés kialakítása (kulcsfontosságú folyamatok meghatározása), amelyek sikerre viszik az intézmény céljainak megvalósulását.
- Az intézmények szervezetfejlesztő tevékenységének támogatása az önértékelés erősítésével.
- Az intézmények feladatainak egyeztetése, összehangolása a kistérségi elvárások alapján.

A komlói kistérség intézményei részben szakértői segítséggel a Comenius I. modell (partnerközpontú működés) kialakításában, részben intézményben önállóan saját, illetve szakmai szolgáltató által kidolgozott eszközrendszer, vagy szakirodalom segítségével dolgozták ki a minőségirányítási rendszerüket.

A kistérségben ajánlott az egységes minőségirányítási rendszer kialakítása intézményi, iskolaközponti, fenntartói szinten.

A közoktatási intézmények minőségpolitikai célja: az intézmények feladatainak hatékony, törvényes szakszerű végrehajtása tevékenységük folyamatos javítása, fejlesztése.

Az intézményi minőségirányítási program legfontosabb feladata a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési, értékelési feladatok végrehajtása.

Fejlesztési feladatok:

- Új típusú kapcsolat kialakítása a partnerekkel.
- Mérési rendszer kialakítása intézményi és kistérségi szinten.
- Kulcsfolyamatok szabályozása.
- Intézményi, mikro-központi marketing tevékenység meghatározása, működtetése.
- Belső információs rendszer megújítása.
- Dokumentációs rendszer célirányos átalakítása.
- Intézményközi kapcsolatok tartalmának, működési rendjének kialakítása.

Forrás: Vopaleczky György: Minőségbiztosítás és programfejlesztés a kollégiumban (Békés Megyei Humán Fejlesztési és Információs Központ, Békéscsaba- 2001.)

2.5. Közös irányelvek a külső értékelések számára (fenntartói értékelés)

- Az óvodai nevelési programok feladatrendszere és komplex foglalkozási rendszere alapján az éves feladatok számbavétele (csoport fejlettségi szintje, kompetenciák képességfejlesztési feladatok kijelölése).
- A differenciált fejlesztés, egyéni bánásmód, esélyegyenlőség valamint a kistérségi célok, feladatok összehangolása a mikro- és makro környezeti elvárásokhoz közelítése.
- A jó gyakorlat megőrzése – jeles napok, hagyományápolás, egészséges életmódra nevelés támogatása, nemzeti, etnikai kisebbségi nevelés erősítése- az értékek közvetítésében vállal elsődleges szerepet.
- Nevelési/Pedagógiai Programok megvalósulásának vizsgálata: a gyermekek, tanulók fejlődésének tükrében (nevelés, kompetenciák).
- Az esélyegyenlőség, hátránykompenzálás, tehetségfejlesztés érdekében végzett tanórai és tanórán kívüli tevékenységek körének célszerű hasznosulása a mikro-térségeken.
- Mikro-térségekben a hagyományok ápolása, lehetőségek kihasználása a személyiségfejlesztés szolgálatában (nemzetiségi kultúra, környezeti nevelés, egészségnevelés).

2.6. Közös irányelvek a kistérségi minőségbiztosítás számára

- A stratégiai tervezésben hosszú távon, dokumentáltan határozzák meg a fejlesztési feladatokat, új stratégia felállításához a nevelőtestülettel való egyeztetés után történik döntés.
- A hatékony együttműködés érdekében a kommunikáció, információáramlás megtervezett, a kommunikáció folyamatában megtörténik a felelősök meghatározása, kijelölése a megváltozott intézményrendszer struktúrájához alkalmazkodva.
- A minőségfejlesztő csoportok, támogató szervezetek az intézményfejlesztések érdekében a végrehajtást ellenőrzik – értékelik koordinálva, egyeztetve a jogos igényeket.
- A szabályozás célja, hogy a partneri igények kielégítése olyan tevékenységekkel történjék, amelyek segítik az óvodáskorú gyermekek sokoldalú fejlődését. Az egységes mérési – értékelési rendszer, eredményeinek összevetése a gyakorlati teljesülés alapja.
- Az eredményekre épített intézkedési tervek elkészítésekor az egységes fejlesztési elvek összehangoltan legyenek meghatározva.

- A vezetés biztosítja, hogy a komlói kistérség szakmai koncepciójának, folyamatainak fejlesztésében, javításában résztvevők megfelelő információval, tudással rendelkezzenek, az egyének továbbfejlődésének lehetősége adott legyen.
- Az önkormányzati minőségirányítási programban meghatározott elvárások a partnerek igényei és az intézmények lehetőségeik alapján tevékenységüket folyamatosan fejlesztik.
- A kistérség kialakítja mérési-értékelési rendszerét.
- Szakmai együttműködések támogatja a jó gyakorlatok megismertetésével.
- A kistérség intézményei továbbképzéseken, belső szakmai felkészítéseken megismerkednek a kompetencia alapú oktatás elméleti és gyakorlati kérdéseivel.

III. Építészeti, műszaki fejlesztések, berendezések, járművek

1. Bölcsődei, óvodai fejlesztések

Az intézmények számára a legfontosabb, napi működést segítő fejlesztések a belső korszerűsítés által lettek megjelölve. Az állagmegóvás, a gyermekek és az óvodában dolgozó felnőttek komfortérzetét, a kellemes, balesetmentes környezet lehetőségét biztosítja. A műszaki színvonal emelése, a fejlesztés lehetősége az előírásoknak megfelelő épület fenntartását eredményezi.

<i>Intézmény megnevezése</i>	<i>Az óvodákban a napi működést, hatékonyságot segítő, megvalósítható fejlesztések,</i>
I. Szászvári K. Gy. Ált. Műv. Közp.Hársvirág Ó. Mázai Óvoda	Fűtőkorszerűsítés, nyílászárók cseréje, akadálymentesítés, nevelői szoba kialakítása Állagmegóvás
II. Napköziotthonos Óvoda Szalatnak	Belső felújítás, beázás megszüntetése, fedett terasz létrehozása
III. Magyaregregy Óv.	Állagmegóvás
IV. Óvoda Magyarszék Liget tagóvoda Magyarhertelend tagóv.	Belső korszerűsítés Külső tatarozás, műszaki színvonal Állagmegóvás
V. Bikal-Egyházaskozár Alapf.Közokt.Int. Társ. Egyházaskozár Nagyhajmás telephely Bikal tagintézmény	Mosdók korszerűsítése Belső korszerűsítés, állagmegóvás Állagmegóvás
Komlói I. sz. Óvodai Körzet Szilvási Óvoda Felsőszilvási Óvoda: tagint. Hunyadi u. Óvoda: tagint. Szilvási Bölcsőde	Nyílászárók cseréje, gyermekmosdók felújítása, belső felújítás, tetőszigetelés, vízvezetékrendszer felújítása Állagmegóvás, udvar baleset-mentesítése Belső felújítás, nyílászárók cseréje, külső tatarozás, vizesblokkok felújítása Külső tatarozás, belső felújítás, vízvezeték-rendszer cseréje, udvar balesetmentesítése
Komlói II. Óvodai Körzet Tompa Mihály u. Óvoda Mecsekjános Óvoda: tagint. Belvárosi Óvoda: tagint	Külső tatarozás, udvar felújítása, konyha korszerűsítése, tornaterem kialakítása Akadálymentesítés Külső tatarozás, belső korszerűsítés, műszaki színvonal, akadálymentesítés
Komlói III. Óvodai Körzet Sallai utcai Óvoda Gesztenyési Óv. tagint. Körtvélyesi Óv. tagint.	Belső felújítás, padlócsere, tornaterem kialakítás Akadálymentesítés, lépcső átépítése Akadálymentesítés, nyílászárók cseréje, állagmegóvás
Hosszúhetény Zengő Ó. Kindergarten Zengő	Külső tatarozás, belső felújítás, műszaki színvonal, akadálymentesítés

Forrás: Az intézményi adatszolgáltatás alapján (2007)

2. Általános iskolai fejlesztések

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Kistérségi Közoktatási Intézkedési Tervében meghatározott teljes intézményi felújítás szükséges két intézményben, a komlói Gagarin Általános Iskolában, illetve a szászvári Kiss György Általános Iskolában.

Infrastruktúrafejlesztés szükséges kiemelten a Kodály Zoltán Általános Iskolában, a Kenderföldi Általános Iskolában, de a többi intézmény tekintetében is megoldandó. Akadálymentesítés, balesetmentes környezet biztosítása valamennyi iskolában.

A tornateremmel a Magyarszéki Általános Iskola kivételével rendelkeznek az intézmények, bár valamennyi felújításra, eszközfejlesztésre szorul, illetve a Magyarszéki Általános Iskolában testedzés érdekében tornaterem kialakítására lenne szükség.

Költségtakarékosság érdekében az épületek fűtésrendszerének korszerűsítésére, illetve a nyílászárók cseréjére volna szükség.

Az intézmények udvari játékeinak cseréje is indokolt volna az EU szabványoknak megfelelően.

Sportudvarok korszerűsítése a partnerek részére, illetve a nyitott iskola elvárásainak megfelelően indokolt.

Nevelés-oktatás tartalmi fejlesztéséhez szükséges eszközök, berendezések beszerzése.

- Pedagógus számítógéphez való hozzáféréseinek biztosítása, bővítése.
- A számítógépterem szerepének bővítése (szaktárgyi órákon való eszközszintű alkalmazása).
- Padok székek cseréje korszerűbbekre, a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vételével.
- Művészeti oktatás feltételeinek javítása – a művészeti ágaknak megfelelően.
- Szakszolgálati ellátás fejlesztő eszközeinek ellátása.
- Iskolai könyvtárak fejlesztése, közművelődési feladatellátásra alkalmassá tétele.

3. Középiszkolai, szakközépiszkola és kollégiumi fejlesztések

A Baranya Megyei Önkormányzat a fenntartásában levő két intézményegységét, a Nagy László Gimnáziumot és Szakközépiszkolát egy épületben kívánja elhelyezni. A szükséges feltételek megteremtéséről az önkormányzat megtette a lépéseket, annak érdekében, hogy az oktatás feltételei biztosítottak legyenek.

A szakképző iskolai intézményegység felújítása az intézmény költségvetése függvénye, de változhat a helyzet a Térségi Integrált Szakképző Központok létrehozásával.

A tárgyi feltételrendszer kialakításánál, illetve továbbfejlesztésénél is figyelmet kell arra fordítani, hogy megfeleljenek az EU-s szabványoknak.

IV. Tervezői állásfoglalás, javaslatok az intézménystruktúrára, és a szakmai fejlesztésekre vonatkozóan

4.1. Javaslatok az intézménystruktúra átszervezésére

A Komlói kistérség iskolai intézményfenntartó társulás kereteiben működnek a 2007/2008-as tanévben a Hosszúhetényi Önkormányzat által önállóan fenntartott Nemes János ÁMK kivételével.

Bikal – Egyházaskozár intézménye a Sásdi és a Komlói kistérséghez tartozik. Ez meghatározó lehet az Önkormányzat további döntésében. Lehetséges változatok:

- Két Önkormányzat továbbra is önállóan tartja fenn intézményét (Bikal-Egyházaskozár), de a 4. sz. mellékletben vázolt gyermeklétszám középtávú prognózisa alapján veszélyeket rejt a törvényi előírásoknak megfelelés tekintetében.
- A Kis György ÁMK-hoz csatlakozik, tagintézményként
 - o 1-8 évfolyammal
 - o 5-8 évfolyammal, ez esetben Egyházaskozáron megszűnik az oktatási intézmény, mivel az alsó tagozat Bikalon működik.
- Önkormányzati döntés alapján a Sásdi kistérséghez tartozó valamely intézményhez tagintézményként csatlakozik.

Figyelembe kell venni, hogy az alap normatíva csoportalapú finanszírozásánál a Bikal-Egyházaskozár 68 fővel működő alsó tagozata rontja a Szászvári mutatókat, a fajlagos egy főre kiszámított mutatót csökkentheti.

<i>Székhelyintézmény</i>	<i>Az ellátás módja</i>	<i>Fenntartói társulás</i>	<i>Ellátási körzet 6-13 éves korú tanulók száma</i>	<i>A tanulók létszáma</i>	<i>Tanulók 6-13 éves tanulók számához viszonyított %-a</i>
Kiss György Általános és Művelődési Központ	1-8. évfolyam	Szászvár, Kárász, Vékény, Szalatnak, Köblény, Máza, Magyaregregy	419	300	71,6
Magyarszék	1-8. évfolyam	Magyarszék, Liget, Mecsekpölöske,	264	151	57,2

		Magyarhertelend, Bodolyabér			
ÁMK Bikal- Egyházaskozár	1-8. évfolyam	Egyházaskozár, Bikal, Hegyhátmaróc, Tófü, Szárász	134	163	82,2
Nemes János Általános Művelődési Központ és Könyvtár	1-8. évfolyam	Hosszúhetény	294	272	92,5
Gagarin Általános Iskola	1-8. évfolyam	Komló Város Önkormányzata	2009	1875	93,3
Kenderföldi Általános Iskola	1-8. évfolyam	Komló Város Önkormányzata			
Szilvási Általános Iskola	1-8. évfolyam	Komló Város Önkormányzata			
Kodály Zoltán Ének- zenei Általános Iskola	1-8. évfolyam	Komló Város Önkormányzata			
Kistérség összesen			3120	2761	88,5

Forrás Komlói KTÖT Kistérségi Közoktatási Intézkedési terve 2007/2012

A 2007/2008-as tanév adatait figyelembe véve a kb. 3120 fő 6-13 éves korú tanulók közül, 2761 tanuló, vagyis 88,5 % számára biztosítanak a Komlói kistérség önkormányzatai alapfokú oktatási ellátást.

Megállapítható, hogy Komló város intézményhálózatával a tanulónéesség 93,3 %-ának biztosítja az alapfokú oktatási ellátást, Hosszúhetényben ugyancsak magas az ellátottság aránya, 92,5 % , ez azt jelenti, hogy a helyben lakók a helyi Általános Iskola szolgáltatásait veszik igénybe.

A Kiss György ÁMK esetében a korábbi intézményátstrukturizációk következményeként a szülők közel 30 %-a nem az Önkormányzatuk által fenntartott intézményt választja.

A legszembetűnőbb a magyarszéki Általános Iskola adata, mely szerint az intézmény körzetébe tartozó falvak iskoláskorú népességének 57,2 %-a veszi igénybe a közoktatási intézmény feladatellátását. Az intézmény jövője szempontjából a középtávú prognózis létszámadatai itt is veszélyt rejtenek, de a települési önkormányzatok együttműködésének javításával javulhat ez a mutató.

Bikal – Egyházaskozári intézményt igénybevevők aránya a korábbi, időben átgondolt átszervezésnek köszönhetően 82,2 %-os. Itt is érzékelhetők a jelenlegi demográfiai folyamatok – csökkenő gyermeklétszám – de új együttműködési utak megkeresése az intézmény fenntarthatósági esélyét növelheti. (4.sz. melléklet)

A Komlói Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás Fejlesztési Tervének helyzetfeltárása, a közoktatási törvény szabályozás, a regionális fejlesztési stratégiák valamint a demográfiai mutatók előrejelzése alapján a következő intézmény fenntartási, iskolaszervezeti alternatívákat javasoljuk megfontolásra a döntéshozók számára.

A/. változat (1. sz. melléklet)

Két mikro-térségi centrum jön létre: komlói Kökönyösi – Belvárosi Oktatási Központ, valamint a Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központja.

A Kökönyösi – Belvárosi Oktatási Központ fenntartását intézményfenntartó társulás keretében Komló székhellyel Komló, Mánfa, Magyarszék, Liget, Mecsekpölöske, Magyarhertelend, Bodolyabér látja el.

Az oktatási központhoz négy alapfokú oktatási intézmény, hét óvoda, egy alapfokú művészetoktatási intézmény és az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat kapcsolódik tagintézményként.

Az Ifjúság utcai Tagiskola 2007-2008. tanév végéig működik tagintézményként.

A magyarszéki Általános Iskola 1-8. évfolyama helyben működik, ebben az esetben tagintézményi normatíva nem jár, ezt megállapodásban rögzíteni szükséges.

A Szilvási Oktatási Körzethez egy bölcsőde, két tagóvoda, és két általános iskola tartozik, fenntartó Komló Város Önkormányzata.

Kenderföldi Oktatási Központ három tagóvodával és egy alapfokú oktatási intézménnyel működik, fenntartó Komló város Önkormányzata.

Hosszúhetényi oktatási feladatellátás: Az intézményt Hosszúhetény Önkormányzata önállóan tartja fenn. E változat szerint célszerű az Óvodát tagintézménnyé szervezni. Az intézmény önálló fenntartását a tanulónépeség létszámadatai is alátámasztják.

A korszerűen felújított intézmény megfelel az oktatási feladatellátásnak, de az EU normáknak is.

Magyaregregyi óvodai feladatellátást a Magyaregregyi – Kárászi Önkormányzat óvodafenntartó társulás keretében vállalja.

A.1.

A Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központ hat tagóvodával, egy 1-8. évfolyamú székhelyintézménnyel és egy 1-4. évfolyamú tagintézménnyel működne.

A Bikal és Egyházaskozár önkormányzatának dönteni kell arról, hogy Óvodáját és Iskoláját milyen formában működteti tovább:

- önállóan – de ez esetben számolni kell azzal, hogy a demográfiai mutatók csökkenése miatt a jelenlegi törvényi előírásoknak nem fog tudni megfelelni, (4. sz. melléklet)
- vagy csatlakozik a Sásdi, vagy a Komlói kistérség valamelyik intézményéhez, tekintettel, hogy Bikal a Sásdi kistérség tagja.

A.2.

A Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központ hat tagóvodával, egy 1-8. évfolyamú székhelyintézménnyel és egy 1-8. évfolyamú tagintézménnyel működne.

Ez esetben is **Bikal és Egyházaskozár** önkormányzatának dönteni kell arról, hogy Óvodáját és Iskoláját milyen formában működteti tovább:

- önállóan – de ez esetben számolni kell azzal, hogy a demográfiai mutatók csökkenése miatt a jelenlegi törvényi előírásoknak nem fog tudni megfelelni,
- vagy csatlakozik a Sásdi, vagy a Komlói kistérség valamelyik intézményéhez, tekintettel, hogy Bikal a Sásdi kistérség tagja.

B/. változat (2.sz. melléklet)

Két mikro-térségi centrum jön létre: komlói Kökönyösi Oktatási Körzet Központ, valamint a Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központja.

A Kökönyösi Oktatási Körzet Központ fenntartását intézményfenntartó társulás keretében Komló székhellyel Komló, Mánfa, Magyarszék, Liget, Mecsekpölöske, Magyarhertelend, Bodolyabér látja el.

Az oktatási központhoz három alapfokú oktatási intézmény, öt óvoda, egy alapfokú művészetoktatási intézmény és az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat kapcsolódik tagintézményként.

Az Ifjúság utcai Tagiskola 2007-2008. tanév végéig működik tagintézményként.

A magyarszéki Általános Iskola 1-8. évfolyama helyben működik, ebben az esetben tagintézményi normatíva nem jár, ezt megállapodásban rögzíteni szükséges. (4.sz. melléklet)

Belvárosi Oktatási Központ két óvodával és egy alapfokú, a Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola székhelyintézményével, Komló Város Önkormányzatának fenntartásában látja el feladatát.

A Szilvási Oktatási Körzethez egy bölcsőde, két tagóvoda, és két általános iskola tartozik, fenntartó Komló Város Önkormányzata.

Kenderföldi Oktatási Központ három tagóvodával és egy alapfokú oktatási intézménnyel működik, fenntartó Komló város Önkormányzata.

Hosszúhetényi oktatási feladatellátás: Az intézményt Hosszúhetény Önkormányzata önállóan tartja fenn. E változat szerint célszerű az Óvodát tagintézménnyé szervezni. Az intézmény önálló fenntartását a tanulónépeség létszámadatai is alátámasztják.

A korszerűen felújított intézmény megfelel az oktatási feladatellátásnak, de az EU normáknak is.

Magyaregregyi óvodai feladatellátást a Magyaregregyi – Kárászi Önkormányzat óvodafenntartó társulás keretében vállalja.

B.1.

A Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központ hat tagóvodával, egy 1-8. évfolyamú székhelyintézménnyel és egy 1-4. évfolyamú tagintézménnyel működne.

A Bikal és Egyházaskozár önkormányzatának dönteni kell arról, hogy Óvodáját és Iskoláját milyen formában működteti tovább:

- önállóan – de ez esetben számolni kell azzal, hogy a demográfiai mutatók csökkenése miatt a jelenlegi törvényi előírásoknak nem fog tudni megfelelni, (4.sz. melléklet)
- vagy csatlakozik a Sásdi, vagy a Komlói kistérség valamelyik intézményéhez, tekintettel, hogy Bikal a Sásdi kistérség tagja.

B.2.

A Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központ hat tagóvodával, egy 1-8. évfolyamú székhelyintézménnyel és egy 1-8. évfolyamú tagintézménnyel működne.

Ez esetben is **Bikal és Egyházaskozár** önkormányzatának döntenie kell arról, hogy Óvodáját és Iskoláját milyen formában működteti tovább:

- önállóan – de ez esetben számolni kell azzal, hogy a demográfiai mutatók csökkenése miatt a jelenlegi törvényi előírásoknak nem fog tudni megfelelni,
- vagy csatlakozik a Sásdi, vagy a Komlói kistérség valamelyik intézményéhez, tekintettel, hogy Bikal a Sásdi kistérség tagja.

Az mindkét változat (A./, B./) esetében is javasolt a Baranya Megyei Önkormányzat által Komló városában fenntartott középfokú intézménnyel – BMÖ Nagy László Gimnáziuma, Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma - **szakmai együttműködési megállapodás** megkötése.

A kialakítandó mikro-körzeti központok, a **Kökönyösi – Belvárosi Oktatási Központ, vagy Kökényösi Oktatási Körzet Központ, illetve a Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központ** is megfelel a DDRÜ által kiírt pályázat feltételeinek. (DD ROP – 2007-3.1.2./2F)

4.2. Javaslat a szakmai fejlesztésekre

Oktatásirányítás:

- Közoktatási társulási bizottság létrehozása.
- Kistérségi közoktatási esélyegyenlőségi terv készítése.
- Fő állású oktatási referens alkalmazása.
- Kistérség településeiben a gyermeklétszám alakulásának figyelemmel kísérése, változások nyomon követése a mindenkori költségvetési források kihasználása érdekében.
- A kistérség minőségirányítási rendszerének kialakítása.
- Társulási megállapodások felülvizsgálata.
- Kialakítandó mikrotársulási központok intézményeiben a stratégiai dokumentumok átalakításának előkészítése.
- Pedagógusok helyettesítési és átanítási rendszerének kidolgozása.
- Munkaerő gazdálkodási terv készítése.
- Szakszolgálati feladatellátásra megállapodás a megyei szakszolgálati feladatot ellátó intézménnyel.
- Szakmai szolgáltatás tekintetében együttműködési megállapodás a megyei szakmai szolgáltatóval.
- Gyermekes iskolabuszszal való utaztatásának összehangolása, költség hatékony szervezés.
- Kistérségi megállapodás megkötése az óvoda – általános iskola – középiskolai oktatás átjárhatósága érdekében.

Az oktatásirányítás területén tett szakmai fejlesztési javaslatok megvalósításáért felelős:

- Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás
- Társulásban résztvevő települések önkormányzatai
- Közoktatási intézmények vezetői

Sikerkritérium: Szakmai javaslatok 80 %-os megvalósulása 2012-ig.

Óvodai nevelés:

Szakmai munkaközösségek létrehozása, ezáltal az óvodák közötti tapasztalatcsere, módszertani bemutatók szervezése, innovációs tevékenységek támogatása:

- A kompetencia alapú oktatás – óvodai programcsomag általános ismeretanyagának folyamatos megismertetése és gyakorlati feladatvállalásának ösztönzése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének óvodapedagógusok által alkalmazható készség és képességfejlesztő területeinek tudatos alkalmazása (alapító okirat szerinti terület).
- A differenciált fejlesztés – egyéni képességfejlesztés – szerepének hangsúlyozása, a napi komplex tevékenységek során is megjeleníthető gyakorlat kialakítása.
- A hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, figyelemmel kísérése érdekében az óvodákban megbízott gyermekvédelmi felelősök számára szakmai teamek megalakítása – egyeztető, tájékoztató a rendeletek, jogszabályok ismertetése naprakész feladatvégzés céljából.
- Az óvodavezetők közösségének a kistérségi célok által is megfogalmazott tartalmi munkájának továbbfejlesztése, a belső intézményi működést is segítő feladatainak koordinálása.
- Az óvoda-iskola átmenet érdekében a kapcsolatok erősítése a kistérség egy-egy intézményfenntartó társulásában, vagy közös fenntartói köre által meghatározott általános iskolák és óvodák tanítói, óvodapedagógusai között.

Óvodai nevelés területén tett szakmai fejlesztési javaslatok megvalósításáért felelős:

- Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás oktatásirányításáért felelős vezetői
- Intézményvezetők, szakmai munkaközösségek vezetői

Sikerkritérium: Szakmai javaslatok 80 %-os megvalósulása 2012-ig.

Iskolai nevelés, oktatás:

- Pedagógusok felkészítése a kompetencia-alapú oktatásra, módszertani kultúra fejlesztése.
- Kistérségi művészetoktatási feladatellátás bővítése.
- Szakmai együttműködés kialakítása a térség alap és középfokú intézményei között.
- Stratégiai dokumentumok felülvizsgálata, módosítása a kompetencia alapú oktatás fejlesztési területeivel összhangban.
- A nem szakrendszerű oktatás megszervezése a törvényi előírásoknak és az intézmény sajátosságainak megfelelően.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelés, inkluzív nevelés pedagógiai, szakmai hátterének kialakítása.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók együttnevelésének szakmai és infrastrukturális feltételeinek megteremtése.
- Pályakövetési rendszer kialakítása.
- Tanulókövető rendszer kidolgozása a kompetenciamérések eredményeinek felhasználásával.
- Egységes, kistérségi szintű mérési-értékelési rendszer kialakítása.
- Iskolaszövetség létrehozása, szakmai munkaközösség működtetése.

Iskolai nevelés, oktatás területén tett szakmai fejlesztési javaslatok megvalósításáért felelős:

- Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás oktatásirányításáért felelős vezetői
- Intézményvezetők, szakmai munkaközösségek vezetői

Sikerkritérium: Szakmai javaslatok 80 %-os megvalósulása 2012-ig.

V. Nyomon követés, értékelés

A Komlói Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás Kistérségi Közoktatási Fejlesztési Terve célkitűzéseinek megvalósulása rendszeres felülvizsgálat alapján követhető nyomon.

<i>Feladat</i>	<i>Közreműködik</i>	<i>Határidő</i>
1. Kistérségi Oktatási Bizottság létrehozása A közoktatás-fejlesztés összehangolása, érdekelváltás és érdekegyeztetés	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, fenntartók és intézmények vezetői	2008.
2. Iskolaszövetség létrehozása, kistérségi szakmai munkaközösségek kialakítása Tantárgyi, módszertani, pedagógiai, esélyegyenlőségi, programszintű.	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, intézményvezetők, külső tanácsadók	2008. 09. folyamatos
3. Kistérségi adatbázis és információs rendszer kialakítása A kistérségben történő demográfiai mutatók változásának nyomon követése. Munkaerő gazdálkodás – programkészítés.	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, a fenntartók és intézmények képviselői	folyamatos
4. A szakmai szolgáltatások és szakszolgálat ellátás kistérségi rendszerének kialakítása Együttműködési megállapodás a szolgáltató intézménnyel	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, fenntartók és intézmények vezetői	2008. folyamatos
5. Minőségfejlesztés Egységes mérési – értékelési rendszer kidolgozása	Kistérségi szakmai munkacsoport és külső szakértők	2008. 08. folyamatos
6. Minőségirányítási program kistérségi szintű kidolgozása Az önértékelésén és a meglévő fenntartói értékeléseken alapuló kistérségi minőségpolitika kialakítása. Rendszeres intézményi, és külső minőségbiztosítási tevékenység kialakítása)	a feladatra létrejövő szakmai team, külső szakértők.	2008. 12.
7. A pedagógiai programok összehangolása a közösen kialakított pedagógiai elvek mentén. Prioritás: az alapkompenciák fejlesztésének középpontba helyezése	az intézményvezetői munkaközösség, külső szakértők	2009. 08.
8. Utazó pedagógus hálózat, áttanítás rendszer megteremtése	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, mikrotérségi oktatási központok vezetői	folyamatos

A felülvizsgálat a monitoring szabályai szerint történik, meg kell határozni az indikátorokat, a mérőeszközöket, felelősöket, valamint a dokumentálás, illetve az adatkezelés módját.

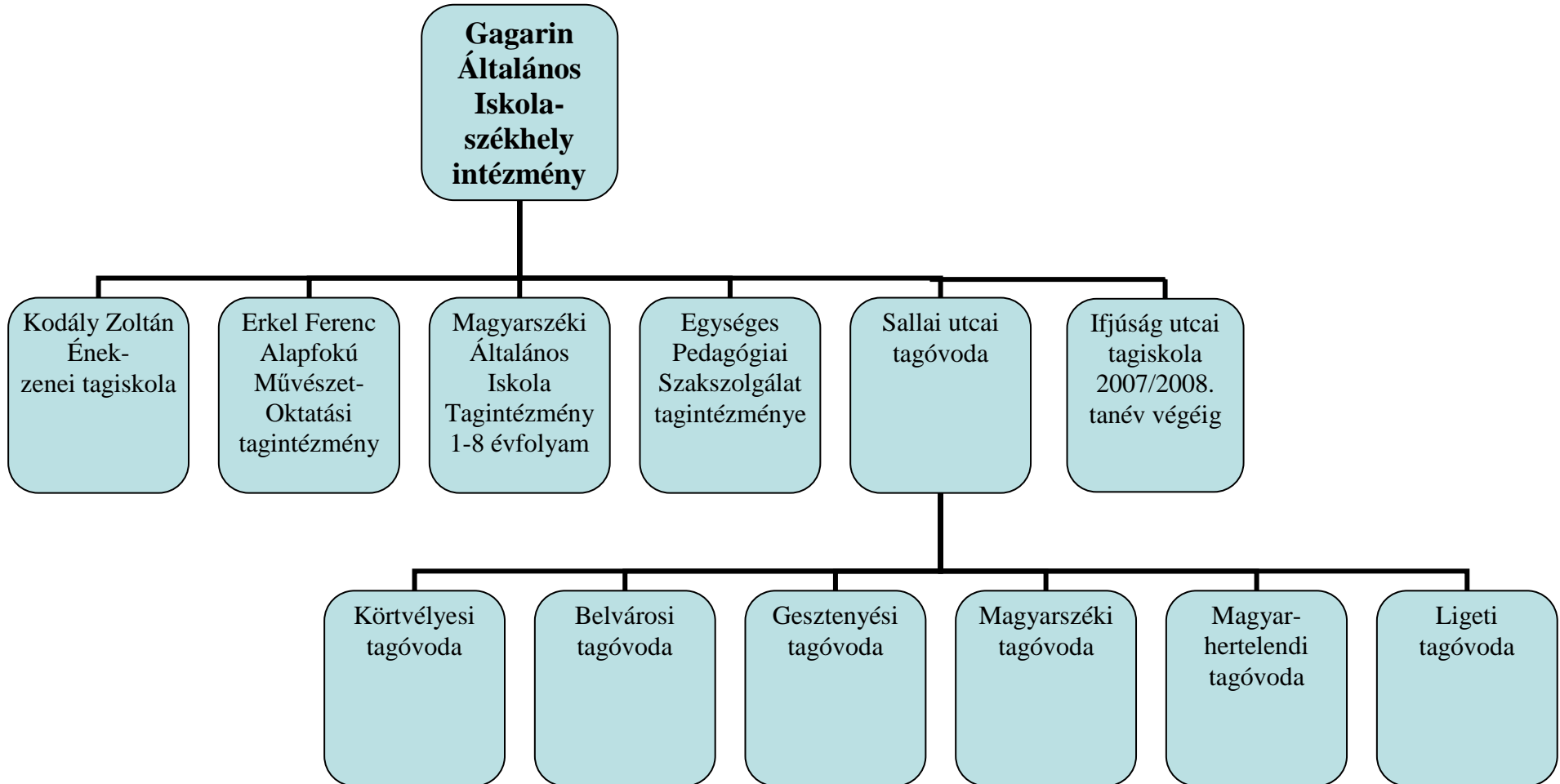
Mellékletek

**A KOMLÓI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ
ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS
KISTÉRSÉGI KÖZOKTATÁS FEJLESZTÉSI TERVE
JAVASLATA A KOMLÓI OKTATÁSI HÁLÓZAT
KIALAKÍTÁSÁRA**

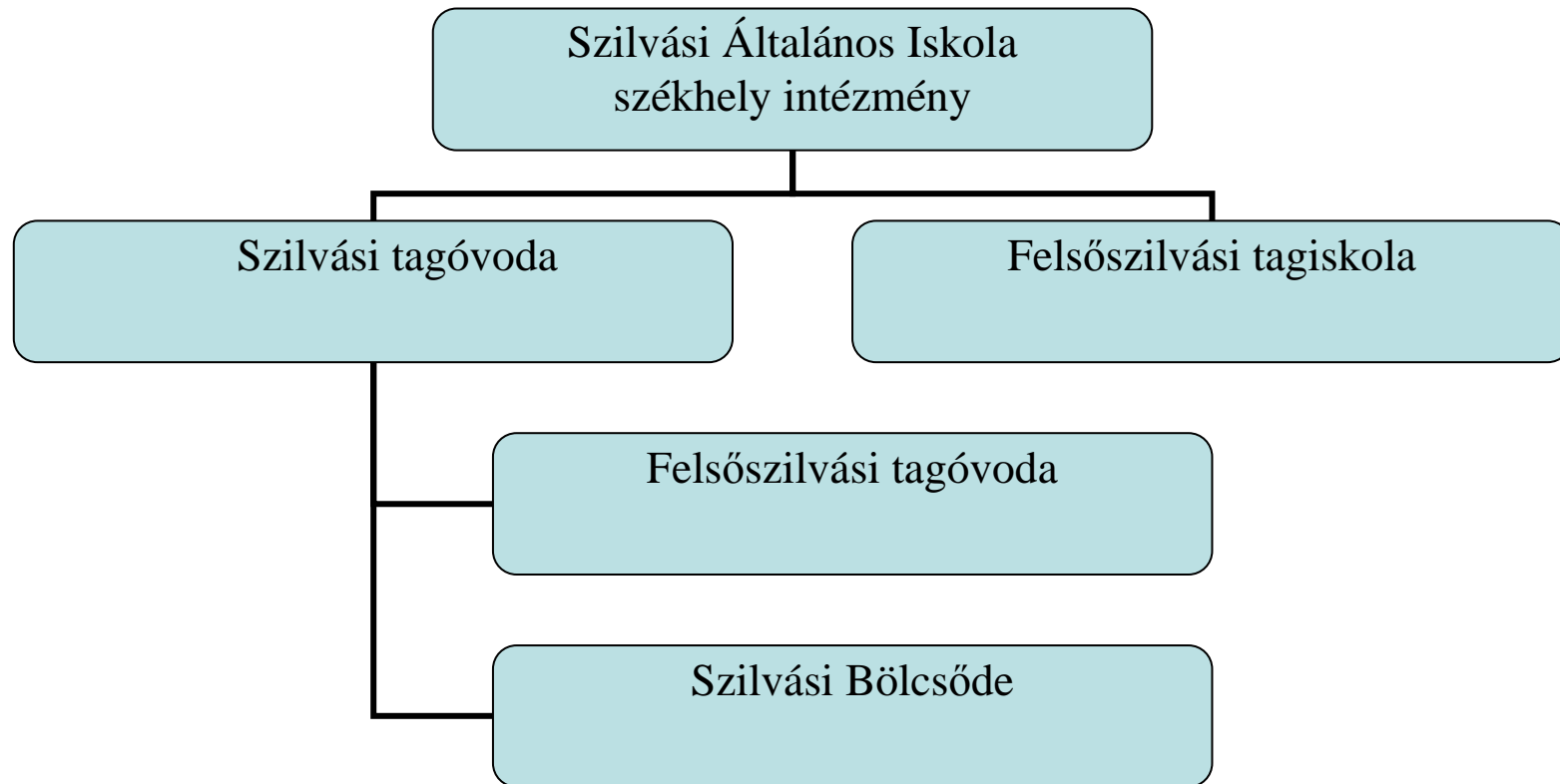
A. változat

Kökönyösi-Belvárosi Oktatási Központ mikro-térségi feladat-ellátással

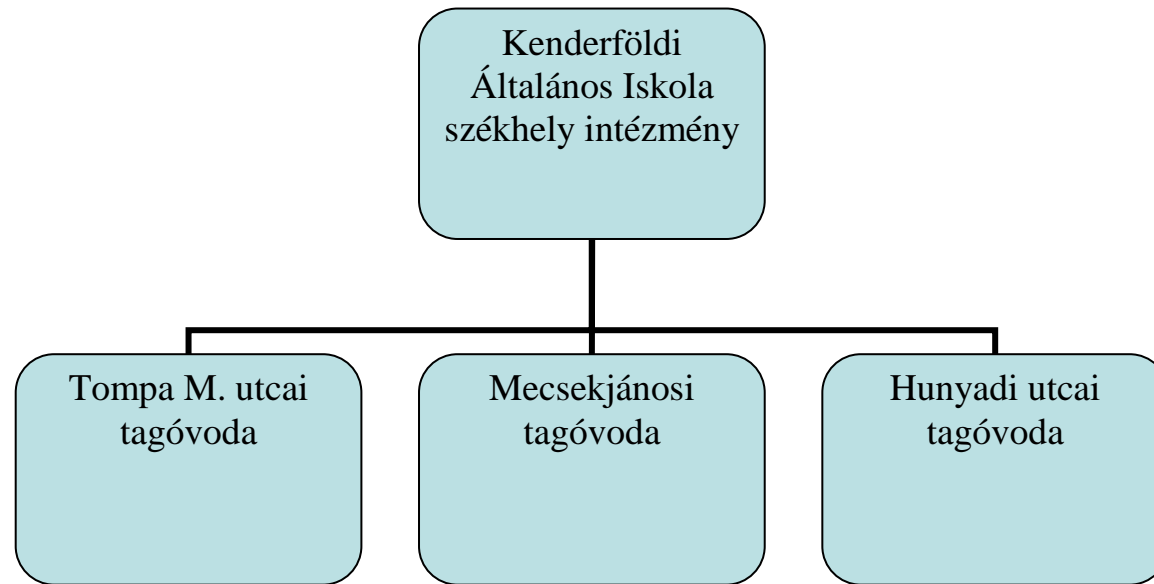
(Az intézményfenntartó társulás tagjai: Komló székhely, Mánfa, Magyarszék, Liget, Mecsekpölöske, Magyarhertelend, Bodolyabér)

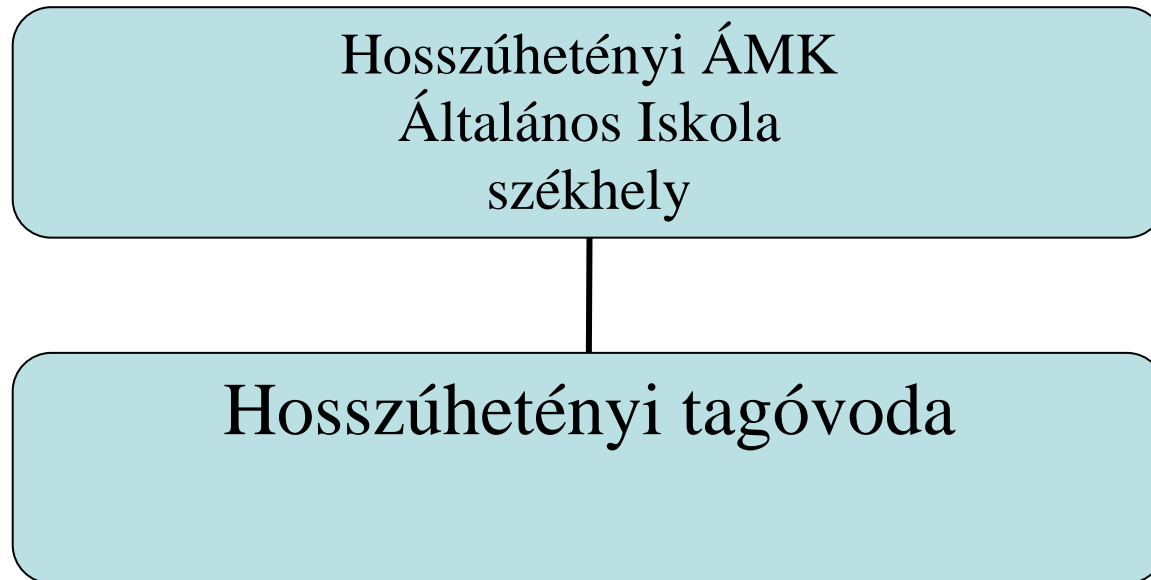
**Szilvási Oktatási Körzet
Komló Város Önkormányzat fenntartásában**

Kenderföldi Oktatási Központ Komló Város Önkormányzat fenntartásában

Hosszúhetényi Oktatási feladat ellátás

Magyaregryei óvodai feladat ellátás

**Magyaregry-Kárász
Óvodafenntartó Társulás
Óvoda feladat**

**A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás
Kökönyösi-Belvárosi Oktatási Központja
kiegészítő támogatása mutatóinak
alakulása az átszervezést követően
a jelenlegi normatív mutatók alapján**

Sz.	Jogcím megnevezés	Mutatószám	Fajlagos mutató	Támogatás
1.	2.2.1. aa) (1)Közoktatási intézményi feladat: bejáró gyermekek, tanulók támogatása 10.000 főt meg nem haladó települések esetében	125	80.000.- Ft	10.000.000.-
2.	2.2.1.aa.) (2) bejáró gyermekek támogatása 10.000 főt meghaladó települések esetében	86	48.000.- Ft	4.128.000.-
3.	2.2.1. ab. (1) az intézmény székhelyén/telephelyén állandó lakóhelyű tanulók támogatása 10.000 főt meg nem haladó településeknél	55	40.000.- Ft	2.200.000.-
4.	2.2.1. ab. (2) az intézmény székhelyén/telephelyén állandó lakóhelyű tanulók támogatása 10.000 főt meghaladó településeknél	86	24.000.- Ft	2.064.000.-
5.	2.2. 1. b.) iskolabussszal utaztatott gyermekek, tanulók támogatása	61	80.000.- Ft	4.880.000.-
6.	2.2.1.d.) tagintézményi támogatás	100	70.000.- Ft	7.000.000.-
7.	2.2.1.e.) kistérségi tagintézményi támogatás	0	30.000.- Ft	0
	Összesen:	0	0	30.272.000.-

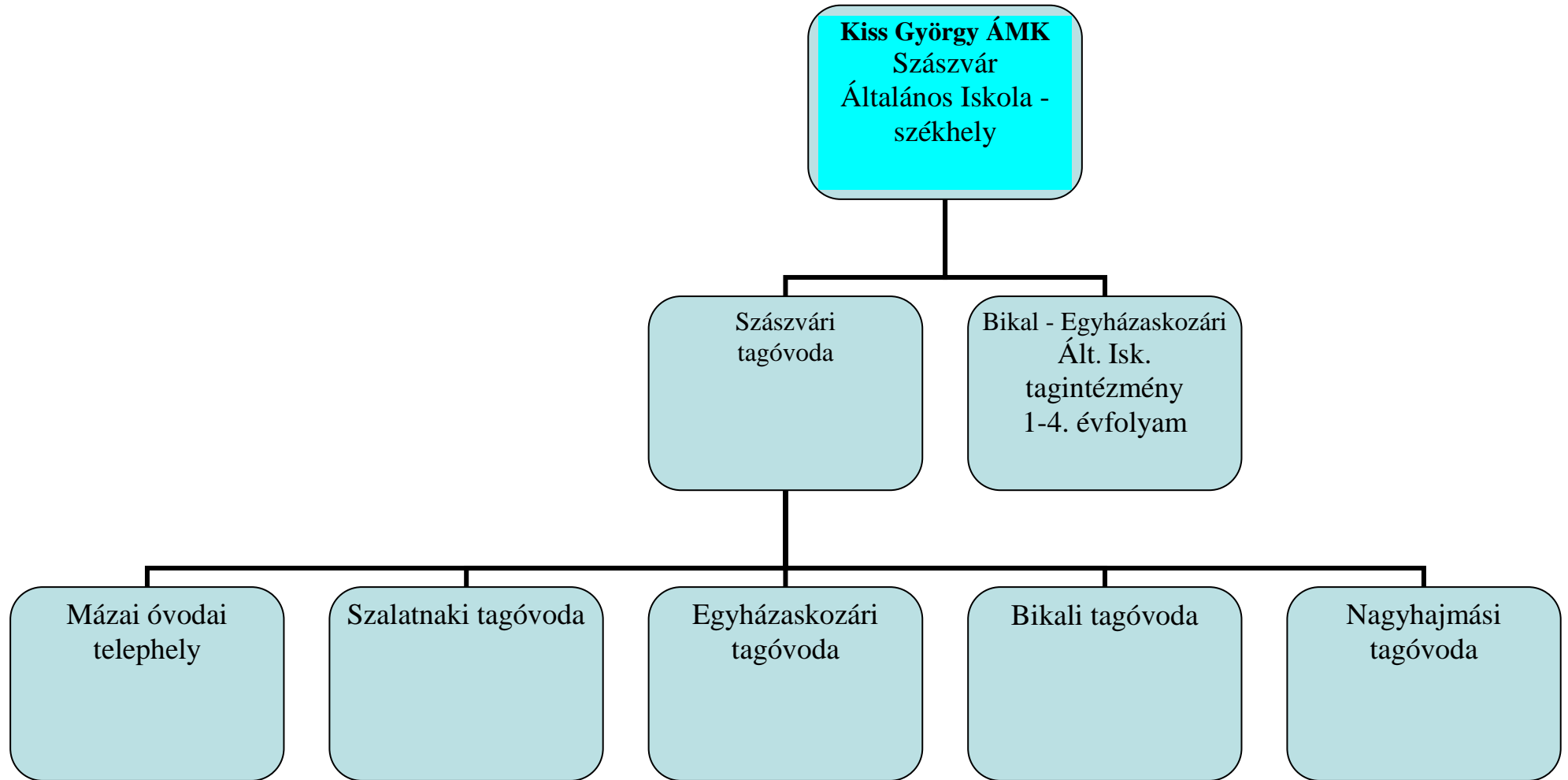
**A tervezett átszervezést követően a települési támogatások alakulása
a kiegészítő normatív támogatás igénylését követően
Intézményfenntartó Társulás tagjai: Komló, Magyarhertelend, Liget,
Mecsekpölöske, Mánfa, Bodolyabér Magyarszék**

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támog atás 2.2.1.a a) (1) 80.000 .- Ft</i>	<i>Bejáró támog atás 2.2.1. aa.) (2) 48.000 .- Ft</i>	<i>2.2.1.a b. (1) álland ó lakóhe lyű 40.000 .- Ft</i>	<i>2.2.1. ab. (2) álland ó lakóhe lyű 24.000 .- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabus szal támogatá s 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézm ényi támogatá s 70.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) kistelepül ési tagintézm ényi 30.000.- Ft</i>	<i>Össze sen</i>
Komló	0	86	0	86	0	0	0	0
Magyarszék tagiskola 1-8. évf.	95	0	25	0	32	0	0	0
Magyarszék tagóvoda	21	0	21	0	20	56	0	0
Magyarhertelend tagóvoda	9	0	9	0	9	25	0	0
Ligeti tagóvoda	0	0	0	0	0	19	0	0
Összesen	125	86	55	86	61	100	0	0

**A tervezett átszervezést követően a települési támogatások alakulása
a kiegészítő normatív támogatás igénylését követően
Intézményfenntartó Társulás tagjai: Komló, Magyarhertelend, Liget,
Mecsekpölöske, Mánfa, Bodolyabér Magyarszék**

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1.aa) (1) 80.000.- Ft</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1. aa.) (2) 48.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.ab. (1) állandó lakóhelyű 40.000.- Ft</i>	<i>2.2.1. ab. (2) állandó lakóhelyű 24.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabuszszal támogatás 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézményi támogatás 70.000.- Ft</i>	<i>Összesen</i>
Komló	0	4.128.000.-	0	2.064.000.-	0	0	6.192.000.-
Magyarszék tagiskola 1-8. évf.	7.600.000.-	0	1.000.000.-	0	2.560.000.-	0	11.160.000.-
Magyarszék tagóvoda	1.680.000	0	840.000.-	0	1.600.000.-	3.920.000.-	8.040.000.-
Magyarhertelend tagóvoda	720.000.-	0	360.000.-	0	720.000.-	1.750.000.-	3.550.000.-
Ligeti tagóvoda	0	0	0	0	0	1.330.000.-	1.330.000.-
Összesen	10.000.000.-	4.128.000.-	2.200.000.-	2.064.000.-	4.880.000.-	7.000.000.-	30.272.000.-

A.1.
Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központ

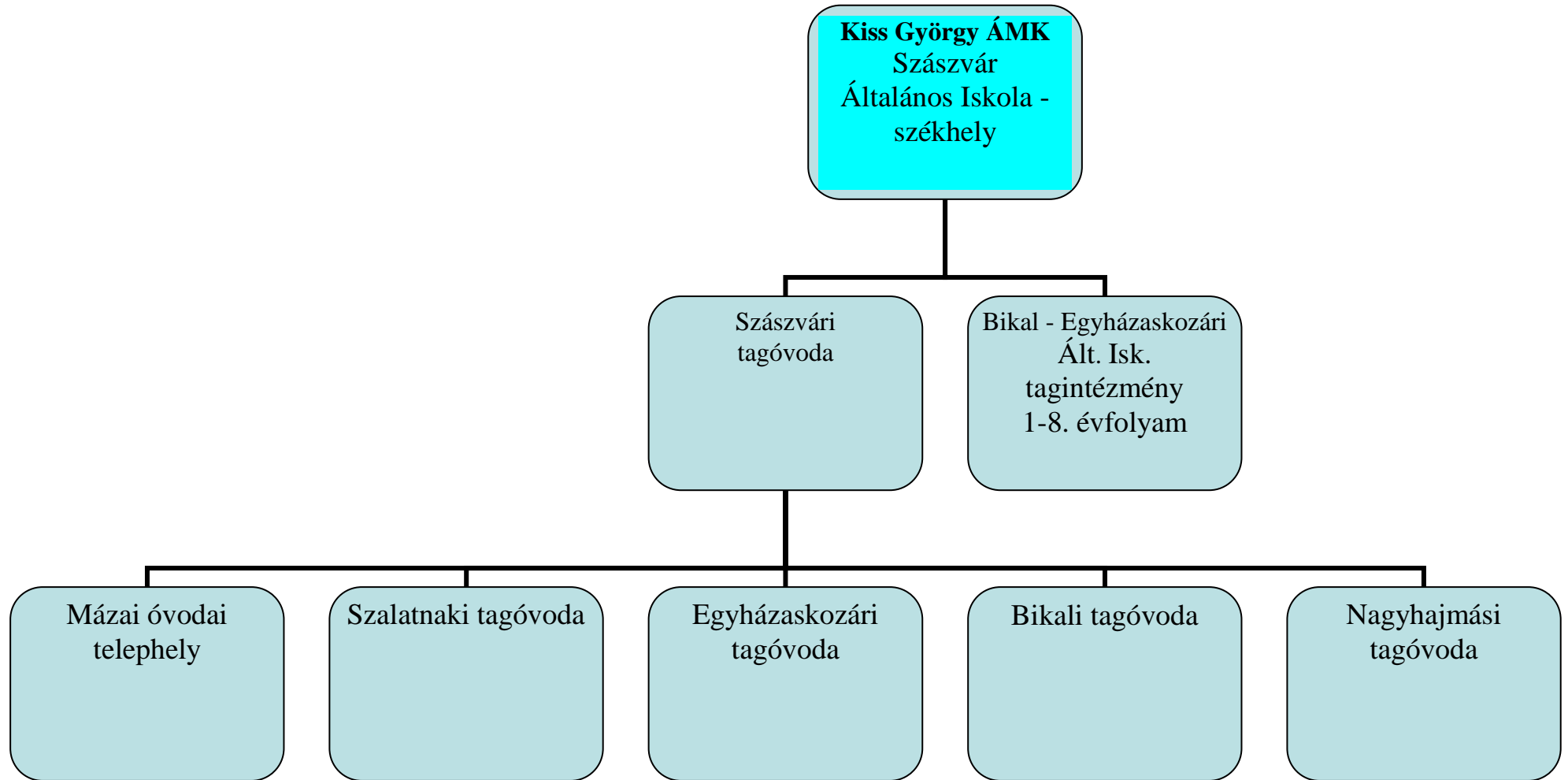
**A tervezett átszervezést követően a települési támogatások alakulása
a kiegészítő normatív támogatás igénylését követően, abban az esetben, ha 1-4 évfolyam működik
az Egyházaskozár-Bikal telephelyen 2008/2009 becsült adatokkal**

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1.aa) (1) 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.ab. (1) állandó lakóhelyű 40.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabusszal támogatás 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézményi támogatás 70.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) kistelepülési tagintézményi 30.000.- Ft</i>	<i>Összesen</i>
Szászvár	275	273	270	0	0	
Egyházaskozár- Bikal tagintézmény 1-4 évfolyam	48	20	41	68	68	
Máza óvodai telephely	0	0	0	27		
Szalatnaki tagóvoda	10	10	10	24		
Egyházaskozári tagóvoda	8	8	0	34		
Bikali tagóvoda	0	0	0	18		
Nagyhajmási tagóvoda	0	0	0	22		
Összesen	341	311	321	193	68	

**A tervezett átszervezést követően a települési támogatások alakulása
a kiegészítő normatív támogatás igénylését követően, abban az esetben, ha 1-4 évfolyam működik
az Egyházaskozár-Bikal telephelyen 2008/2009 becsült adatokkal**

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1.aa) (1) 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.ab. (1) állandó lakóhelyű 40.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabusszal támogatás 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézményi támogatás 70.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) kistelepülési tagintézményi 30.000.- Ft</i>	<i>Összesen</i>
Szászvár	22.000.000.-	10.920.000.-	21.600.000.-	0	0	54.520.000.-
Egyházaskozár- Bikal tagintézmény 1-4 évfolyam	3.840.000.-	800.000.-	3.280.000.-	4.760.000.-	2.040.000.-	14.720.000.-
Máza óvodai telephely	0	0	0	1.890.000.-	0	1.890.000.-
Szalatnaki tagóvoda	800.000.-	400.000.-	800.000.-	1.680.000.-	0	3.680.000.-
Egyházaskozári tagóvoda	640.000.-	320.000.-	0	2.380.000.-	0	3.340.000.-
Bikali tagóvoda	0	0	0	1.260.000.-	0	1.260.000.-
Nagyhajmási tagóvoda	0	0	0	1.540.000.-	0	1.540.000.-
Összesen	27.280.000.-	12.440.000.-	25.680.000.-	13.510.000.-	2.040.000.-	80.950.000.-

A.2.
Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központ

Amennyiben 1-8 évfolyamon marad Bikal - Egyházaskozáron

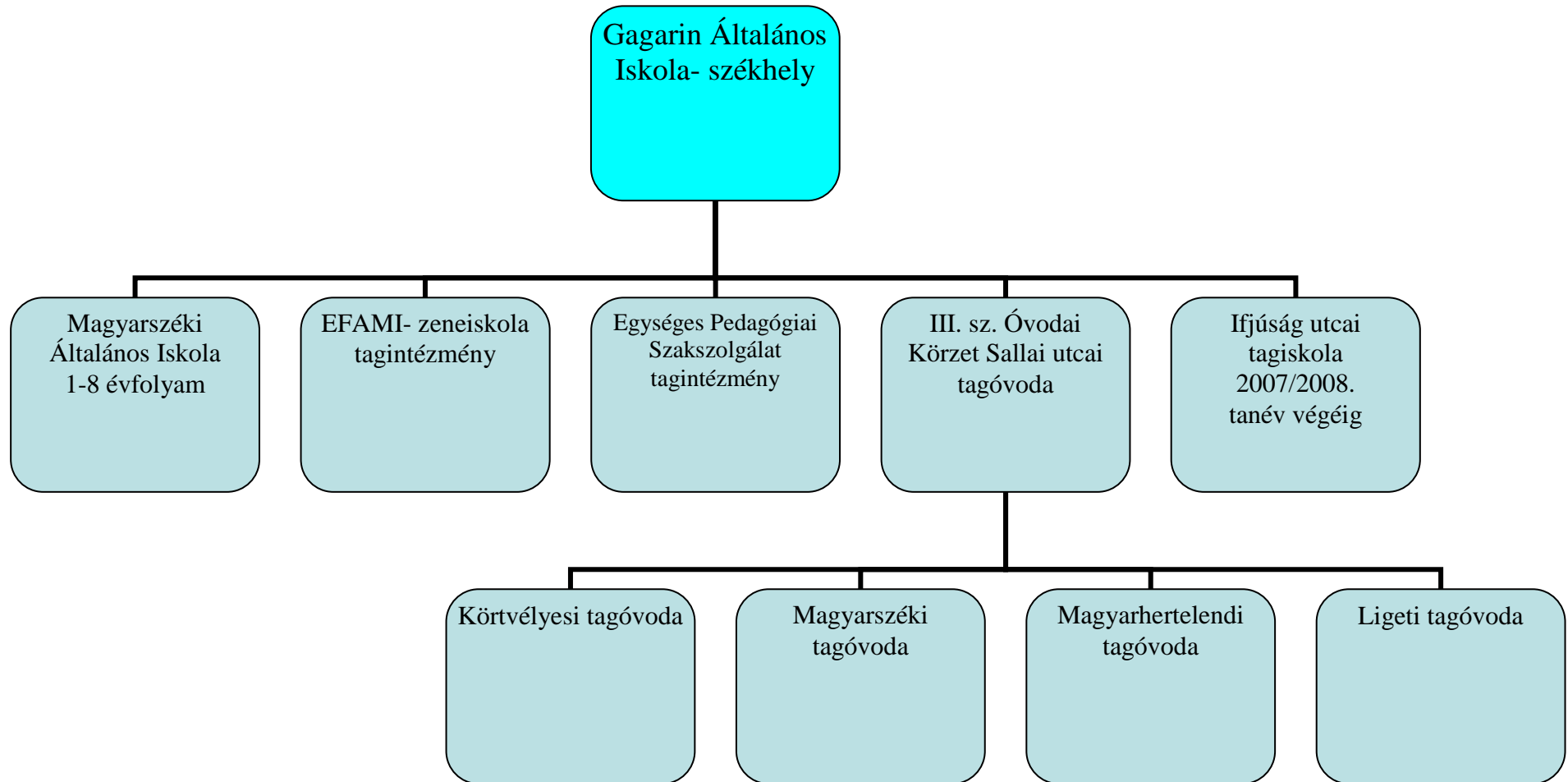
<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1.aa) (1) 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.ab. (1) állandó lakóhelyű 40.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabusszal támogatás 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézményi támogatás 70.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) kistelepülési tagintézményi 30.000.- Ft</i>	<i>Összesen</i>
Szászvár	175	173	172	0	0	
Egyházaskozár-Bikal tagintézmény 1-8 évfolyam	127	70	113	0	0	
Máza óvodai telephely	0	0	0	27		
Szalatnaki tagóvoda	10	10	10	24		
Egyházaskozári tagóvoda	8	8	0	34		
Bikali tagóvoda	0	0	0	18		
Nagyhajmási tagóvoda	0	0	0	22		
Összesen	320	261	295	125	0	

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1.aa) (1) 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.ab. (1) állandó lakóhelyű 40.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabusszal támogatás 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézményi támogatás 70.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) kistelepülési tagintézményi 30.000.- Ft</i>	<i>Összesen</i>
Szászvár	14.000.000.-	6.920.000.-	13.760.000.-	0	0	34.680.000.-
Egyházaskozár-Bikal tagintézmény 1-8 évfolyam	10.160.000.-	2.800.000.-	9.040.000.-	0	0	22.000.000.-
Máza óvodai telephely	0	0	0	1.890.000.-		1.890.000.-
Szalatnaki tagóvoda	800.000.-	400.000.-	800.000.-	1.680.000.-		3.680.000.-
Egyházaskozári tagóvoda	640.000.-	320.000.-	0	2.380.000.-		3.340.000.-
Bikali tagóvoda	0	0	0	1.260.000.-		1.260.000.-
Nagyhajmási tagóvoda	0	0	0	1.540.000.-		1.540.000.-
Összesen	25.600.000.-	10.440.000.-	23.600.000.-	8.750.000.-	0	68.390.000.-

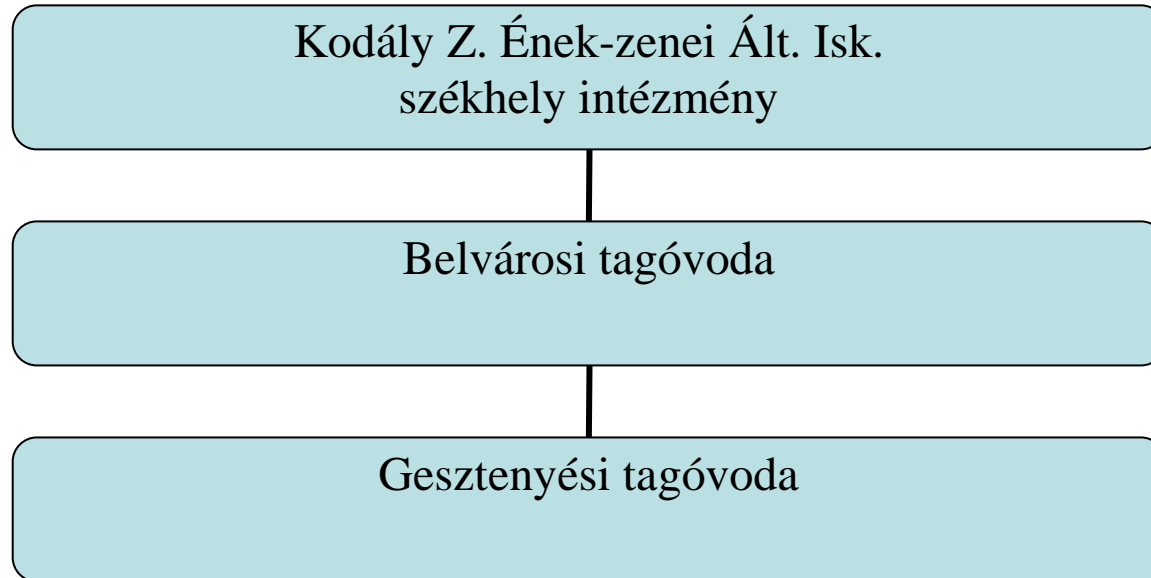
**A KOMLÓI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ
ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS
KISTÉRSÉGI KÖZOKTATÁS FEJLESZTÉSI TERVE
JAVASLATA A KOMLÓI OKTATÁSI HÁLÓZAT
KIALAKÍTÁSÁRA**

B. változat

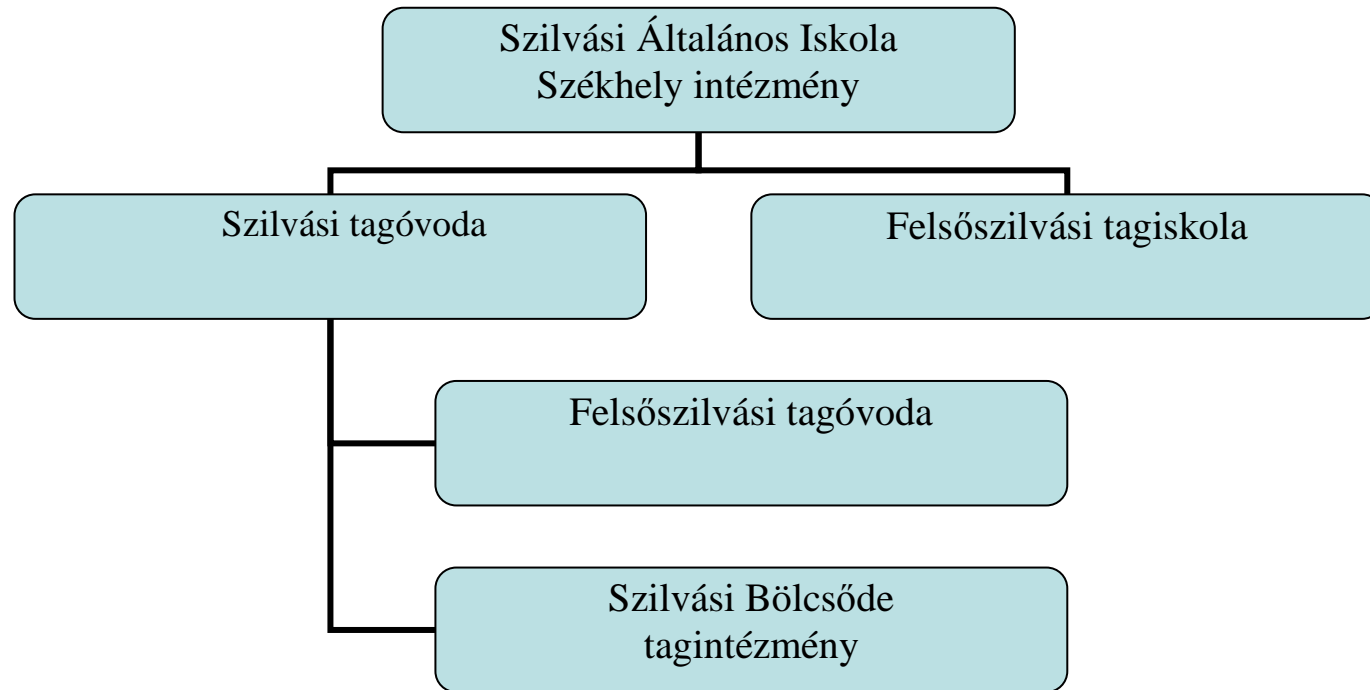
Kökönyösi Oktatási Körzet Központ mikro-térségi feladat-ellátással

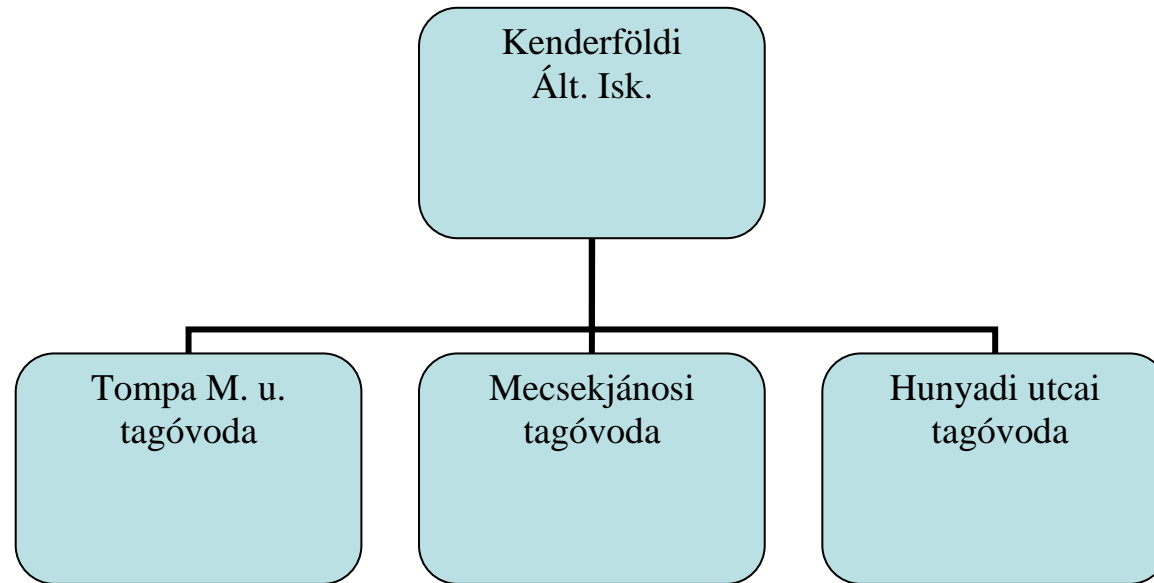
Belvárosi Oktatási Központ

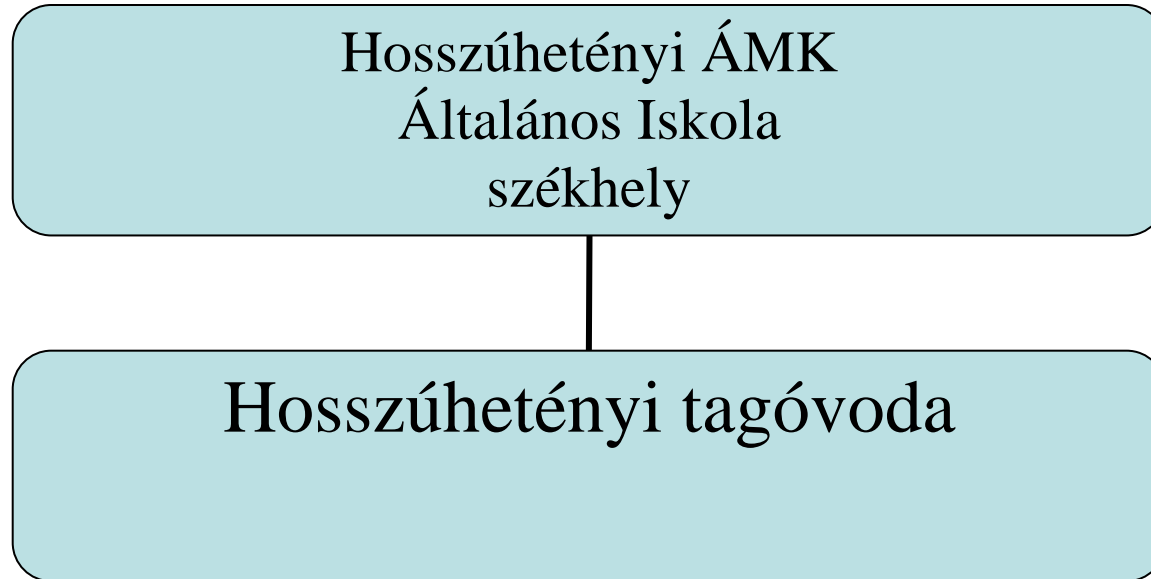
Szilvási Oktatási Körzet

Kenderföldi Oktatási Központ

Hosszúhetényi Oktatási feladat ellátás

Magyaregregyi óvodai feladat ellátás

Magyaregregy-Kárász
Óvodafenntartó Társulás
Óvoda feladat

**A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás
Kökönyösi Oktatási Központja
kiegészítő támogatása mutatóinak
alakulása az átszervezést követően
a jelenlegi normatív mutatók alapján**

<i>Sz.</i>	<i>Jogcím megnevezés</i>	<i>Mutatószám</i>	<i>Fajlagos mutató</i>	<i>Támogatás</i>
1.	2.2.1. aa) (1)Közoktatási intézményi feladat: bejáró gyermekek, tanulók támogatása 10.000 főt meg nem haladó települések esetében	125	80.000.- Ft	10.000.000.-
2.	2.2.1.aa.) (2) bejáró gyermekek támogatása 10.000 főt meghaladó települések esetében	40	48.000.- Ft	1.920.000.-
3.	2.2.1. ab. (1) az intézmény székhelyén/telephelyén állandó lakóhelyű tanulók támogatása 10.000 főt meg nem haladó településeknél	55	40.000.- Ft	2.200.000.-
4.	2.2.1. ab. (2) az intézmény székhelyén/telephelyén állandó lakóhelyű tanulók támogatása 10.000 főt meghaladó településeknél	40	24.000.- Ft	960.000.-
5.	2.2. 1. b.) iskolabusszal utaztatott gyermekek, tanulók támogatása	61	80.000.- Ft	4.880.000.-
6.	2.2.1.d.) tagintézményi támogatás	100	70.000.- Ft	7.000.000.-
7.	2.2.1.e.) kistérségi tagintézményi támogatás	0	30.000.- Ft	0
	Összesen:			26.960.000.-

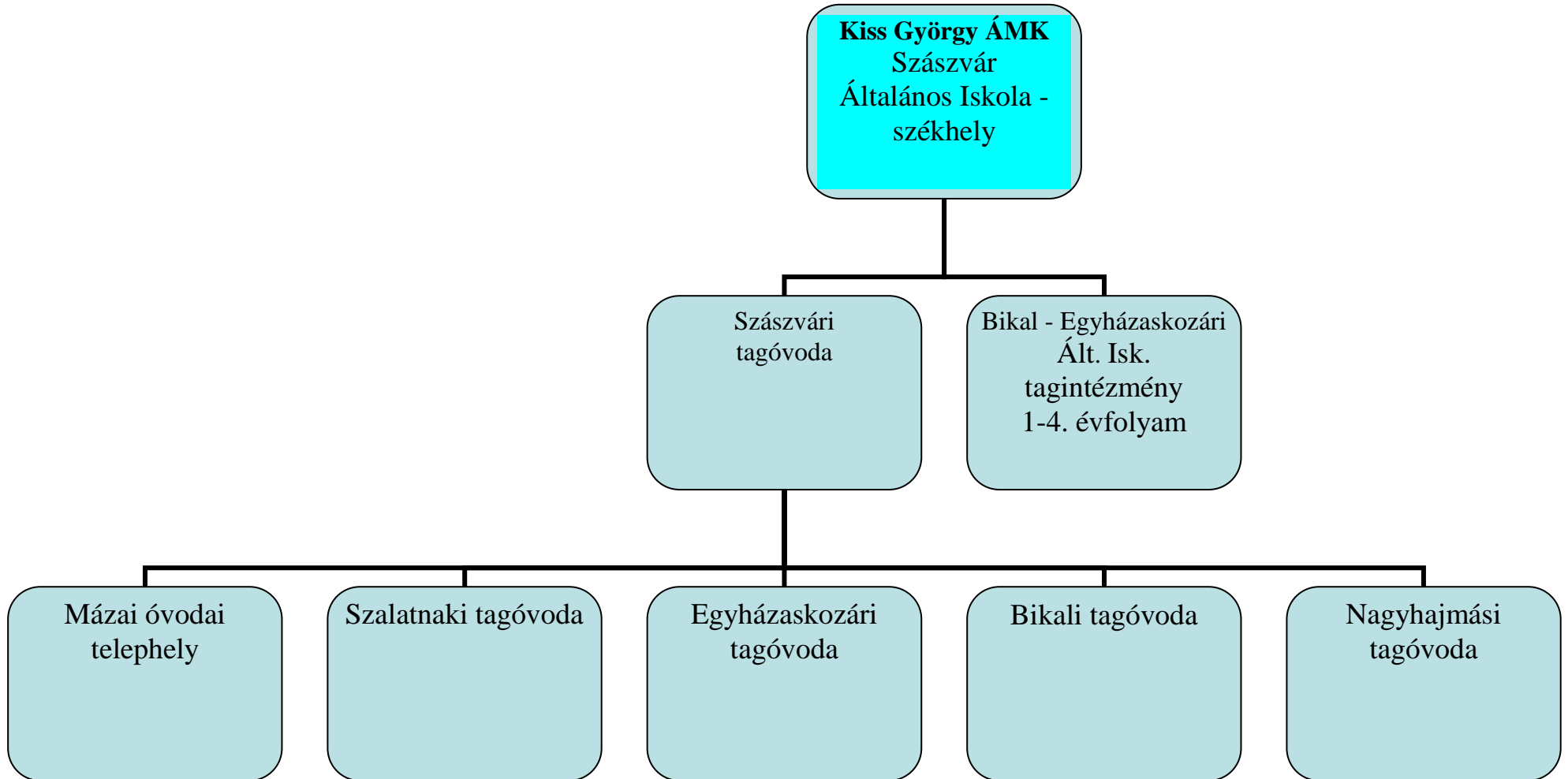
**A tervezett átszervezést követően a települési támogatások alakulása
a kiegészítő normatív támogatás igénylését követően
Intézményfenntartó Társulás tagjai: Komló, Magyarhertelend, Liget,
Mecsekpölöske, Mánfa, Bodolyabér Magyarszék**

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támog atás 2.2.1.a a) (1) 80.000 .- Ft</i>	<i>Bejáró támog atás 2.2.1. aa.) (2) 48.000 .- Ft</i>	<i>2.2.1.a b. (1) álland ó lakóhe lyű 40.000 .- Ft</i>	<i>2.2.1. ab. (2) álland ó lakóhe lyű 24.000 .- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabus szal támogató s 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézm ényi támogató s 70.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) kistelepül ési tagintézm ényi 30.000.- Ft</i>	<i>Össze sen</i>
Komló	0	40	0	40		0		
Magyarszék tagiskola 1-8. évf.	95	0	25	0	32	0		
Magyarszék tagóvoda	21	0	21	0	20	56		
Magyarhertelend tagóvoda	9	0	9	0	9	25		
Ligeti tagóvoda	0	0	0	0	0	19		
Összesen	125	40	55	40	61	100		

**A tervezett átszervezést követően a települési támogatások alakulása
a kiegészítő normatív támogatás igénylését követően
Intézményfenntartó Társulás tagjai: Komló, Magyarhertelend, Liget,
Mecsekpölöske, Mánfa, Bodolyabér Magyarszék**

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1.aa) (1) 80.000.- Ft</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1. aa.) (2) 48.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.ab. (1) állandó lakóhelyű 40.000.- Ft</i>	<i>2.2.1. ab. (2) állandó lakóhelyű 24.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabuszszal támogatás 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézményi támogatás 70.000.- Ft</i>	<i>Összesen</i>
Komló	0	1.920.000.-	0	960.000.-	0	0	2.880.000.-
Magyarszék tagiskola 1-8. évf.	7.600.000.-	0	1.000.000.-	0	2.560.000.-	0	11.160.000.-
Magyarszék tagóvoda	1.680.000	0	840.000.-	0	1.600.000.-	3.920.000.-	8.040.000.-
Magyarhertelend tagóvoda	720.000.-	0	360.000.-	0	720.000.-	1.750.000.-	3.550.000.-
Ligeti tagóvoda	0	0	0	0	0	1.330.000.-	1.330.000.-
Összesen	10.000.000.-	1.920.000.-	2.200.000.-	960.000.-	4.880.000.-	7.000.000.-	26.960.000.-

B.1.
Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központ

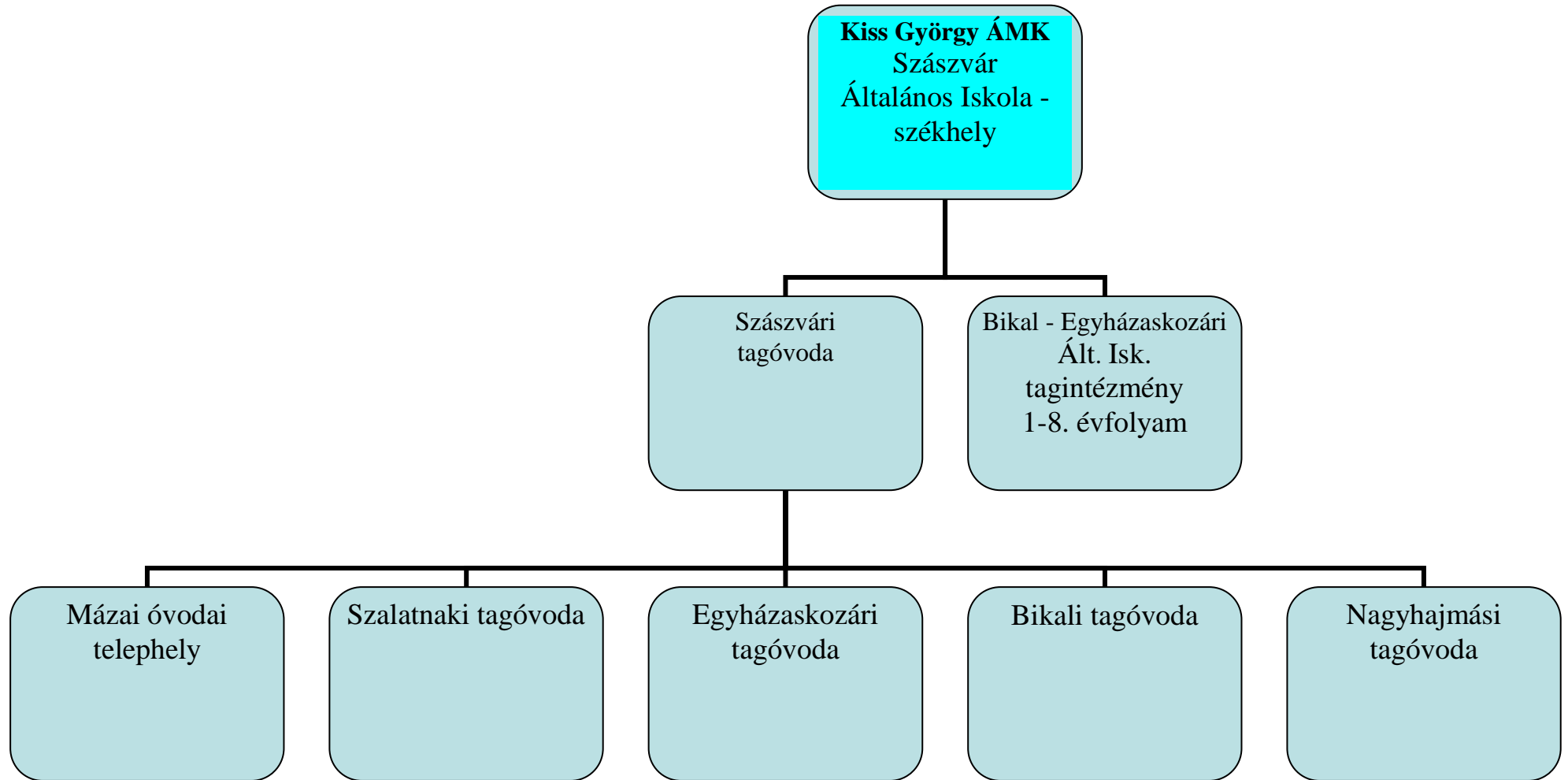
A tervezett átszervezést követően a települési támogatások alakulása a kiegészítő normatív támogatás igénylését követően, abban az esetben, ha 1-4 évfolyam működik az Egyházaskozár-Bikal telephelyen 2008/2009 becsült adatokkal

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1.aa) (1) 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.ab. (1) állandó lakóhely ű 40.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabusz al támogatás 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézményi támogatás 70.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) kistelepülési tagintézményi 30.000.- Ft</i>	<i>Összesen</i>
Szászvár	275	273	270	0	0	818
Egyházaskozár-Bikal tagintézmény 1-4 évfolyam	48	20	41	68	68	245
Máza óvodai telephely	0	0	0	27	0	27
Szalatnaki tagóvoda	10	10	10	24	0	54
Egyházaskozári tagóvoda	8	8	0	34	0	50
Bikali tagóvoda	0	0	0	18	0	18
Nagyhajmási tagóvoda	0	0	0	22		22
Összesen	341	311	321	193	68	1234

**A tervezett átszervezést követően a települési támogatások alakulása
a kiegészítő normatív támogatás igénylését követően, abban az esetben, ha
1-4 évfolyam működik
az Egyházaskozár-Bikal telephelyen 2008/2009 becsült adatokkal**

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1.aa) (1) 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.ab. (1) állandó lakóhelyű 40.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabusszal támogatás 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézményi támogatás 70.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) kistelepülési tagintézményi 30.000.- Ft</i>	<i>Összesen</i>
Szászvár	22.000.000.-	10.920.000.-	21.600.000.-	0	0	54.520.000.-
Egyházaskozár -Bikal tagintézmény 1-4 évfolyam	3.840.000.-	800.000.-	3.280.000.-	4.760.000.-	2.040.000.-	14.720.000.-
Máza óvodai telephely	0	0	0	1.890.000.-	0	1.890.000.-
Szalatnaki tagóvoda	800.000.-	400.000.-	800.000.-	1.680.000.-	0	3.680.000.-
Egyházaskozár i tagóvoda	640.000.-	320.000.-	0	2.380.000.-	0	3.340.000.-
Bikali tagóvoda	0	0	0	1.260.000.-	0	1.260.000.-
Nagyhajmási tagóvoda	0	0	0	1.540.000.-	0	1.540.000.-
Összesen	27.280.000.-	12.440.000.-	25.680.000.-	13.510.000.-	2.040.000.-	80.950.000.-

B.2.
Szászvári Mikro-körzet Oktatási Központ

Amennyiben 1-8 évfolyamon marad Bikal - Egyházasközár

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1.aa) (1) 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.ab. (1) állandó lakóhely ű 40.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabusz al támogatás 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézményi támogatás 70.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) kistélepi tagintézményi 30.000.- Ft</i>	<i>Összesen</i>
Szászvár	175	173	172	0	0	
Egyházasközár-Bikal tagintézmény 1-8 évfolyam	127	70	113	0	0	
Máza óvodai telephely	0	0	0	27		
Szalatnaki tagóvoda	10	10	10	24		
Egyházasközári tagóvoda	8	8	0	34		
Bikali tagóvoda	0	0	0	18		
Nagyhajmási tagóvoda	0	0	0	22		
Összesen	320	261	295	125	0	

<i>Település neve</i>	<i>Bejáró támogatás 2.2.1.aa) (1) 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.ab. (1) állandó lakóhelyű 40.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.b.) iskolabuszszal támogatás 80.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) tagintézményi támogatás 70.000.- Ft</i>	<i>2.2.1.e.) kistérségi tagintézményi 30.000.- Ft</i>	<i>Összesen</i>
Szászvár	14.000.000.-	6.920.000.-	13.760.000.-	0	0	34.680.000.-
Egyházaskozár-Bikal tagintézmény 1-8 évfolyam	10.160.000.-	2.800.000.-	9.040.000.-	0	0	22.000.000.-
Máza óvodai telephely	0	0	0	1.890.000.-		1.890.000.-
Szalatnaki tagóvoda	800.000.-	400.000.-	800.000.-	1.680.000.-		3.680.000.-
Egyházaskozár i tagóvoda	640.000.-	320.000.-	0	2.380.000.-		3.340.000.-
Bikali tagóvoda	0	0	0	1.260.000.-		1.260.000.-
Nagyhajmási tagóvoda	0	0	0	1.540.000.-		1.540.000.-
Összesen	25.600.000.-	10.440.000.-	23.600.000.-	8.750.000.-	0	68.390.000.-

3.sz. melléklet

A Komlói Kistérségben létrehozandó oktatási mikro-centrumok után igényelhető kötött felhasználású állami normatív támogatások várható mértéke 2008/2009 tanévtől, egy évre

Bevezetés **133**

A 2008 költségvetési évre tervezett kistérségi kiegészítő normatív állami támogatások várható fajlagos összegei **133**

A 2008/2009 tanévre vonatkozó közoktatást érintő kistérségi kiegészítő normatívákra vonatkozó várható szabályok a 2008. költségvetési törvény tervezet alapján **134**

Várható kiegészítő normatív támogatások mértéke a „célkitűzések a komlói kistérség integrált oktatási hálózatok kialakításához” c. fejezetben meghatározott változatok szerint **138**

A.) változat: Szászvári Mikro-körzet Oktatási központ és Kökönyösi Oktatási Körzet Központ mikro-térségi feladatellátással, Hosszúhetény nélkül **138**

B.) változat: Szászvári Mikro-körzet Oktatási központ és Kökönyösi Oktatási Körzet Központ mikro-térségi feladatellátással, Hosszúheténnyel kiegészítve **139**

Összegzés **139**

Bevezetés

A 2004. CVII. Törvény szerint megalakult többcélú kistérségi társulások közoktatási feladataik ellátásához állami normatív támogatásban részesülhetnek.

A 2007. költségvetésről szóló törvény első alkalommal a tanévhez igazította az állami normatív támogatások igénybevételenek és elszámolásának szabályait.

Ennek következménye, hogy a 2008. költségvetési évre igénybe vehető kistérségi kiegészítő normatív támogatás a közoktatási feladatellátás tekintetében 2 jól elkülöníthető szabályrendszerre épül.

A 2008 költségvetési évre tervezett kistérségi kiegészítő normatív állami támogatások várható fajlagos összegei

1. Táblázat A 2008 költségvetési évre tervezett kistérségi kiegészítő normatív állami támogatások várható fajlagos összegei

Jogcím	2007/2008 tanév 2. féléve 2008 költségvetési év 1-8 hónap Fajlagos. összeg Ft/fő/év	2008/2009 tanév 1. féléve 2008 költségvetés Fajlagos összeg Ft/fő/év
Bejáró tanulók (Int. Fenntartó társulás a fenntartó) gesztor település 1-10 000 lakos	80.000	80-000
Bejáró tanulók (Int. Fenntartó társulás a fenntartó) gesztor település 10 000 fölötti lakosság szám	80.000	48.000
Intézmény székhelyén állandó lakhellyel rendelkező gyermekek 1-10 000 számú lakos	40.000	40.000
Intézmény székhelyén állandó lakhellyel rendelkező gyermekek 1-10 000 számú lakos	40.000	24.000
Iskolabusszal utaztatott gyermekek, tanulók után járó támogatás	80.000	80.000
Tagintézményi támogatás	70.000	70.000
Kistérségi tagintézményi támogatás	30.000	30.000

A 2008/2009 tanévre vonatkozó közoktatást érintő kistérségi kiegészítő normatívákra vonatkozó várható szabályok a 2008. költségvetési törvény tervezet alapján

A 2008. évi költségvetési törvénytervezet 8. sz. mellékletének IV. 2.2 pontja tartalmazza a többcélú kistérségi társulások közoktatási feladatainak támogatásának feltételeit és fajlagos összegeit.

A többcélú kistérségi társulás intézményfenntartóként vagy szervező tevékenységével biztosítja, hogy a közoktatási feladat ellátásában részt vevő önkormányzatok saját vagy társulásaik fenntartásában működő közoktatási intézménye megfeleljen a Kiegészítő szabályok 2.1. vagy 2.2. pontja szerinti feltételeknek.

Ennek teljesítése úgy történhet, hogy az intézmények fenntartásáról

- a többcélú kistérségi társulás,
- a települési önkormányzatok által alkotott intézményi társulások, vagy
- a települési önkormányzatok önállóan gondoskodnak.

Az egyes települési önkormányzatok által önállóan fenntartott intézmények után támogatás nem igényelhető.

a) Bejáró gyermekek, tanulók alapján járó támogatás

Többcélú kistérségi társulás által fenntartott intézmény

FAJLAGOS ÖSSZEG: 100 000 forint/fő/év
– 2008. évben időarányosan 4 hónapra,
– 2009. évben időarányosan 8 hónapra.

Intézményi társulás által fenntartott intézmény

FAJLAGOS ÖSSZEG: 80 000 forint/fő/év
– 2008. évben időarányosan 4 hónapra,
– 2009. évben időarányosan 8 hónapra.

A támogatás a többcélú kistérségi társulás, illetve az intézményi társulások által fenntartott – a Kiegészítő szabályok 2.1. pontja szerinti feltételeket teljesítő – óvodákba, iskolák 1-8. évfolyamára járó gyermekek, tanulók létszáma után igényelhető a következők szerint:

aa) alaptámogatás vehető igénybe a fenti intézményekbe bejáró azon gyermekek, tanulók után, akiknek lakóhelye (ennek hiányában tartózkodási helye) nem az intézmény helye (székhelye, telephelye stb.) szerinti településen van. **A 10 000 fő lakosság szám feletti települési önkormányzatok területén működő intézményekbe bejáró gyermekek, tanulók után az alaptámogatás 60 %-ának megfelelő támogatás vehető igénybe. Tehát $80.000 \text{ Ft} * 0,6 = 48.000 \text{ Ft/fő/év}$**

ab) az intézmény székhelyén/telephelyén állandó lakóhellyel (ennek hiányában tartózkodási hellyel) rendelkező gyermekek, tanulók után az alaptámogatás 50 %-ának megfelelő támogatás vehető igénybe. **A 10 000 fő lakosság szám feletti települési önkormányzatok területén működő intézmények székhelyén/telephelyén állandó lakóhellyel (ennek hiányában tartózkodási hellyel) rendelkező gyermekek, tanulók után az alaptámogatás 30 %-ának megfelelő támogatás vehető igénybe. Tehát $80.000 * 0,3$**

24.000 Ft/fő/év . E támogatás legfeljebb az aa) pont szerint bejáró gyermekek számával azonos számú gyermekek után igényelhető. E támogatás szempontjából a külterületen lakó gyermekek, tanulók az intézmény székhelyén lakónak minősülnek.

b) Iskolabusszal utaztatott gyermekek, tanulók alapján járó támogatás

FAJLAGOS ÖSSZEG:	80 000 forint/fő/év
	– 2008. évben időarányosan 4 hónapra,
	– 2009. évben időarányosan 8 hónapra.

A támogatás a többcélú kistérségi társulás, illetve az intézményi társulások által fenntartott óvodákba, iskolák 1-8. évfolyamára az aa) pont szerint bejáró gyermekek, tanulók után vehető igénybe, amennyiben a fenntartó e gyermekek, tanulók utaztatását iskolabusz működtetésével vagy iskolabusz-szolgáltatás vásárlásával biztosítja. E támogatás szempontjából iskolabusz-szolgáltatás vásárlásnak minősül a menetrendtől függetlenül e célból indított járat(ok) igénybevétele. A támogatás igénylése és elszámolása a Kiegészítő szabályok 2.8. pontjában meghatározottak szerint történik. A támogatás igénybevételenek további feltétele, hogy az utaztatott gyermekek, tanulók mellett kísérő utazzon. E támogatás 15 %-a a többcélú kistérségi társulás, illetve az intézményi társulások által fenntartott óvodákba, iskolák 1-8. évfolyamára járó, külterületen lakó gyermekek, tanulók után vehető igénybe, ha a fenntartó e gyermekek, tanulók utaztatását iskolabusz működtetésével vagy iskolabusz-szolgáltatás vásárlásával biztosítja.

c) A többcélú kistérségi társulás által fenntartott egységes iskola 9-13. évfolyamára bejáró tanulók alapján járó támogatás

<i>Többcélú kistérségi társulás által fenntartott intézmény</i>	
FAJLAGOS ÖSSZEG:	40 000 forint/fő/év
	– 2008. évben időarányosan 4 hónapra,
	– 2009. évben időarányosan 8 hónapra.

A támogatás a többcélú kistérségi társulás által fenntartott, – a Kiegészítő szabályok 2.1. pontja szerinti feltételeket teljesítő – azon egységes iskola 9-13. évfolyamára bejáró tanulók létszáma után igényelhető, melynek az intézmény székhelyétől különböző településen tagintézménye működik. Amennyiben az egységes iskola része szakiskola is, úgy a szakiskola 9–10. évfolyamára, továbbá a szakképzés elméleti képzésére bejáró tanulók után vehető igénybe támogatás. Támogatás szempontjából bejáró tanulónak kizárólag az számít, akinek lakóhelye (ennek hiányában tartózkodási helye) nem az intézmény székhelye szerinti településen van. E támogatás a külterületen lakó gyermekek, tanulók után nem vehető igénybe.

d) Tagintézményi támogatás

FAJLAGOS ÖSSZEG:	70 000 forint/fő/év
	– 2008. évben időarányosan 4 hónapra,
	– 2009. évben időarányosan 8 hónapra.

A támogatás a többcélú kistérségi társulás vagy intézményi társulás által fenntartott intézmény – székhelyétől különböző községben – tagintézményeként működő óvodába, iskola 1-4. évfolyamára járó gyermekek, tanulók után vehető igénybe abban az esetben, ha az intézmény megfelel a Kiegészítő szabályok 2.1. pontja szerinti feltételeknek. A 2007. január 1-je után tagintézménnyé váló – intézményi társulás által fenntartott – iskola

esetében további feltétel, hogy legfeljebb 1-6. évfolyammal működjön. E támogatás szempontjából az intézményi társulás által fenntartott intézményhez 2008. január 1-jét követően csatlakozó – korábban is tagintézményként működő – intézmény új tagintézménynek tekintendő.

e) Kistélepuslési tagintézményi támogatás

FAJLAGOS ÖSSZEG: 30 000 forint/fő/év

- 2008. évben időarányosan 4 hónapra,
- 2009. évben időarányosan 8 hónapra.

A támogatás a többcélú kistérségi társulás vagy intézményi társulás által fenntartott intézmény székhelyétől különböző, 1 500 fő és az alatti községben tagintézményként működő iskola 1-4. évfolyamára járó gyermekek, tanulók után vehető igénybe. A támogatás abban az esetben is igénybe vehető, ha az intézmény nem felel meg a Kiegészítő szabályok 2.1. pontja szerinti feltételeknek. A 2007. január 1-je után tagintézménnyé váló iskola esetében további feltétel, hogy a tagintézmény legfeljebb 1-6. évfolyammal működjön. E támogatás szempontjából az intézményi társulás által fenntartott intézményhez 2008. január 1-jét követően csatlakozó – korábban is tagintézményként működő – intézmény új tagintézménynek tekintendő.

2.2.2. Közoktatási szakszolgálati feladat

Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás

FAJLAGOS ÖSSZEG: 2 000 forint/fő/év

- 2008. évben időarányosan 4 hónapra,
- 2009. évben időarányosan 8 hónapra.

Nevelési tanácsadás; gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás; fejlesztő felkészítés; logopédiai ellátás; gyógytestnevelés

FAJLAGOS ÖSSZEG: 11 000 forint/fő/év

- 2008. évben időarányosan 4 hónapra,
- 2009. évben időarányosan 8 hónapra.

A többcélú kistérségi társulás a támogatást a Közokt. tv. 34. §-ának a)-b), d)-f) és h) pontjai szerinti pedagógiai szakszolgálati feladatok közül legalább kettő ellátásának megszervezése esetén azon ellátottak után veheti igénybe, akiket a társulás – az e célra vezetett nyilvántartás szerint – a nevelési évek/tanévek során legalább az alábbi gyakorisággal részesít ellátásban:

- logopédiai ellátás, gyógytestnevelés esetén legalább heti egy alkalommal,
- nevelési tanácsadás keretében nyújtott terápiais gondozás esetén 2008. évben legalább hat alkalommal,
- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás esetén a 2007/2008. tanévben legalább egy alkalommal,
- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás, fejlesztő felkészítés esetén a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról szóló 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet 8-9. §-ában meghatározott időkeretben.

Nevelési tanácsadás esetében támogatás kizárólag a terápiais gondozásban részesült ellátottak után igényelhető.

A többcélú kistérségi társulás a vállalt közoktatási szakszolgálati feladatot elláthatja az általa fenntartott intézményben, vagy – megállapodás alapján – helyi önkormányzat vagy önkormányzati társulás fenntartásában működő intézmény/intézmények útján, szakember közös foglalkoztatásával.

A közoktatási feladatokhoz a támogatás a Kiegészítő szabályok 2.1. pontja szerinti feltételeknek megfelelő intézmények működési és fejlesztési kiadásához, valamint a pedagógiai szakszolgálati feladatok működési és fejlesztési kiadásaihoz használható fel.

Várható kiegészítő normatív támogatások mértéke.

**A.) változat: Szászvári Mikro-körzet Oktatási központ és Kökönyösi Oktatási Körzet
Központ mikro-térségi feladatellátással, Hosszúhetény nélkül**

	Intézmény		Mindösszesen
	Szászvári mikrokörzet	Kökönyösi Oktatási körzet Kodály Ált.Isk.-val	
<i>Tagintézményi kiegészítő támogatás</i>			
Érintett létszám összesen	193	100	239
Óvodában	125	100	215
iskolában	68		
fajlagos összeg Ft/Fő/év	70000	70000	
várható támogatás Ft	13.510.000	7.000.000	20.510.000
<i>Kistelepülési tagintézményi támogatás</i>			
Érintett létszám összesen	68		68
iskolában	68		68
fajlagos összeg Ft/Fő/év	30000		30000
várható támogatás Ft	2.400.000		2.400.000
<i>Bejáró normatíva</i>			
Érintett létszám összesen	341	125	466
Óvodában	18	30	48
Iskolában	323	95	418
fajlagos összeg Ft/Fő/év	80000	80000	
várható támogatás Ft	27.280.000	10.000.000	37.280.000
<i>Állandó lakhelyű tanuló, a bejárók mértékéig</i>			
Érintett létszám összesen	311	55	366
Óvodában	18	30	48
Iskolában	293	25	318
fajlagos összeg Ft/Fő/év	40000	40.000	
várható támogatás Ft	12.440.000	2.200.000.-	14.640.000.-
<i>Bejáró normatíva 10000 lakos feletti geszt</i>			
Érintett létszám összesen	0	86	86
Óvodában			
Iskolában		86	86
fajlagos összeg Ft/Fő/év		48 000	48 000
várható támogatás Ft	-	4.128.000.-	4.128.000.-
<i>Állandó lakhelyű tanuló, a bejárók mértékéig 10000 lakos feletti geszt.</i>			
Érintett létszám összesen	0	86	86
Óvodában		0	0
Iskolában		86	86
fajlagos összeg Ft/Fő/év		24000	24000
várható támogatás Ft	0	2.064.000.-	2.064.000.-
<i>Iskolabusz</i>			
Létszám	321	61	382
fajlagos összeg Ft/Fő/év	80.000.-		
	25.680.000.-	4.880.000.	30.560.000.-
Támogatás mindösszesen várható 2008/2009 tanévre Ft	80.950.000.-	30.272.000.-	111.222.000.-

Hosszúhetényi Általános Iskola 7-8 évfolyamának Komlón történő működtetése sem a demográfiai adatok alapján, sem intézményi méret szerint nem indokolt.

Összegzés

A Komlói KKFT-ben megfogalmazott Szászvári és Kökönyösi mikro körzeti feladatot ellátó Közoktatási intézmények létrehozása mind a hatékonyabb működtetés, valamint a DDOP 2.1.3 pályázaton való részvétel szempontjából ajánlott.

4.sz. melléklet

Középtávú statisztikai prognózis létszámadatak tekintetében

Egyházaskozár – Bikal Általános Iskola

Település/gyermek	1 éves	2 éves	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves
Egyházaskozár	8	9	4	8	8	8
Bikal *	4	2	5	7	6	6
Hegyhátmaróc	2	2	2	1	3	1
Tófű	1	1	0	0	0	0
Nagyhajmás*	6	7	7	7	6	12
Szárász	0	0	0	2	1	0
Alsómocsolád*	2	3	3	3	3	2
Σ	23	24	21	28	127	29

A *-gal jelölt községek a Sásdi Kistérséghez tartoznak

A két kistérség településeiből alakult iskolafenntartó társulás körülbelül fele részben lát el a Komlói Kistérséghez tartozó tanulókat.

A jelenlegi osztálylétszámok 12 és 31 között szóródnak, így együtt sem látszik biztosítottnak a Közoktatási törvény által előírt létszám-minimum a következő öt évben

A Sásdi Kistérséghez tartozó Mágocsi Általános Iskola „elszívó” hatása feltételezhető, illetve a földrajzi racionalitás a két kistérség megegyezését kívánja meg.

Hosszúhetény

Település/gyermek	1 éves	2 éves	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves
Hosszúhetény	26	27	31	33	36	36

A népességi adatokból az iskola jövője biztosítottnak látszik, ha az általános iskolás korosztályt sikerül egy jó iskolával helyben tartani, SNI-s tanulók köréből továbbra is integrált oktatást folytatni a szegregált mellett.

Magyarszék Általános Iskola

Komlói általános iskolába jár:

- Magyarszékről 16 fő
- Ligetről 12 fő
- Mecsekpölöskéről 14 fő
- Magyarhertelendről 8 fő
- Bodolyabérről 1 fő

Település/gyermek	1 éves	2 éves	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves
Magyarszék	9	8	8	6	6	10
Liget	0	6	2	6	3	1
Mecsekpölöske	4	4	3	5	7	3
Magyarhertelend	6	5	5	5	3	3
Bodolyabér	0	3	4	2	0	4
Σ	20	28	25	28	24	27

Az adatok egy osztálynyi népességet prognosztizálnak az elkövetkező évekre az első osztályban.

Az általános iskolás korú népesség körülbelül fele Komlón veszi igénybe a közoktatási szolgáltatást.

A korosztályi adatok és az „elvándorlás” ismeretében nem látszik biztosítottak, hogy az elkövetkező években az iskola eleget tud tenni a Közoktatási Törvényben előírt létszám-minimumnak

Szászvár Kis György ÁMK

Település/gyermek	1 éves	2 éves	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves
Szászvár	13	13	18	19	24	18
Kárász	4	0	3	6	1	3
Vékény	2	0	2	2	1	0
Magyaregregy	9	10	5	8	2	8
Köblény	1	4	5	2	1	2
Szalatnak	2	1	4	5	2	2
Máza	11	12	12	18	8	24
Σ	42	40	49	60	39	57

Az iskoláskorú lakosságból: 1 szászvári

1 kárászi

7 magyaregregyi tanuló komlói általános iskolába jár

- A 40 és 60 fős határok között mozgó gyermeklétszám lassuló csökkenést mutat
- A német nemzetiségi képzés fenntartásával biztosítottak látszik tanévenként két első osztály indítása

5. sz. melléklet

Forráslista

1. Komlói kistérség többcélú önkormányzati társulás kistérségi közoktatási intézkedési terve 2007-2012
2. Adatgyűjtés a Komlói kistérség közoktatási intézményei körében (interjú)
3. Adatgyűjtés a Komlói kistérség közoktatási intézményei körében (az intézmények 2007. októberi statisztikája alapján)
4. Adatgyűjtés a Komlói kistérség közoktatási intézményei körében (a szakértői csoport által összeállított kérdőívek, táblázatok)
5. Adatgyűjtés a fenntartó önkormányzatoktól (interjú a polgármesterekkel, jegyzőkkel)
6. Jelentés a magyar közoktatásról – 2006, Halász Gábor és Lannert j., Országos Közoktatási Intézet, Bp. 2006.
7. How to be on top, The Economist, 2007. október 20.
8. Országos kompetenciamérés 2006 – Gyorsjelentés, suliNova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Értékelési Központ 2007. február
9. Horn Dániel: Az eredményességet befolyásoló iskolai tényezők